

Dan id-dokument ġie magħmul bil-hsieb li jintuża bhala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B** IR-REGOLAMENT (KE) Nru 853/2004 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
 tad-29 ta' April 2004
 li jstabbilixi ċerti regoli speċifiċi ta' iġjene għall-ikel li joriġina mill-annimali
 (ĠU L 226, 25.6.2004, p. 22)

Emendat minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Pàġna	Data
► <u>M1</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2074/2005 tal-5 ta' Diċembru 2005	L 306M	419	15.11.2008
► <u>M2</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2076/2005 tal-5 ta' Diċembru 2005	L 322M	156	2.12.2008
► <u>M3</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1662/2006 tas-6 ta' Novembru 2006	L 320	1	18.11.2006
► <u>M4</u>	Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1791/2006 ta' l-20 ta' Novembru 2006	L 352M	629	31.12.2008
► <u>M5</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1243/2007 ta' l-24 ta' Ottubru 2007	L 281	8	25.10.2007
► <u>M6</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1020/2008 tas-17 ta' Ottubru 2008	L 277	8	18.10.2008
► <u>M7</u>	Regolament (KE) Nru 219/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2009	L 87	109	31.3.2009
► <u>M8</u>	Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1161/2009 tat-30 ta' Novembru 2009	L 314	8	1.12.2009
► <u>M9</u>	Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 558/2010 tal-24 ta' Ġunju 2010	L 159	18	25.6.2010
► <u>M10</u>	Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 150/2011 tat-18 ta' Frar 2011	L 46	14	19.2.2011
► <u>M11</u>	Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1276/2011 tat-8 ta' Diċembru 2011	L 327	39	9.12.2011

IR-REGOLAMENT (KE) Nru 853/2004 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tad-29 ta' April 2004

li jistabbilixi ċerti regoli speċifiċi ta' iġjene għall-ikel li jorigina mill-animali

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA

Mehud kont tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari ta' l-artikolu 152(4)(b) tiegħu,

Mehud kont tal-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Mehud kont tal-parir tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Wara li ġie ikkonsultat il-Kumitat tar-Reġjuni,

Waqt li jaġixxu skond il-proċeduri stabbiliti fl-artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Skond ir-Regolament (KE) nru 852/2004 ⁽⁴⁾, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill stabbilew regoli ġenerali dwar l-iġjene ta' oġġetti ta' l-ikel għall-operaturi fin-negozju alimentari.
- (2) Ċerti oġġetti ta' l-ikel jistgħu jkunu ta' perikolu speċifiku għas-saħħa tal-bniedem, u dan jehtieg li jiġu stabbiliti regoli ta' iġjene speċifiċi, partikolament fil-każ ta' ikel ta' origini mill-animali, li dwaru jkunu saru rapporti ta' perikoli mikrobijoloġiċi u kimiċi
- (3) Hafna Direttivi ġew adottati biex jiġu stabbiliti regoli sanitarji speċifiċi għall-produzzjoni u t-tqeghid fis-suq tal-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat, fil-kuntest tal-politika komuni agrikola. Dawn ir-regoli sanitarji naqqsu l-ostakoli għan-negozju tal-prodotti msemmija, u b'dan il-mod ikkontribwew biex inholog suq intern bi protezzjoni ta' livell għoli għas-saħħa pubblika.
- (4) Fir-rigward tas-saħħa pubblika, dawn ir-regoli fihom prinċipji komuni, b'mod partikolari għall-fabrikanti, u responsabbiltajiet „għall-Awtoritajiet kompetenti“, htigiet strutturali, operattivi u iġjenici għall-istabbiliment, proċeduri għall-approvazzjoni ta' stabbilimenti, htigiet għall-ħażna u t-trasport, u timbri sanitarji.
- (5) Dawn il-prinċipji jikkostitwixxu bażi komuni għall-produzzjoni f'kondizzjonijiet iġjenici ta' ikel ta' origini mill-animali, biex b'hekk id-Direttivi ezistenti jistgħu jiġu simplifikati.
- (6) Hemm ix-xewqa ta' iktar simplifikazzjoni bl-applikazzjoni ta' l-istess regoli meta f'postu għall-prodotti kollha ta' origini mill-animali.

⁽¹⁾ ĠU C 365 E, tad-19.12.2000, p.58.

⁽²⁾ ĠU C 155, tad-29.5.2001, p.39.

⁽³⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Mejju 2002 (ĠU C 180 E, tal-31.7.2003, p.288), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tas-27 ta' Ottubru 2003 (ĠU C 48E, ta' l-24.2.2004, p.23), Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-30 ta' Marzu 2004 (għad mhix ippublikata fil-Gurnal Uffiċjali) u d-Deċizzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' April 2004.

⁽⁴⁾ Ara l-paġna 3 ta' dan il-Gurnal Uffiċjali.

▼B

- (7) Il-provvediment f'Regolament (KE) nru 852/2004 li jehtieg li l-operaturi fin-negozju alimentari f'kull stadju tal-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni ta' l-ikel wara l-produzzjoni primarja u l-operazzjonijiet assoċjati, jistallaw, jimplimentaw u jzommu l-proċeduri mibnija fuq il-prinċipji ta' l-analiżi tal-perikoli u l-punt ta' kontroll kritiku (APPKK jew HACCP *hazard analysis and critical control point*) jippermetti wkoll is-simplifikazzjoni.
- (8) Mehuda flimkien dawn l-elementi jiġġustifikaw ir-riformulazzjoni tar-regoli sanitarji speċifiċi li jinsabu fid-Direttivi eżistenti.
- (9) Il-miri prinċipali ta' din ir-riformulazzjoni huma li tiġi assigurata flivell għoli l-protezzjoni tal-konsumatur fir-rigward tas-sigurtà alimentari, b'mod partikolari billi tqiegħed taht l-istess regoli l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel tal-Komunità kollha, kif ukoll li s-suq intern fil-prodotti ta' oriġini mill-annimali jiffunzjona sewwa, u b'dan il-mod issir kontribuzzjoni għall-i jntlahqu l-miri tal-politika agrikola komuni.
- (10) Hemm bżonn li jinżammu u fejn meħtieġ, biex tiġi assigurata l-protezzjoni tal-konsumatur, jiġu issikkati, ir-regoli dettaljati ta' iġjene għall-prodotti ta' oriġini mill-annimali.
- (11) Ir-regoli komunitarji ma għandhomx japplikaw la għall-produzzjoni primarja għall-użu domestiku privat u lanqas għall-preparazzjoni, trattament jew hażna ta' l-ikel għall-konsum domestiku privat. Barra minn hekk meta kwantitajiet żgħar ta' prodotti primarji jew ta' ċerti tipi ta' laħam jiġu konsenjati direttament mill-operatur fin-negozju alimentari li jipproduċihom lill-konsumatur finali jew lill-stabbiliment lokali tal-bejgħ bl-imnut, hu f'waqtu li s-saħħa pubblika tiġi mharsa b'liġi nazzjonali, partikolarment minhabba r-relazzjoni mill-qrib bejn il-produttur u l-konsumatur.
- (12) Il-htigiet tar-Regolament (KE) nru 852/2004 huma, in ġenerali, biżżejjed biex jassiguraw li l-ikel fl-istabbilimenti li jbiegħu bl-imnut direttament jew li jissupplixxu ikel ta' oriġini mill-annimali lill-konsumatur finali, ikun żgur. Dan ir-Regolament għandu ġeneralment japplika għall-attivitajiet tal-bejgħ bl-ingrossa (jiġifieri meta stabbiliment ta' bejgħ bid-dettall jagħmel operazzjonijiet ta' negozju billi jissupplixxi ikel ta' oriġini mill-annimali lil xi stabbiliment ieħor). B'danakollu, bl-eċċezzjoni tal-htigiet speċifiċi dwar temperatura kif stabbiliti f'dan ir-Regolament, il-htigiet tar-Regolament (KE) nru 852/2004 għandhom ikunu biżżejjed għal xogħol bl-ingrossa li jikkonsisti biss fil-hażna jew it-trasport.
- (13) L-Istati Membri għandu jkollhom ċerta diskrezzjoni biex jestendu jew jillimitaw l-applikazzjoni tal-htigiet ta' dan ir-Regolament għall-bejgħ bl-imnut taht il-liġi nazzjonali. Izda għandhom jillimitaw l-applikazzjoni biss meta jqisu li l-htigiet tar-Regolament (KE) nru 852/2004 huma biżżejjed biex jintlahqu l-miri ta' l-iġjene fl-ikel u meta l-provvista ta' ikel ta' oriġini mill-annimali, ikun ta' natura minima, lokalizzata u ristretta. Dan il-bejgħ ikun għalhekk parti żgħira minn negozju ta' dak l-istabbiliment; l-istabbiliment li ssirillhom il-konsenja ikunu fil-qrib sewwa; u l-provvista tinteressa biss ċerti tipi ta' prodotti jew ta' stabbilimenti.

▼B

- (14) Skond l-artikolu 10 tat-Trattat, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jassiguraw illi l-operaturi fin-negozju ta' l-oġġetti ta' l-ikel jikkonformaw mal-obbligi stabbiliti f'dan ir-Regolament.
- (15) Hu element essenzjali għall-harsien tas-sigurtà ta' l-ikel dak li l-ikel ikun jista' jiġi rintraċċjat. Barra milli jikkonformaw mar-Regolament (KE) nru 178/2002 ⁽¹⁾, l-operatur fin-negozju ta' l-ikel għal stabbilimenti li jeħtieġu approvazzjoni skond dan ir-Regolament għandhom jassiguraw illi l-prodotti kollha ta' oriġini mill-annimali li jqegħdu fis-suq ikollhom fuqhom jew boll tas-sanità jew marka ta' identifikazzjoni.
- (16) L-ikel impurtat fil-Komunità għandu jkun konformi mal-htigiet generali stabbiliti f'Regolament (KE) nru 178/2002 jew għandu jissodisfa r-regoli li huma ekwivalenti għal dawk komunitarji. Dan ir-Regolment jistabbilixxi htigiet speċifiċi ta' iġjene għall-ikel ta' oriġini mill-annimali impurtat fil-Komunità.
- (17) L-adozzjoni ta' dan ir-Regolament ma għandhiex tnaqqas il-livell ta' protezzjoni mogħti mill-garanziji addizzjonali miftehma għall-Fillandja u għall-Iżvezja ma' l-adeżjoni tagħhom għall-Komunità u konfermati bid-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni 94/968/KE ⁽²⁾, 95/50/KE ⁽³⁾, 95/160/KE ⁽⁴⁾, 95/161/KE ⁽⁵⁾ u 95/168/KE ⁽⁶⁾, u d-Deċiżjonijiet tal-Kunsill 95/409/KE ⁽⁷⁾, 95/410/KE ⁽⁸⁾ u 95/411/KE ⁽⁹⁾. Għandha tistabbilixxi proċedura għall-ghoti, għal perijodu ta' transizzjoni, ta' garanziji lil kull Stat Membru li jkun approva program nazzjonali ta' kontroll, li fir-rigward ta' ikel ta' oriġini mill-annimali li jkun, huwa ekwivalenti għal dawk approvati għall-Fillandja u l-Iżvezja. Ir-Regolament (KE) nru 2160/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Novembru 2003 dwar il-kontroll tas-salmonella u aġenti zoonotiċi ⁽¹⁰⁾ ohra speċifiċi li jingarru fl-ikel, jiddisponi għal proċeduri simili dwar annimali haġja u bajd għat-tfaqqis.
- (18) Jixraq li l-htigiet strutturali u iġjenici stabbiliti f'dan ir-Regolament japplikaw għal kull tip ta' stabbiliment, inklużi negozji żgħar u biċċeriji ambulanti.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jstabilixxi l-prinċipji ġenerali u l-htigiet tal-liġi dwar l-ikel, li jstabilixxi l-Awtorità Ewropea għas-sigurtà fl-ikel u l-proċeduri f'dak li jirrigwarda s-sigurtà fl-ikel (ĠU L 31, ta' l-1.2.2002, p1). Ir-Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) nru 1642/2003(ĠU L 245, tad-29.9.2003, p.4).

⁽²⁾ ĠU L 371, tal-31.12.1994, p.36.

⁽³⁾ ĠU L 53, tad-9.3.1995, p.31.

⁽⁴⁾ ĠU L 105, tad-9.5.1995, p.40.

⁽⁵⁾ ĠU L 105, tad-9.5.1995, p.44.

⁽⁶⁾ ĠU L 109, tas-16.5.1995, p.44.

⁽⁷⁾ ĠU L 243, tal-11.10.1995, p.21.

⁽⁸⁾ ĠU L 243, tal-11.10.1995, p.25.

⁽⁹⁾ ĠU L 243, tal-11.10.1995, p.29.

⁽¹⁰⁾ ĠU L 325.tat-12.12.2003, p.1.

▼B

- (19) Sabiex jista' jitkompla l-użu ta' metodi tradizzjonali f'xi istadji tal-produzzjoni, ta' l-ipproċessar jew id-distribuzzjoni ta' l-ikel u fir-rigward tal-htigiet strutturali għall-istabbiliment, jixraq li jkun hemm il-flessibiltà. Il-flessibiltà għandha impotanza partikolari għal reġjuni li jsofru minn limitazzjonijiet ġeografici, inklużi r-reġjuni mtarrfa imsemmija fl-artikolu 299(2) tat-Trattat. B'danakollu l-flessibiltà ma għandhiex tikkomprometti l-miri ta' l-iġjene fl-ikel. Barra minn dan, billi l-ikel kollu prodott skond ir-regoli ta' l-iġjene normalment ikun f'ċirkolazzjoni libera fil-Komunità kollha, il-proċedura li tippermetti lill-Istati Membri li jkunu flessibbli għandha tkun għal kollox trasparenti. Meta dan ikun neċessarju biex jinħall xi nuqqas ta' ftehim, għandha tkun prevista diskussjoni fil-Kumitat Permanenti dwar il-Katina Alimentari u s-Saħha ta' l-annimali stabbilit bir-Regolament (KE) nru 178/2002 u l-kordinazzjoni tal-Kummissjoni lit kun tista' tiegħu l-miżuri approprijati.
- (20) Id-definizzjoni ta' laham separat mekkanikament (LSM) għandha tkun ġenerika, u tkopri l-metodi kollha ta' separazzjoni mekkanika. L-iżviluppi teknoloġiċi rapidi f'dan il-qasam jixriqilhom definizzjoni flessibbli. Il-htigiet tekniċi għall-LSM għandhom ikunu differenti skond l-istima tar-riskju li toħroġ mill-metodi differenti.
- (21) Hemm interazzjoni bejn l-operaturi fin-negozju inklużi dawk fis-settur ta' l-ghalf ta' l-annimali, u konnessjonijiet bejn is-saħha ta' l-annimali, il-kura ta' l-annimali u s-saħha pubblika fl-istadji kollha tal-produzzjoni, ta' l-ipproċessar u tad-distribuzzjoni. Dan ifisser li għandu jkun hemm komunikazzjoni xierqa bejn il-partecipanti differenti kollha fil-katina alimentari mill-produzzjoni primarja sal-bejgħ bl-imnut.
- (22) Sabiex tkun assicurata l-ispezzjoni kif suppost ta' kaċċa salvaġġa mqegħda fis-suq tal-Komunità, l-iġsma ta' annimali maqbuda fil-kaċċa u l-interjuri tagħhom għandhom jiġu pprezentati għall-spezzjoni *post mortem* fi stabbiliment li jittratta l-kaċċa. Madankollu biex jiġu miżmuma ċerti tradizzjonijiet tal-kaċċa mingħajr ma tiġi preġudikata s-sigurtà ta' l-ikel, ikun xieraq li jiġi provdut it-taħriġ għal kaċċaturi li jqegħdu l-kaċċa salvaġġa fis-suq għall-konsum tal-bniedem. Dan biex il-kaċċaturi jkun jistgħu huma stess jeżaminaw il-kaċċa fuq il-post. F'dawn iċ-ċirkostanzi ma jkunx neċessarju li l-kaċċaturi mharrġa jkunu obbligati jgħaddu l-interjuri kollha lill-istabbiliment li jittratta l-kaċċa għall-eżami *post mortem*, jekk jagħmlu dan l-eżami preliminari u ma jsibu ebda anomalija jew periklu. B'danakollu l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jistabbilixxu regoli iktar stretti fit-territorji tagħhom minhabba riskji speċifiċi.
- (23) Dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi kriterji għall-halib nej sa meta jiġu adottati htigiet godda dwar kif jitqiegħed fis-suq. Dawn il-kriterji għandhom ikunu limiti li jixkattaw, fis-sens li jekk jinqabzu, l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel ikollhom jieħdu azzjoni korrettiva u javżaw lill-awtorità kompetenti. Il-kriterji ma għandhomx jikkonsistu f'ċifri massimi li meta jinqabzu

▼B

jzommu l-halib nej milli jitqiegħed fis-suq. Dan ifisser li, f'ċerti ċirkostanzi halib nej li ma jissodisfax għal kollox il-kriterji jista' jintuza bla hsara għal konsum tal-bniedem jekk jittieħdu miżuri approprijati. Dwar il-halib nej u l-krema nejja intiżi għall-konsum tal-bniedem, huwa xieraq li kull Stat Membru jkun jista' jzomm jew jistabbilixxi miżuri sanitarji approprijati biex jassigura li l-miri ta' dan ir-Regolament jintlahqu fit-territorji tiegħu.

- (24) Jixraq li l-kriterju għall-halib nej li jintuza biex isiru prodotti derivati minn jkun tlett darbiet oghla mill-kriterju wżat għall-halib meħud mir-razzett. Il-kriterju għall-halib nej li jintuza biex isiru prodotti derivati għandu jkun valur assolut, waqt li dak għall-halib meħud mir-razzett għandu jkun medja. Għalkemm ikun hemm konformità mal-htigiet dwar temperatura kif stabbiliti f'dan ir-Regolament, dan ma jeskludix li waqt it-trasport jew il-ħażna jista' jkun hemm zieda fil-batteri.
- (25) Ir-riformulazzjoni li qed issir twassal biex ir-regoli iġġeniċi ezistenti jistgħu jithassru. Id-Direttivi 2004/41/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 li abrogaw ċerti direttivi dwar l-iġjene ta' l-ikel u dwar il-kondizzjonijiet sanitarji għall-produzzjoni u t-tqegħid fis-suq ta' ċerti prodotti ta' oriġini mill-annimali intiżi għall-konsum tal-bniedem ⁽¹⁾ twettaq dan.
- (26) Barra minn hekk ir-regoli ta' dan ir-Regolament dwar il-bajd jissostitwixxu dawk tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 94/371/KE ta' l-20 ta' Ġunju 1994 li stabbiliet kondizzjonijiet sanitarji speċifiċi biex jitqegħdu fis-suq ċerti tipi ta' bajd ⁽²⁾ li l-abrogazzjoni ta' l-Anness II għad-Direttiva tal-Kunsill 92/118/KEE ⁽³⁾ tirrendi nulla.
- (27) Il-parir xjentifiku għandu jservi ta' pediment għal-leġislażżjoni komunitarja dwar l-iġjene fl-ikel. Għal dan l-iskop l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-ikel għandha tiġi kkonsultata kull meta meħtieġ.
- (28) Sabiex jittieħed kont tal-progress tekniku u xjentifiku, għandu jkun hemm koperazzjoni mill-qrib u effettiva bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri fi ħdan il-Kumitat Permanenti dwar il-Katina Alimentari u s-Saħħa ta' l-annimali.
- (29) Il-htigiet ta' dan ir-Regolament ma għandhomx japplikaw sakemm il-partijiet kollha tal-leġislażżjoni dwar l-iġjene fl-ikel ma jkunux dahlu fis-seħħ. Ikun xieraq li jithalla jgħaddi perijodu ta' tmintax il-xahar bejn id-dhul fis-seħħ u l-applikazzjoni ta' regoli ġodda, sabiex l-industriji milquta jkollhom żmien biżżejjed biex jaddattaw.

⁽¹⁾ ĠU L 157, tat-30.4.2004, p.33.

⁽²⁾ ĠU L 168, tat-2.7.1994, p.34.

⁽³⁾ Direttiva tal-Kunsill 92/118/KEE tas-17 ta' Diċembru 1992 li stabbiliet il-htigiet dwar is-saħħa ta' l-annimali u s-saħħa pubblika li jirregolaw in-negozju u l-importazzjoni fil-Komunità ta' prodotti li ma jkunux suġġetti għar-regoli komunitarji speċifiċi imsemmija fl-Anness A (1) għad-Direttiva 89/662/KEE u, dwar patoġeni, fid-Direttiva 90/425/KEE (ĠU L 62, tal-15.3.1993, p.49). Id-Direttiva kif l-aħħar emendata bir-Regolament (KE) nru 445/2004 (ĠU L 72, tal-11.3.2004, p.60).

▼B

- (30) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu adottati skond id-Deċisjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li stabbiliet il-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni ⁽¹⁾.

ADDOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU 1

DISPOZZJONIJIET ĠENERALI

*Artikolu 1***Kamp ta' applikazzjoni**

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli speċifiċi dwar l-iġjene fl-ikel ta' oriġini mill-annimali għall-operaturi fin-negozju ta' l-ikel. Dawn ir-regoli jissupplimentaw dawk stabbiliti b'Regolament (KE) nru 852/2004. Għandhom japplikaw għall-prodotti ta' oriġini mill-annimali proċessati jew le.

2. Hlief meta espressament indikat bil-kuntrarju, dan ir-Regolament ma għandux japplika għall-ikel li fih kemm prodotti ta' oriġini mill-pjanti kif ukoll dawk ta' oriġini mill-annimali. Madankollu l-prodotti proċessati ta' oriġini mill-annimali li jintużaw fil-preparazzjoni ta' dan l-ikel għandhom jinkisbu u jiġu trattati skond il-htigiet ta' dan ir-Regolament.

3. Dan ir-Regolament ma għandux japplika fir-rigward ta':

- (a) produzzjoni primarja għall-użu domestiku privat;
- (b) il-preparazzjoni t-treatment u l-ħażna domestika għall-konsum domestiku privat;
- (c) il-provvista diretta, mill-produttur, ta' kwantitajiet żgħar ta' prodotti primarji lill-konsumatur finali jew lill-stabbilimenti lokali li jbieghu bl-imnut direttament lill-konsumatur finali;
- (d) il-provvista diretta mill-produttur ta' kwantitajiet żgħar ta' laħam tal-pollam u tal-lagomorfi, maqtula fir-razzett, lill-konsumatur finali jew lill-istabbilimenti tal-bejgħ bl-imnut lokali li jissupplixxu dan il-laħam lill-konsumatur finali bħala laħam frisk;
- (e) kaċċaturi li jissupplixxu kwantitajiet żgħar ta' kaċċa selvaġġa jew ta' laħam mill-kaċċa selvaġġa direttament lill-konsumatur finali jew lill-istabbilimenti tal-bejgħ bl-imnut lokali li jissupplixxu dan il-laħam lill-konsumatur finali

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu skond il-liġi nazzjonali regoli dwar l-attivitàjiet u l-persuni msemmija fil-paragrafu 3 (c),(d) u (e). Dawn ir-regoli nazzjonali għandhom jassiguraw illi l-miri ta' dan ir-Regolament jintlahqu.

5. (a) Hlief meta jkun indikat espressament fil-kuntrarju, dan ir-Regolament ma japplikax għall-bejgħ bid-dettall.

⁽¹⁾ ĠU L 184, tas-17.7.1999, p.23.

▼B

(b) Madanakollu dan ir-regolament għandu japplika għall-bejgħ in dettall meta l-operazzjoni ssir bħala provvista ta' oriġini mill-annimali lill-istabbiliment iehor, hlief:

(i) meta l-operazzjonijiet jikkonsistu biss fil-ħażna u t-trasport, f'liema kazi-htigiet dwar temperatura stabbiliti fl-Anness III, għandhom b'danakollu japplikaw;

Jew

(ii) il-provvista ta' ikel ta' oriġini mill-annimali minn stabilimenti tad-dettall issir lill-istabbilimenti oħra tad-dettall fit-territorju tagħhom biss, u skond il-leġislazzjoni nazzjonali tkun attività marginali, lokalizzata u ristretta.

(ċ) l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri nazzjonali biex japplikaw il-htigiet ta' dan ir-Regolament għall-istabbilimenti tal-bejgħ bl-immnut fit-territorji tagħhom li għaliegħom skond is-subparagrafi (a) jew (b) ma kinitx kieku tapplika.

6. Dan ir-Regolament għandu japplika mingħajr preġudizzju:

(a) għar-regoli sanitarji rilevanti dwar l-annimali kif dwar il-pubbliku, inkluzi regoli iktar stringenti għall-prevenzjoni, kontroll u qerda ta' certi enċefalopatiji spongiformi li jittiehdu;

(b) għall-htigiet ta' kura għall-annimali;

u

(ċ) għall-htigiet dwar l-identifikazzjoni ta' l-annimali u l-mod kif jiġu rintraċċjati prodotti ta' oriġini mill-annimali.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament dawn id-definizzjonijiet għandhom japplikaw:

1. id-definizzjonijiet li jidhru fir-Regolament (KE) nru 178/2002;

2. id-definizzjonijiet li jidhru fir-Regolament (KE) nru 852/2004;

3. id-definizzjonijiet li jidhru fl-Anness I;

u

4. id-definizzjonijiet tekniċi li hemm fl-Annessi II u III.

KAPITLU II

OBBLIGI TA' L-OPERATORI FIN-NEGOZJU TA' L-IKEL

Artikolu 3

Obbligi ġenerali

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' l-annessi II u III.

▼B

2. ►**M7** L-operaturi fin-negozju tal-ikel m'għandhomx juża l-ebda sustanza oħra hlief l-ilma li jista' jinxtorob – jew, meta r-Regolament (KE) Nru 852/2004 jew dan ir-Regolament jippermettu l-użu tiegħu, l-ilma nadif – biex jitnehħa t-tniġġis superfiċjali minn fuq prodotti ta' oriġini mill-annimali, hlief jekk l-użu ta' sustanza jkun ġie approvat mill-Kummissjoni. Dawk il-miżuri, mfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament billi jissupplimentawh, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3). ◀ L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jikkonformaw ukoll ma kull kondizzjoni li tista' tiġi adottata bl-istess proċedura. L-użu ta' sustanza approvata ma jolqotx l-obbligu ta' l-operatur fin-negozju ta' l-ikel li jikkonforma mal-htigiet ta' dan ir-Regolament.

*Artikolu 4***Ir-registrazzjoni u l-approvazzjoni ta' l-istabbilimenti**

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu jqegħdu biss fis-suq prodotti ta' oriġini mill-annimali maħduma fil-Komunità li jkunu inħadmu u ġew trattati biss fi stabbilimenti:

(a) li jikkonformaw mal-htigiet tar-Regolament (KE) nru 852/2004, dawk ta' l-annessi II u III ta' dan ir-Regolament u htigiet oħra rilevanti tal-liġijiet dwar l-ikel;

u

(b) li jkunu ġew reġistrati jew, meta dan hu meħtieġ, skond il-paragrafu 2, approvati mill-awtorità kompetenti

2. Mingħajr preġudizzju għall-artikolu 6(3) tar-Regolament nru 852/2004, stabbilimenti li jittrattaw dawk il-prodotti ta' oriġini mill-annimali li dwarhom l-Anness III ta' dan ir-Regolament jistabbilixxi htigiet, ma għandhom joperaw jekk l-awtorità kompetenti ma tkunx approvathom skond il-paragrafu 3 ta' dan l-artikolu, bl-eċċezzjoni ta' l-istabbilimenti li jagħmlu biss:

(a) il-produzzjoni primarja;

(b) operazzjonijiet ta' transport;

(ċ) il-ħażna ta' prodotti li ma jeħtiġux kondizzjonijiet ta' temperatura ikkontrollata

Jew

(d) operazzjonijiet ta' bejgħ bl-imnut barra minn dawk li għalihom japplika dan ir-Regolament skond l-artikolu 1(5)(b).

3. Stabbiliment li jeħtieġ l-approvazzjoni skond il-paragrafu 2 ma għandux jopera jekk l-awtorità kompetenti ma tkunx, skond ir-Regolament (KE) nru 854/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li stabbilixxa regoli speċifiċi għall-organizzazzjoni ta' kontrolli uffiċjali ta' prodotti ta' oriġini mill-annimali, intiżi għall-konsum uman⁽¹⁾:

(a) tatu l-approvazzjoni biex jopera wara vizta fuq il-post;

jew

(b) tatu approvazzjoni kondizzjonali

⁽¹⁾ Ara paġna 83 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.

▼B

4. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jikkoperaw ma' l-awtoritajiet kompetenti skond ir-Regolament (KE) nru 854/2004. B'mod partikolari l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw li stabbiliment jieqaf milli jopera jekk l-awtorità kompetenti tirtira l-approvazzjoni, jew fil-każ ta' approvazzjoni kondizzjonali ma ggeddidhiex jew ma tagħtix l-approvazzjoni sħiha.

5. Dan l-artikolu ma jzommx stabbiliment milli jqiegħed fis-suq ikel bejn id-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament u l-ewwel ispezzjoni sussegwenti mill-awtorità kompetenti, jekk l-istabbiliment:

(a) jehtieg l-approvazzjoni skond il-paragrafu 2 u jkun qiegħed fis-suq prodotti ta' oriġini mill-annimali skond il-lġislazzjoni komunitarja immedjatament qabel id-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament;

Jew

(b) ikun tat-tip li dwaru ma kienx hem mil-htiega ta' approvazzjoni qabel id-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

*Artikolu 5***Timbri sanitarji u ta' identifikazzjoni**

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel ma għandhomx iqegħdu fis-suq prodott ta' oriġini mill-annimali li jkun gie ittrattat fi stabbiliment li jehtieg l-approvazzjoni skond l-artikolu 4(2) jekk ma jkunx fi:

(a) timbru sanitarju fuq skond ir-Regolament (KE) nru 854/2004;

Jew

(b) meta dak ir-Regolament ma jkunx jehtieg li jkun hemm timbru sanitarju, it-timbru ta' identifikazzjoni fuq skond l-Anness II, Taqsima I, ta' dan ir-Regolament.

2. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu jagħmlu timbru ta' identifikazzjoni fuq prodott ta' oriġini mill-annimali biss jekk il-prodott ikun gie ittrattat skond dan ir-Regolament fi stabbilimenti li jissodisfaw il-htigiet ta' l-artikolu 4.

3. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel ma għandhom inehhu t-timbru magħmul skond ir-Regolament (KE) nru 854/2004 minn fuq il-laħam, hlief meta jaqtgħuh, jipproċessawh jew jahdmuh mod iehor.

*Artikolu 6***Prodotti ta' oriġini mill-annimali ġejjin minn barra l-Komunità**

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jimportaw prodotti minn pajjiżi terzi għandhom jiżguraw li l-importazzjoni ssir biss meta:

(a) Il-pajjiż terz ta' oriġini li minnu ssir l-ispedizzjoni, jkun qiegħed fil-lista li għandha tiġi magħmula skond l-artikolu 11 tar-Regolament (KE) nru 854/2004 tal-pajjiżi li minnhom dak il-prodott jista' jiġi importat;

▼B

- (b) (i) l-istabbiliment li minnu saret l-ispedizzjoni, u li fih il-prodott ikun gie ppreparat jew ipproċessat, jkun qiegħed fuq il-lista li għandha tkun magħmula skond l-artikolu 12 tar-Regolament nru 854/2004 ta' stabbilimenti li minnhom tkun tista' ssir l-importazzjoni, meta dan ikun applikabbli,
- (ii) fil-każ ta' laham frisk, ikkappuljat, preparati mil-laham, prodotti tal-laham u LSM, il-laham kien ġej minn biċċerji u stabbilimenti ta' tqattigh, li jkunu fuq il-lista magħmula u aġġornata skond l-artikolu 12 tar-Regolament nru 854/2004, jew fi stabbilimenti approvati fil-Komunità;
- u
- (iii) fil-każ ta' molluski bivalvi ħajja, ekinodermi, tunikati u gastropodi marini, l-arja ta' produzzjoni tkun f'lista li tintgħamel skond l-artikolu 13 ta' dak ir-Regolament, meta applikabbli;
- (ċ) il-prodott jissodisfa:
- (i) il-htigiet ta' dan ir-Regolament inkluzi dawk li jirrigwardaw it-timbri sanitarji u ta' identifikazzjoni,
- (ii) il-htigiet tar-Regolament nru 852/2004,
- u
- (iii) il-kondizzjonijiet imposti għall-importazzjoni skond il-legislazzjoni komunitarja dwar l-importazzjoni ta' prodotti ta' oriġini mill-annimali,
- u
- (d) il-htigiet ta' l-artikolu 14 dwar it-timbri sanitarji u ta' identifikazzjoni jkunu sodisfatti meta applikabbli.

2. B'deroga mill-paragrafu 1, l-importazzjoni ta' prodotti tas-sajd tista' ssir ukoll skond id-dispożizzjonijiet speċjali stabbiliti fl-artikolu 15 tar-Regolament (KE) nru 854/2004.

3. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jimpurtaw prodotti ta' oriġini mill-annimali għandhom jiżguraw li:

- (a) il-prodotti ikunu jistgħu jiġu kkontrollati malli jiġu impurtati skond id-Direttiva 97/78/KE ⁽¹⁾;
- (b) l-importazzjoni tissodisfa l-htigiet tad-Direttiva 2002/99/KE ⁽²⁾;
- u
- (ċ) l-operazzjonijiet li jsiru taħt il-kontroll tagħhom wara l-importazzjoni jitwettqu skond il-htigiet ta' l-Anness III.

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 97/78/KE tat-18 ta' Diċembru 1997 li tistabbilixxi l-prinċipji li jirregola l-organizzazzjoni ta' kontrolli veterinarji fuq prodotti li jidhlu fil-Komunità minn pajjiżi terzi (ĠU L 24, tat-30.1.1998,p.9). Id-Direttiva kif emendati bl-Att ta' l-Adeżjoni ta' l-2003.

⁽²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2002/99/KE tas-16 ta' Diċembru 2002 li tistabbilixxi r-regoli tas-saħħa ta' l-annimali dwar il-produzzjoni, l-ipproċessar, id-distribuzzjoni u l-introduzzjoni ta' prodotti ta' oriġini mill-annimali għall-konsum tal-bniedem.

▼B

4. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jimpurtaw ikel li jkun fih sew prodotti ta' oriġini vegetali kif prodotti proċessati ta' oriġini mill-annimali, għandhom jiżguraw illi l-prodotti proċessati ta' oriġini mill-annimali li jkun fih dak l-ikel jissodisfaw il-htigiet tal-paragrafi 1 sa 3. Għandhom ikunu jistgħu juru li għamlu dan (per eżempju b'dokumentazzjoni jew ċertifikazzjoni approprijata, li mhux bil-fors tkun fil-format indikat fil-paragrafu 1(d).

KAPITOLU III**NEGOZJU***Artikolu 7***Dokumenti**

1. Meta dawn huma mehtieġa skond l-Annessi II jew III, l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikati jew d-dokumenti l-oħra jkunu jakkompanjaw konsenji ta' prodotti ta' oriġini mill-annimali.

2. Skond il-proċedura msemmija fl-artikolu 12(2):

(a) jistgħu jiġu stabbiliti mudelli ta' dokumenti;

u

(b) jistgħu isiru dispożizzjonijiet għall-użu ta' dokumenti elettronici.

*Artikolu 8***Garanziji speċjali**

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jkunu bi hsiebhom iqegħdu fis-suq fl-Iżvezja jew il-Finlandja, l-ikel ta' oriġini mill-annimali, li ġej, għandhom jikkonformaw rwiehom mar-regoli fil-paragrafu 2 fir-rigward tas-salmonella:

(a) laham ta' annimali bovini u porċini, inkluż l-ikkappuljat, iżda esklużi l-preparati mill-laħam u l-LSM;

(b) laham tal-pollam ta' l-ispeċje li ġejjin: pollam tad-dar, dundjan, fargħun, papra u wiżż, inkluż l-ikkappuljat iżda esklużi l-preparati mil-laħam u l-LSM;

u

(ċ) il-bajd.

2. (a) (a) Fil-każ ta' laham ta' annimali bovini jew porċini u tal-pollam, għandu jkun ittiehed kampjun minn qabel fl-istabiliment ta' spedizzjoni u sarlu eżami mikrobjoplogiku skond il-leġislazzjoni komunitarja, b'rizultat negattiv;

(b) Fil-każ tal-bajd, iċ-ċentri ta' l-imballaġġ għandhom jagħtu garanzija li l-bajd origina minn ġmieghi li jkun sarilhom eżami mikrobjologiku skond il-leġislazzjoni komunitarja b'rizultat negattiv;

▼B

- (c) Fil-każ tal-laħam ta' annimali bovini u porċini, ma jkunx hemm għalfejn isir l-eżami msemmi fis-subparagrafu(a) meta jkun ser jintbagħat lill-stabbilimenti għall-pastorizzazzjoni, sterilizzazzjoni jew trattament li jkollu l-istess effett. Fil-każ tal-bajd ma jkunx hemm għalfejn isir l-eżami msemmi fis-subparagrafu (b) meta jkunu ser jintbagħtu għal trattament li jiżgura l-eliminazzjoni tas-salmonella;
- (d) Fil-każ ta' oġġetti ta' l-ikel li jkunu ġejjin minn stabbilimenti li jkunu suġġetti għal programm ta' kontroll rikonoxxut fir-rigard ta' l-ikel partikolari u skond il-proċedura ta' l-artikol 12 (2) bhala ekwivalenti għal dawk kontra s-salmonella fl-Izvezja u l-Finlandja, ma jkunx hemm għalfejn isir l-eżami msemmi fis-subparagrafi (a) u (b);
- (e) Fil-każ ta' laħam mill-bovini u porċini u mill-pollam, dokument jew ċertifikat, tan-negozju li jkun konformi mal-mudell fil-legalizzazzjoni komunitarja għandu jakkompanja l-ikel u jiddikjara:
- (i) illi l-eżamijiet imsemmija fis-subparagrafu (a) saru b'rizultati negattivi;
- jew
- (ii) illi l-laħam ikun intenzjonat għall-iskopijiet imsemmija fis-subparagrafu (c);
- jew
- (iii) illi l-laħam ikun ġej mill-istabbilimenti msemmija fis-subparagrafu (d);
- (f) Fil-każ tal-bajd, iċ-ċertifikat li jakkompanja l-konsenja għandu jiddikjara jew li l-bajd sarilhom l-eżami msemmi fis-subparagrafu (b) b' rizultat negattiv jew li l-bajd ikun intenzjonat għall-użu msemmi fis-subparagrafu (c).

▼M7

3. (a) Il-htigiet tal-paragrafi 1 u 2 jistgħu jiġu aġġornati mill-Kummissjoni, b'mod partikolari biex jitqies it-tibdil fil-programmi ta' kontroll tal-Istati Membri jew tal-adozzjoni ta' kriterji mikrobijoloġiċi skont ir-Regolament (KE) Nru 852/2004. Dawk il-mizuri, mfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, inter alia billi jissupplimentawh, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3).
- (b) Skond il-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 12(2), ir-regoli stabbiliti fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu fir-rigward ta' oġġetti tal-ikel imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jistgħu jiġu estiżi, parzjalment jew totalment, għal kull Stat Membru jew reġjun ta' Stat Membru li jkollu programm ta' kontroll rikonoxxut ekwivalenti għal dak approvat għall-Isvezja u l-Finlandja dwar l-oġġetti tal-ikel ikkonċernati ta' oriġini mill-annimali.

▼B

4. Għall-iskopijiet ta' dan l-artikolu “programm ta' kontroll” tfisser program ta' kontroll approvat skond ir-Regolament (KE) nru 2160/2003.

KAPITOLU IV

DISPOSIZZJONIJIET FINALI

▼M7*Artikolu 9*

Miżuri tranżitorji ta' kamp ta' applikazzjoni ġenerali mfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, inter alia billi jissupplimentawh b'elementi ġodda mhux essenzjali, partikolarment speċifikazzjonijiet ulterjuri tar-rekwiziti stabbiliti fid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom ikunu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3).

Miżuri oħra ta' implimentazzjoni jew ta' tranżizzjoni jistgħu jiġu adottati skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 12(2).

▼B*Artikolu 10***Emendi u adattamenti għall-Annessi II u III**

1. ►**M7** L-Annessi II u III jistgħu jiġu adattati jew aġġornati mill-Kummissjoni, filwaqt li jkun ikkunsidrat: ◀

- (a) l-iżvilupp ta' linji gwida ta' prattika tajba;
- (b) l-esperjenza miksuba fl-implimentazzjoni ta' sistemi mibnija fuq HACCP (*hazard analysis and critical control points*) skond l-artikolu 5 tar-Regolament (KE) nru 852/2004;
- (c) l-iżviluppi teknoloġiċi u l-konsegwenzi prattiċi
- (d) scientific advise, particularly new risk assessments;
- (e) microbiological and temperature criteria for foodstuffs;
- (f) changes in patterns of consumption.

▼M7

Dawk il-miżuri, mfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, inter alia billi jissupplimentawh, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3).

2. Jistgħu jingħataw eżenzjonijiet mill-Annessi II u III mill-Kummissjoni, bil-kondizzjoni li dawn ma jaffettwawx il-kisba tal-ġhanijiet ta' dan ir-Regolament. Dawk il-miżuri, mfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3).

▼B

3. L-Istati Membri jistgħu, mingħajr ma jikkompromettu l-kisba tal-miri ta' dan ir-Regolament, jaddottaw skond il-paragrafi 4 sa 8, miżuri nazzjonali li jaddattaw il-htigiet stabbiliti fl-Anness III.

▼B

4. (a) Il-miżuri nazzjonali msemmija fil-paragrafu 3 għandhom ikunu mmirati:

(i) biex il-metodi tradizzjonali jistgħu jibqgħu jintużaw f'kull istadju tal-produzzjoni, ta' l-ipproċessar jew tad-distribuzzjoni ta' l-ikel;

jew

(ii) biex il-bżonnijiet tan-negozju ta' l-ikel f'reġjuni soġġetti għal kondizzjonament geografiku speċjali, jiġu akkommodati.

(b) F'kazijiet oħra għandhom japplikaw biss għall-bini, tifsil u tagħmir ta' l-istabbilimenti.

5. Stat Membru li jixtieq jadotta miżuri nazzjonali kif imsemmi fil-paragrafu 3 għandu javża lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra. Dan l-avviż għandu:

(a) iforni deskrizzjoni dettaljata tal-htigiet li dak l-Istat Membru jqis li għandhom jiġu adattati u xi jkun l-adattament mahsub;

(b) jiddeskrivi l-ikel u l-istabbilimenti li jkollhom x'jaqsmu;

(c) jispjega r-raġunijiet għall-adattament, inkluż, meta rilevanti, li jispjega fil-qosor l-analizi tas-sogru li tkun saret u l-miżuri li jkunu ttiehdu biex jiġi żgurat li l-miżuri ma jikkompromettux il-miri ta' dan ir-Regolament;

u

(d) jipprovdi kull informazzjoni oħra rilevanti.

6. L-Istati Membri l-oħra jkollhom terminu ta' tlett xhur minn meta jirċievu l-avviż imsemmi fil-paragrafu 5 biex jibgħatu kummenti bil-miktub lill-Kummissjoni. Fil-każ ta' adattamenti li jidderivaw mill-paragrafu 4(b), dan it-terminu, għandu, fuq talba ta' xi Stat Membru, jittawwal sa erba' xhur. Il-Kummissjoni tista', u meta tkun irċeviet kummenti bil-miktub minn Stat Membru wiehed jew iktar, għandha, tikkonsulta l-Istati Membri fi hdan il-kumitat imsemmi fl-artikolu 12(1). Il-Kummissjoni tista' tiddiċiedi, skond il-proċedura imsemmija fl-artikolu 12(2) jekk il-miżuri mahsuba għandhomx jitwettqu, jekk hemm bżonn b'emendi xierqa. Meta jkun approprijat, il-Kummissjoni tista' tipproponi miżuri ġenerali skond il-paragrafu 1 jew 2 ta' dan l-artikolu.

7. Stat Membru jista' jadotta miżuri nazzjonali li jaddattaw il-htigiet ta' l-anness III biss:

(a) biex jikkonforma ruħu ma deċisjoni adottata skond il-paragrafu 6;

(b) jekk, wara xahar mill-iskadenza tat-terminu imsemmi fil-paragrafu 6, il-Kummissjoni ma tkunx informat lill-Istat Membri li rċeviet kummenti bil-miktub jew li bi hsiebha tipproponi l-adozzjoni ta' deċisjoni skond il-paragrafu 6;

jew

(c) skond il-paragrafu 8.

▼B

8. A Member State may, of its own initiative and subject to the general provisions of the Treaty, maintain or establish national rules:

- (a) prohibiting or restricting the placing on the market within its territory of raw milk or raw cream intended for direct human consumption;

or

- (b) permitting the use, with the authorisation of the competent authority, of raw milk not meeting the criteria laid down in Annex III, Section IX, as regards plate count and somatic cell count of the manufacture of cheeses with an ageing or ripening period of at least 60 days, and dairy products obtained in connection with the manufacture of such cheeses, provided that this does not prejudice the achievement of the objectives of this Regulation.

Artikolu 11

Deċiżjonijiet speċifiċi

► **M7** Mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni ġenerali tal-Artikolu 9 u l-Artikolu 10(1), miżuri ta' implimentazzjoni skont il-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 12(2), u emendi tal-Annessi II jew III, bhala miżuri mfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, jistgħu jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 12(3), ◀

1. jiġu stabbiliti regoli għat-trasport tal-laħam meta jkun għadu shun;
2. jiġi indikat, fil-każ ta' LSM, liema kontenut ta' kalċju ma jkunx oġġla b'mod sinifikattiv minn dak ta' l-ikkappuljat;
3. jiġu indikati liema trattamenti oħra jkun jistgħu jiġu applikati fi stabbilimenti ta' l-ipproċessar fuq molluski bivalvi ħajja minn arji ta' produzzjoni tal-klassijiet B jew C li ma ġewx purifikati jew *relayed, stabulazione*;
4. jiġu stabbiliti l-metodi rikonoxxuti ta' eżami għall-bijotossini marini;
5. jiġu stabbiliti livelli sanitarji addizzjonali għall-molluski bivalvi b'koperazzjoni mal-Laboratorju ta' Referenza komunitarju rilevanti, inklużi:

(a) valuri limiti u metodi analitiċi għall-bijotossini oħra marini;

(b) proċeduri għall-eżami ta' virus u livelli viroloġiċi;

u

(ċ) programmi ta' ġbir ta' kampjuni u l-metodi u t-tolleranzi analitiċi li jiġu applikati biex tiġi kontrollata l-konformita' mal-livelli sanitarji;

6. jiġu stabbiliti livelli sanitarji u kontrolli meta jkun hemm prova xjentifika li tindika li huma meħtieġa biex titħares is-saħħa publika;

▼B

7. jiġi estiż l-Anness III, Sezzjoni VII, Kapitolu IX għall-molluski bivalvi barra mill-*pectinidae*;
  8. jiġu stabbiliti l-kriterji biex jiġ deciz meta d-*data* epidemjologika juru li arja ta' sajd ma tippreżentax sogru għas-saħha fir-rigward ta' presenza ta' parassiti, u għalhekk, għad-decisjoni dwar meta l-awtorità kompetenti tkun tista' tawtorizza l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li ma jiffriżawx prodotti tas-sajd skond l-Anness III, Sezzjoni VIII, Kapitolu III, Parti D;
  9. jiġu stabbiliti kriterji dwar kemm l-oġġett ikun frisk u limiti dwar l-istamina u t-total ta' nitroġenu volatili għall-prodotti tas-sajd;
  10. jippemetti l-użu fil-manufattura ta' ċerti prodotti mill-latticini, ta' ħalib nej li ma jilhaqx il-kriterji stabbiliti fl-Anness III, Sezzjoni IX, fir-rigward ta' l-għadd batteriku u taċ-ċelluli somatiċi;
  11. mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 96/23/KE ⁽¹⁾, jiġi iffissat il-valur massimu permess għat-total ikkombinat ta' fdal ta' sustanzi antibijotiċi fil-ħalib nej;
- u
12. jiġu approvati proċessi ekwivalenti għall-produzzjoni ta' ġelatina jew kollagġu.

*Artikolu 12***Proċedura fil-Kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn Kumitat Permanenti dwar il-Katina Alimentari u s-Saħha ta' l-Annimali.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, l-artikoli 5 u 7 tad-Decisjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, mehud kont ta' l-artikolu 8 tagħha.

It-terminu previst fl-artikolu 5(6) tad-Decisjoni 1999/468/KE għandu jiġi stabbilit bħala ta' tlett xhur.

▼M7

3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikolu 5a(1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Decisjoni 1999/468/KE, filwaqt li jiġu kkunsidrati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

▼B*Artikolu 13***Konsultazzjoni ma' l-Awtorità Ewropea dwar Sikurezza fl-Ikel**

Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-Awtorità Ewropea dwar Sikurezza fl-Ikel fir-rigward kull materja fil-kamp ta' dan ir-Regolament li jista' jkollha impatt sinjifikattiv fuq is-saħha pubblika, u b'mod partikolari, qabel ma tipproponi li testendi l-Anness III, Sezzjoni III, għal speċje oħra ta' annimali

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 96/23/KE tad-29 ta' April 1996 għar-rigward ta' mizuri ta' kontroll dwar ċerti sustanzi u residwi tagħhom f'annimali u prodotti ta' l-annimali (ĠU L 125, tat-23.5.1996, p.10). Id-Direttiva kif emandata bir-Regolament (KE) nru 806/2003 (ĠU L 122, tas-16.5.2003, p.1).

*Artikolu 14***Rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill**

1. Il-Kummissjoni għandha, mhux iktar tard mill-20 ta' Mejju 2009 tagħti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-esperjenza miksuba mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.
2. Il-Kummissjoni għandha, jekk ikun il-każ, izzid proposti rilevanti mar-rapport.

Artikolu 15

Dan ir-Regolament jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara l-publikazzjoni fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika tmintax il-xahar wara d-data li fiha l-atti li ġejjin ikunu daħlu fis-seħh:

- (a) ir-Regulament (KE) nru 852/2004;
- (b) ir-Regulament (KE) nru 854/2004;

u

- (ċ) id-Direttiva 2004/41/KE.

Madankollu, ma għandux japplika qabel l-1 ta' Jannar 2006.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

ANNEX I

DEFINIZZJONIJIET

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Reolament:

1. LAHAM
  - 1.1. “Laħam” tfisser partijiet li jittiekl u minn annimali msemija fil-punti 1.2 sa 1.8, inkluż id-demm.
  - 1.2. “Ungulati domestiċi” tfisser bovini domestiċi (inklużi l-ispeċje tal-*Bubalus u* biżonti), proċini, ovini u annimali kaprini u annimali solipedi.
  - 1.3. “Pollam” tfisser tjur imrobbija, inklużi tjur li għalkemm mhux meqjusa bħala domestiċi jitrabbew bħala annimali domestiċi, bl-eċċezzjoni tar-*ratites*.
  - 1.4. “Lagomorfi” tfisser fniek, fniek tal-liebru u rodituri.
  - 1.5. “Kaċċa salvaġġa” tfisser:
    - -ungulati slavaġ u lagomorfi, kif ukoll mammali ohra ta' l-art li ssir kaċċa għalihom biex jittiekl u mill-bniedem u li jitqiesu kaċċa salvaġġa taħt il-liġi applikabbli fl-Istat Membru li jkun, inklużi mammali li jgħixu f'territorji b'reċint, f'kondizzjonijiet ta' helsien simili għal dawk tal-kaċċa salvaġġa;
    - u
    - għasafar slavaġ li ssirilhom kaċċa għalihom biex jittiekl u mill-bniedem.
  - 1.6. “kaċċa mrobbija” tfisser *ratites* imrobbija u mammali ta' l-art imrobbija barra minn dawk imsemija fil-punt 1.2.
  - 1.7. “kaċċa salvaġġa żgħira” tfisser għasafar tal-kaċċa salvaġġa u lagomorfi li jimirħu hielsa fil-barr.
  - 1.8. “kaċċa salvaġġa kbira” tfisser mammali ta' l-art slavaġ li jimirħu hielsa fil-barr illi ma jaqgħux taħt id-definizzjoni ta' “kaċċa salvaġġa żgħira”
  - 1.9. “karkassa” tfisser il-ġisem ta' annimal wara l-qatla u t-tindif.
  - 1.10. “laħam frisk” tfisser laħam illi ma għaddiex minn proċess ta' preservazzjoni ieħor barra mit-tkexxiħ, l-iffriżar jew l-iffriżar soptu, inkluż laħam li hu ppakkjat bil-vakum jew ippakkjat f'ambjent ikkontrollat.
  - 1.11. “Gewwieni” tfisser laħam frisk barra mill-karkassa, inklużi l-interjuri u d-demm.
  - 1.12. “Interjuri” tfisser l-organi tal-kavitajiet tat-toraċi, ta' l-addome u tal-pelvi, kif ukoll it-trakeja u l-esofaġu u, fl-għasafar, il-hawsla.
  - 1.13. “Ikkapuljat” tfisser laħam mingħajr għadam illi ġie mqatta' rqiq u li fih minn 1 % ta' melħ.
  - 1.14. “Laħam separat mekkanikament” jew LHM tfisser il-prodott li jirriżulta wara li tneħħi il-laħam minn ma għadam li jerfa' il-laħam wara l-iddus-sissar jew minn karkassi tal-pollam, mezz mekkanici b'riżultat ta' telf jew modifika ta' l-istruttura tal-fibri tal-muskoli.
  - 1.15. “Preparati tal-laħam” tfisser laħam frisk, inkluż laħam mqatta' biċċiet żgħar, li miegħu zdieħ ikel ieħor, hawwar, jew addittivi jew li għadda minn proċessi li ma kienux biżżejjed biex jimmodifikaw l-istruttura interna tal-fibri tal-muskoli tal-laħam li b'hekk jintilfu l-karatteristiċi ta' laħam frisk.
  - 1.16. “Il-biċċerija” tfisser stabbiliment użat għall-qatla u t-tindif ta' l-annimali, li l-laħam tagħhom ikun destinat li jittiekl u mill-bniedem.

▼B

- 1.17. “Impjant tat-tqattigh” tfisser stabbiliment użat għad-dussissar u/jew tqattigh tal-laħam.
  - 1.18. “Stabbiliment li jipproċessa l-kaċċa” tfisser kull stabbiliment li fih il-kaċċa u l-laħam tal-kaċċa miksuba wara dik l-attività jiġu ppreparati biex jitqegħdu fis-suq.
2. MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN
    - 2.1. “Molluski Bivalvi” tfisser molluski filtraturi lamellibranki.
    - 2.2. “Biotossini Marini” tfisser sustanzi velenużi akkumulati mill-molluski bivalvi, b'mod partikolari billi ikunu kielu plankton bit-tossini.
    - 2.3. “Irfinitura” tfisser il-ħażna ta' molluski bivalvi hajjin minn arġi ta' produzzjoni tal-klassi A, minn ċentri ta' purifikazzjoni jew spedizzjoni f'tankijiet jew istallazzjonijiet oħra b'ilma tal-baħar nadif, jew f'siti naturali, biex jissaffa minnhom ir-ramel, it-tajn jew il-hama, biex jiġu ppreservati jew imtejjba l-kwalitajiet organolitici u biex żgurati li jkunu fi stat tajjeb ta' hajja, qabel ma jiġu mgeżwra jew ippakkjati.
    - 2.4. “Produttur” tfisser kull persuna fiżika jew ġuridika li tiġbor il-molluski bivalvi hajjin b'kull mezz minn arġa ta' ġbir għall-iskop ta' l-i-proċessar u tqegħid fis-suq.
    - 2.5. “Arġa ta' produzzjoni” tfisser kull arġa fil-baħar, f'estwarju jew f'laguna, li fiha qiegħan naturali ta' molluski bivalvi jew siti wżati għall-koltivazzjoni ta' molluski bivalvi, u li minnhom jingabru molluski bivalvi hajjin.
    - 2.6. “Arġa ta' riposizzjoni” tfisser kull arġa fil-baħar, f'estwarju jew f'laguna bil-konfini mmarkati b'mod ċar u indikati b'bagi, posti jew meżzi oħra fissi, u wżati esklużivament għat-tisfija naturali ta' molluski bivalvi hajjin.
    - 2.7. “Ċentru ta' spedizzjoni” tfisser kull stabbiliment fuq l-art jew fil-baħar biex jintlaqgħu, jiġu rfinati, maħsula, mnaddfa, kkalibrati, mgeżwra u ppakkjati il-molluski bivalvi hajjin tajba biex jittieklu mill-bniedem.
    - 2.8. “Ċentru ta' purifikazzjoni” tfisser stabbiliment bit-tankijiet li jimtlew b'ilma tal-baħar nadif li fihom il-molluski bivalvi hajjin jitqiegħdu għaż-żmien meħtieġ biex titnaqqas il-kontaminazzjoni u jsiru tajbin biex jittieklu mill-bniedem.
    - 2.9. “Riposizzjoni” tfisser it-trasferiment ta' molluski bivalvi hajjin għall-arġi ta' baħar, ta' laguni jew ta' estwarji għaż-żmien meħtieġ biex tiġi mnaqqsa l-kontaminazzjoni u jsiru tajbin biex jittieklu mill-bniedem. Dan ma jinkludix l-operazzjoni speċifika tat-trasferiment tal-molluski bivalvi għall-arġi iktar adatti biex ikomplu jikbru jew jehxienu.
3. PRODOTTI TAS-SAJD
    - 3.1. “Prodotti tas-sajd” tfisser kull animal ta' l-ilma baħar jew ta' l-ilma helu (ħlif għall-molluski bivalvi hajjin, ekinodermi hajjin, tunikati hajjin u gastropodi marini hajjin, u l-mammali, ir-rettili u ż-żringijiet kollha) kemm slavag kif ukoll imrobbija u inkluzi kull forum, partijiet u prodotti ta' dawn l-animali li jittieklu.
    - 3.2. “Bastiment-fabbrika” tfisser kull bastiment li abbord tiegħu prodotti tas-sajd jgħaddu minn waħda jew iktar minn l-operazzjonijiet li ġejjin li warajhom il-prodott jiġi mgeżwer jew ippakkjat u, meta meħtieġ imkessah jew iffriżat: iffiletjar, tiflil, slih, tneħħija tal-qoxra jew l-arzella, ikkapuljar u pproċessar.
    - 3.3. “Bastiment-friza” tfisser kull bastiment li abbord tiegħu jiġu ffrizati l-prodotti tas-sajd, meta meħtieġ wara xogħol ta' thejjija bħal tneħħija tad-demmi, tar-ras, ta' l-interjuri u tal-pinene u, meta meħtieġ, billi wara l-prodott jiġi mgeżwer jew ippakkjat.

▼B

- 3.4. “Prodotti tas-sajd separati mekkanikament” tfisser kull prodott li jirrizulta mit-tnehhija tal-laħam minn prodotti tas-sajd bl-użu ta' mezzi mekkanici b'mod illi tintilef jew tiġi modifikata l-istruttura tal-laħam.
- 3.5. “Prodotti tas-sajd friski” tfisser prodotti tas-sajd mhux proċessati, kemm shah kif ukoll ppreparati, inklużi prodotti ippakkjati taħt vakum jew f'ambjent immodifikat, li ma ġewx mghoddija minn ebda trattament għall-preservazzjoni barra mit-tkessih.
- 3.6. “Prodotti tas-sajd preparati” tfisser prodotti tas-sajd mhux ipproċessati li għadew minn operazzjoni li ma thallihomx anatomikament shah, bħat-tnehhija ta' l-interjuri u tar-ras, tiflil, fillettjar, u tqattigh.

4. HALIB

- 4.1. “Halib nej” tfisser ħalib mahlub mill-glandoli mammarji ta' annimali mrobbija, li ma ġiex imsahħan sa' iktar minn 50°C jew li għadda minn trattament b'effett ekwivalenti.
- 4.2. “Azjenda ta' produzzjoni tal-ħalib” tfisser stabbiliment fejn jinżammu wahda jew iktar annimali mrobbija għall-ħalib bl-iskop li jitqieghed fis-suq bhala ikel.

5. BAJD

- 5.1. “Eggs” means eggs in shell - other than broken, incubated or cooked eggs - that are produced by farmed birds and are fit for direct human consumption or for the preparation of egg products.
- 5.2. „ Bajda likwida“ tfisser bajda mhux proċessata wara t-tnehhija tal-qoxra.
- 5.3. “Bajda mixquqa” tfisser bajda bil-ħsara fil-qoxra iżda bil-membrani intatti.
- 5.4. „ Ċentru ta' l-ippakkjar“ tfisser stabbiliment fejn il-bajd jiġi kkalibrat skond il-kwalità u l-użin

6. SAQAJN TAŻ-ŻRINGIJET U BEBBUX

- 6.1. “Saqajn taż-żringijiet” tfisser il-parti ta' isfel tal-ġisem maqsum travers minn taħt id-drieġh, bit-tnehhija ta' l-interjuri u tal-qoxra, ta' l-ispeċje RNA (familja tar-Ranidae).
- 6.2. “Bebbux” tfisser gastropodi ta' l-art ta' l-ispeċje *Helix pomatia* Linn L., *Helix aspersa* Muller, *Helix lucorum* u l-ispeċje tal-familja Achatinidae.

7. PRODOTTI PPROĊESSATI

- 7.1. “Prodotti tal-laħam” tfisser prodotti pproċessati li jirrizultaw mill-iproċessar ta' laħam jew mill-iproċessar ulterjuri ta' prodotti pproċessati bħal-dawn, halli l-wieċ maqtuġh ma jkunx juri iktar il-karatteristiċi ta' laħam frisk.
- 7.2. “Prodotti mill-ħalib” tfisser prodotti proċessati li jirrizultaw mill-iproċessar ta' ħalib nej jew minn l-iproċessar ulterjuri ta' prodotti pproċessati bħal dawn.
- 7.3. “Prodotti mill-bajd” tfisser prodotti pproċessati li jirrizultaw mill-iproċessar ta' bajd, jew ta' komponenti varji jew tahlietiet ta' bajd jew minn pproċessar ulterjuri ta' prodotti pproċessati bħal dawn.
- 7.4. “Prodotti tas-sajd ipproċessati” tfisser prodotti pproċessati li jirrizultaw mill-iproċessar ta' prodotti tas-sajd jew minn ipproċessar ulterjuri ta' prodotti proċessati bħal dawn.

▼B

- 7.5. “Grass ta' l-animali mdewweb” tfisser grass li hu meħud meta l-laħam inkluż l-ghadam ġie mdewweb, maħsub biex jittiekel mill-bniedem.
  - 7.6. “Qrieqec” tfisser il-fdal tad-tidwib b'kontenut tal-proteina, wara separazzjoni parzjali tal-grass u l-ilma.
  - 7.7. “Ġelatina” tfisser il-proteina naturali, li tinhall, kemm jekk ġellifikata u kemm jekk le, li tirriżulta mill-idrolisi parzjali ta' kollagħni minn għadam, ġlud, tendini u għerūq ta' l-animali.
  - 7.8. “Kollaġni” tfisser il-prodott fuq bażi ta' proteina li jirriżulta minn għadam, ġlud u tendini ta' animali li jinħadmu skond il-ħtiġiet rilevanti ta' dan ir-Regolament.
  - 7.9. “Stonkijiet, vexxiki u intestine trattati” tfisser stonkijiet, vexxiki u intestine li ġew ittrattati bil-melħ, bis-shana jew bl-inxif wara li ġew separati u mnaddfa.
8. DEFINIZZJONIJIET OHRA
- 8.1. Prodotti ta' oriġini mill-animali tfisser:
    - ikel ta' oriġini mill-animali, inkluż il-ġħasel u d-demmm;
    - molluski bivalvi ħajjin, ekinodermi ħajjin, tunikati ħajjin u gastropodi marini ħajjin maħsuba li jittieklu mill-bniedem;
    - u
    - animali oħra ddestinati biex jiġu ppreparati biex jiġu mghoddija ħajjin lill-konsumatur finali.
  - 8.2. “Suq bl-ingrossa” tfisser negozju ta' l-ikel li jinkludi diversi unitajiet separati illi għandhom flimkien istallazzjonijiet komuni u taqsimiet mnejn ħwejjeg ta' l-ikel lill-operaturi fin-negozju ta' l-ikel.

▼ B

ANNEX II

HTIĠIET DWAR DIVERSI PRODOTTI TA' ORİĠINI MILL-ANIMALI

TAQSIMA I: MARKI TA' IDENTIFIKAZZJONI

Meta mehtieġ skond l-Artikolu 5 jew 6, u salvi d-dispożizzjonijiet ta' l-Anness III, l-operatur fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li l-prodotti ta' oriġini mill-annimali jkollhom fuqhom marka ta' identifikazzjoni skond id-dispożizzjonijiet li ġejjin.

A. APPLIKAZZJONI TAL-MARKA TA' L-IDENTIFIKAZZJONI

▼ M6

1. Il-marka ta'identifikazzjoni trid tiġi applikata qabel il-prodott iħalli l-istabbiliment tal-produzzjoni.

▼ M3

2. Madankollu, meta l-imballaġġ u/jew il-kisi tal-prodott jitneħħa jew jiġi pproċessat iżjed fi stabbiliment ieħor, għadha tiġi applikata marka ġdida lill-prodott. F'tali każijiet, il-marka l-ġdida għandha tindika n-numru ta' approvazzjoni ta' l-istabbiliment fejn saru dawn l-operazzjonijiet.

▼ M6

3. Marka ta'identifikazzjoni mhijiex neċessarja fuq pakketti tal-bajd meta kodiċi taċ-ċentru tal-ippakkjar hija applikata skont il-Parti A tal-Anness XIV tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1234/2007 ⁽¹⁾.

▼ B

4. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom skond l-Artikolu 18 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002, ikollhom sistemi u proċeduri stallati biex jidentifikaw l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li minnhom irċevew jew li lilhom baġtu prodotti ta' oriġini mill-annimali.

B. FORMA TAL-MARKA TA' L-IDENTIFIKAZZJONI

5. Il-marka trid tkun tista' tingharaf u indelibbli, u l-karattri jistgħu jinqraw sew. Għandha tkun murija sewwa biex l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jarawha.
6. Il-marka għandha tindika l-isem tal-pajjiż li fih jinstab l-istabbiliment, li għandu jinkiteb b'mod shih jew jintwera bħala żewġ ittri minn kodiċi skond l-istandard rilevanti ISO.

Fil-każ ta' l-Istati Membri, dawn l-ittri tal-kodiċi huma ► **M1** BE, ► **M4** BG, ◀ CZ, DK, DE, EE, GR, ES, FR, IE, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, SI, SK, FI, ► **M4** RO, ◀ SE u UK ◀.

▼ M2**▼ B**

7. Il-marka għandha tindika n-numru ta' approvazzjoni ta' l-istabbiliment. Jekk stabbiliment jaħdem kemm ikel illi għalih japplika dan ir-regolament kif ukoll ikel li għalih ma japplikax, l-operatur fin-negozju ta' l-ikel jista' japplika l-istess marka ta' identifikazzjoni għaz-żewġ tipi ta' ikel.

▼ M6

8. Meta applikata fi stabbiliment fil-Komunità, il-marka għandha tkun ta' forma ovali u tinkludi l-abbrevjazzjoni CE, EB, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EÜ, EK jew WE.

Dawn l-abbrevjazzjonijiet m'għandhomx ikunu inkluzi f'marki applikati fuq prodotti impurtati fil-Komunità minn stabbilimenti li jinsabu barra l-Komunità.

⁽¹⁾ ĠU L 299, 16.11.2007, p. 1.

▼B

C. METODU TA' APPLIKAZZJONI TAL-MARKI

9. Il-marka tista', skond il-mod kif jiġu pprezentati l-prodotti differenti ta' oriġini mill-annimali, tiġi applikata fuq il-prodott direttament, fuq l-imballaġġ jew il-pakkett, jew tiġi stampata fuq tiketta meħmuża mal-prodott, ma' l-imballaġġ jew mal-pakkett. Il-marka tista' tkun wkoll tiketta li ma tistax titneħħa ta' materjal rezistenti.
10. Fil-każ ta' imballaġġ li jkun fih il-laħam mqatta' u l-ġewwieni, il-marka għandha tkun applikata fuq tiketta mwahhla ma' l-imballaġġ jew stampata fuq l-imballaġġ, b'tali mod illi titqatta' malli jinfetħ il-pakkett. Dan mhux meħtieġ madankollu, jekk il-proċess stess tal-ftuħ jeqred l-imballaġġ. Meta l-pakkett jagħti l-istess protezzjoni bhall-imballaġġ, it-tikketta tista' titwahhal mal-pakkett.
11. Għall-prodotti ta' oriġini mill-annimali li jitqieghdu f'kontenituri għat-trasport jew f'imballaġġi kbar li jkunu destinati għall-trattament, ipproċessar, ipakkjar jew imballaġġ ulterjuri fi stabbiliment iehor, il-marka tista' tiġi applikata fuq il-wieċ ta' barra tal-kontenitur jew l-imballaġġ.
12. Fil-każ ta' prodotti likwidi, granulati u fi trab ta' oriġini mill-annimali li jingarru sfużi, u prodotti tas-sajd li jingarru sfużi, il-marka ta' identifikazzjoni ma tkunx meħtieġa jekk id-dokumentazzjoni li takkumpanjahom ikun fiha l-informazzjoni indikata fil-punti 6,7 u, fejn xieraq, 8.
13. Meta prodotti ta' oriġini mill-annimali jitqieghdu f'pakkett destinat għall-konsenja diretta lill-konsumatur finali, ikun biżżejjed li l-marka ssir fuq barra tal-pakkett biss.
14. Meta l-marka tiġi applikata direttament fuq prodotti ta' oriġini mill-annimali, il-kuluri li jintużaw għandhom ikunu awtorizzati skond ir-regoli komunitarji dwar l-użu ta' sustanzi koloranti fuq l-ikel.

SEZZJONI II: MIRI TA' PROĊEDURI BBAŻATI FUQ HACCP (*Hazard-analysis and critical control point*)

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li joperaw biċċeriji għandhom jiżguraw li l-proċeduri li huma wettqu skond il-htigiet ġenerali ta' l-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 jissodisfaw il-htigiet illi l-analizi tas-sogru turi li huma necessarji u l-htigiet speċifiċi elenkati fil-punt 2.
2. Il-proċeduri għandhom jiggwarantixxu illi kull animal jew meta xieraq kull lott ta' annimali illi jiddaħhlu fil-bini tal-biċċerija:
  - (a) ikun identifikat kif imiss;
  - (b) ikun akkumpanjat bl-informazzjoni rilevanti mill-ażjenda li minnha jkun ġej msemija fis-Sezzjoni III;
  - (ċ) ma jkunx ġej minn iżjenda jew minn arja li l-moviment minnha jkun ipprojbit jew li jkollha restrizzjoni għar-raġuni ta' sahha ta' l-annimali jew pubblika, hliet meta dan tippermett il-awtorità kompetenti;
  - (d) ikun nadif;
  - (e) ikun b'sahhtu, sa fejn l-operatur fin-negozju ta' l-ikel jista' jagħraf.

u

  - (f) ikun fi stat sodisfaċenti fir-rigward tal-kura meta jasal fil-biċċerija.
3. Fil-każ li ma jissodisfaw xi wahda mill-htigiet elenkati taht il-punt tnejn, l-operatur fin-negozju ta' l-ikel għandhu javża lill-veterinarju uffċjali u jiehu l-miżuri meħtieġa.

▼B

SEZZJONI III: INFORMAZZJONI DWAR IL-KATINA ALIMENTARI

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li joperaw biċċeriji għandhom, kif xieraq, jitolbu, jirċievu u jikkontrollaw u jaġixxu fuq l-informazzjoni dwar il-katina alimentari kif indikata f'din is-Sezzjoni fir-rigward ta' l-annimali kollha, hlief il-kaċċa selvaġġa li jintbagħtu jew ikunu destinati li jintbagħtu fil-biċċerija.

▼M6

1. Operaturi tal-biċċeriji m'għandhomx jaċċettaw annimali fil-bini tal-biċċerija jekk ma jkunux talbu, u ngħataw, l-informazzjoni rilevanti tal-katina alimentari mir-rekords miżmuma fl-istabbiliment tal-orġini tagħhom skont ir-Regolament (KE) Nru 852/2004.

▼B

2. L-operaturi tal-biċċeriji għandha tingħatalhom l-informazzjoni mhux inqas minn 24 siegħa qabel ma jaslu l-annimali fil-biċċerija, hlief fiċ-ċirkostanzi msemmija fil-punt 7.

▼M6

3. L-informazzjoni rilevanti tal-katina alimentari msemmija f'punt 1 għandha tinkludi, b'mod partikolari:

▼B

- (a) l-istatus ta' l-ażjenda li minnha ikunu ġejjin jew l-istatus reġjonali tas-saħħa ta' l-annimali;
  - (b) l-istatus tas-saħħa ta' l-annimali;
  - (c) prodotti ta' medicina veterinarja jew trattamenti oħra mogħtija lill-annimali fi żmien rilevanti u perjodu ta' sospensjoni ikbar minn zero, flimkien mad-dati meta ġew somministrati u l-perjodi ta' sospensjoni;
  - (d) jekk kienx hemm mard illi jista' jaffettwa s-sigurtà tal-laħam;
  - (e) ir-riżultati, jekk dan ikun rilevanti għall-protezzjoni tas-sanità pubblika, ta' xi analiżi ta' kampjuni meħuda mill-annimali jew ta' kampjuni oħra li jkunu tteħdu biex issir dijanjosi ta' mard li jistgħu jaffettwaw is-sigurtà tal-laħam, inklużi kampjuni meħuda fil-kwadru tal-monitoraġġ u l-kontroll taż-żoonożi u residwi;
  - (f) rapport rilevanti dwar ispezzjonijiet li jkunu saru qabel *ante-* jew *post-mortem*, ta' annimali li jkunu ġejjin mill-istess aġjenda inklużi b'mod partikolari, rapporti mill-veterinarju uffiċjali;
  - (g) *data* ta' produzzjoni, meta dawn jistgħu juru l-preżenza ta' mard;
- u
- (h) l-isem u l-indirizz tal-veterinarju privat li normalment ikun qiegħed jattendi fl-ażjenda li minnha ġejjin.
4. (a) Madankollu, ma jkunx meħtieġ li l-operatur tal-biċċerija jiġi mogħti;
    - (i) l-informazzjoni msemmija fil-punt 3(a), (b), (f) u (h), jekk l-operatur ikun diġà jafha (per eżempju, b'arranġament permanenti jew skema li tiżgura l-kwalità)

Jew
    - (ii) l-informazzjoni msemmija fil-punt 3(a), (b), (f) u (g), jekk il-produttur jiddikjara li ma hemm l-ebda informazzjoni rilevanti x'jirrapporta.
  - (b) L-informazzjoni m'hemmx għalfejn tingħata bhala estratt *verbatim* mir-reġistri ta' l-ażjenda li minnha ikunu ġejjin. Tista' tingħata b'mezzi elettronici jew fil-forma ta' dikjarazzjoni standard iffirmata mill-produttur.

▼B

5. L-operaturi tan-negozju fl-ikel li jiddeċiedu li jaċċettaw annimali fil-bini tal-biċċerija wara valutazzjoni ta' l-informazzjoni rilevanti dwar il-katina alimentari għandhom jgħadduha lill-veterinarju uffiċjali mingħajr dewmien u hlief fiċ-ċirkostanzi imsemmija fil-punt seba' mhux inqas minn erba' u għoxrin siegħa qabel ma jasal l-annimal jew il-lott. L-operatur tan-negozju fl-ikel għandu javża lill-veterinarju uffiċjali b'kull informazzjoni li tista' tqajjem problema ta' natura sanitarja qabel l-ispezzjoni *ante-mortem* ta' l-annimal in kwistjoni.
6. Jekk xi animal jasal fil-biċċerija mingħajr l-informazzjoni fil-katina alimentari, l-operatur għandu immedjatement jinnotifika lill-veterinarju uffiċjali. L-annimal m'għandux jinqatel qabel ma' jagħti permess il-veterinarju uffiċjali.

▼M8

7. Jekk l-awtorità kompetenti hekk tippermetti u sakemm dan ma jipperikolax l-għanijiet ta' dan ir-Regolament, l-informazzjoni tal-katina alimentari tista' tasal il-biċċerija anqas minn 24 siegħa qabel il-wasla tal-annimali ta' kull speċi li magħhom tkun relatata jew inkella tista' tintbagħat ma' dawn l-annimali.

Madankollu, kull oġġett tal-informazzjoni tal-katina alimentari, li minhabba l-għarfien tiegħu jista' jikkawża tfixkil serju fl-attività tal-biċċerija, għandu jiġi magħmul disponibbli għall-operatur kummerċjali tal-ikel li jopera l-biċċerija fi żmien biżżejjed qabel mal-annimali jaslu fil-biċċerija, biex b'hekk dak l-operatur kummerċjali tal-ikel jippjana l-attività fil-biċċerija skont dan.

L-operatur kummerċjali tal-ikel li jopera l-biċċerija għandu jevalwa l-informazzjoni relevanti u għandu jissottometti l-informazzjoni tal-katina alimentari riċevuta lill-veterinarju uffiċjali. Il-qtil jew it-tbiċċir tal-annimali ma jistax isehh sakemm il-veterinarju uffiċjali ma jippermettix dan.

▼B

8. L-operaturi tan-negozju fl-ikel għandhom jiċċekkjaw il-passaporti li jakkompanjaw is-solipedi domestiċi biex jassiguraw li l-annimal huwa destinat għall-qatla biex jittiekel mill-bniedem. Jekk jaċċettaw l-annimal għall-qatla, għandhom jgħaddu l-passaport lill-veterinarju uffiċjali.

ANNEX III

HTIĠIET SPEĊIFIĊI

SEZZJONI I: LAĦAM TA' UNGULATI DOMESTIĊI

KAPITOLU I: TRASPORT TA' ANNIMALI HAĠJA GHALL-BIĊĊERIJA

L-operaturi tan-negozju fl-ikel li jittrasportaw annimali haġjin lejn il-biċċeriji għandhom jassiguraw li jkun hemm konformità mal-htieġiet li ġejjin.

1. Waqt il-ġabra u t-trasport, l-annimali għandhom jiġu ttrattati sewwa mingħajr tbatija inutili.
2. L-annimali li juru sintomi ta' mard jew li ġejjin mill-merhliet magħrufa bhala kkontaminati minn aġenti ta' importanza għas-saħħa jistgħu jingarru biss lejn il-biċċerija meta l-awtorità kompetenti hekk tippermetti.

KAPITOLU II: HTIĠIET GHALL-BIĊĊERIJI

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw illi l-binja, it-taqsim u t-tagħmir tal-biċċeriji fejn jinqatlu l-ungulati għandhom jissodisfaw il-htieġiet li ġejjin.

1.
  - (a) Il-biċċeriji għandu jkollhom stallel adegwati u iġjenici fejn jitqiegħdu l-bhejjem, jew meta jippermetti t-temp, reċinti fejn jistrieħu li jitnaddfu u jiddizinfettaw rwiehhom faċilment. Dawn il-faċilitajiet għandu jkun fihom ilma biex jinstqew, jew jekk ikun hemm bżonn, jintemgħu l-annimali. It-tneħħija ta' l-ilma żejjed ma għandux jipperikola is-sigurtà ta' l-ikel.
  - (b) Għandu jkun fihom ukoll faċilitajiet separati li jissakru jew, meta jippermetti t-temp, reċinti għall-annimali morda jew sospetti bi dranaġġ separat u mqiegħda b'mod tali li jiġi evitat li jittieħdu annimali oħra, sakemm l-awtorità kompetenti ma tikkunsidrax li dawn il-faċilitajiet mhumiex meħtieġa.
  - (c) Id-daqa ta' l-istallel għandu jassigura li tittieħed kura ta' l-annimali. It-tifsila tagħhom għandha tiffaċilita ispezzjonijiet *ante-mortem*, inkluża l-identifikazzjoni ta' l-annimali jew grupp tagħhom.
2. Biex jevitaw il-kontaminazzjoni tal-laħam, huma għandhom:
  - (a) jkollhom numru suffiċjenti ta' kmamar, adattati għall-operazzjonijiet li jkunu qed isiru;
  - (b) jkollhom kamra separata għat-tbattil u t-tindif ta' l-istonkijiet u intestini, sakemm l-awtorità kompetenti ma tawtorizzax is-separazzjoni fil-hinijiet li jsiru dawn l-operazzjonijiet f'biċċerija partikolari fuq bażi ta' każ b'każ;
  - (c) jiżguraw separazzjoni fil-post u fil-hin ta' l-operazzjonijiet li ġejjin:
    - (i) sturdiment u l-iżvinar;
    - (ii) fil-każ ta' annimali porċini, is-smit, id-depilazzjoni, ir-raxkjatura u t-tixwit;
    - (iii) tneħħija ta' l-interjuri u tindif ulterjuri;
    - (iv) manipulazzjoni ta' l-imsaren u l-kirxa ndaf;
    - (v) preparazzjoni u tindif tal-ġewwieni ieħor, b'mod partikolari il manipulazzjoni ta' rjus mqaxxa jekk dan ma jsirx flimkien mal-qatla;
    - (vi) tqartis tal-ġewwiena;
    - (vii) l-ispedizzjoni tal-laħam;

▼B

(d) ikollhom istallazzjonijiet li ma jhallux li jkun hemm kuntatt bejn il-laħam u l-art, il-ħitan u t-tagħmir

u

(e) ikollhom ringieli għal-qatla (fejn mhaddma) magħmula b'tali mod biex jippermettu progress kostanti tal-proċess tal-qatla u biex jiġi evitat li jkun hemm kontaminazzjoni bejn il-partijiet differenti tar-ringiela tal-qatla. Meta iktar minn ringiela waħda tal-qatla hija operata fl-istess post, għandu jkun hemm separazzjoni tar-ringieli biex ma jkunx hemm kontaminazzjoni.

3. Għandu jkollhom faċilitajiet biex jiddizinfettaw l-ghodod filma shun b'temperatura ta' mhux inqas minn 82°C, jew sistema alternattiva b'effett ekwivalenti.
4. It-tagħmir għall-ħasil ta' l-idejn mill-impjegati li jmissu laħam espost għandu jkun fih viti maħsuba b'mod li jiżguraw li ma jkunx hemm tixid tal-kontaminazzjoni.
5. Għandu jkun hemm faċilitajiet jissakkru għall-ħażna ffrizata ta' laħam mizmum u faċilitajiet jissakkru separati fejn jinħażen il-laħam li jiġi ddikjarat li mhux tajjeb għall-konsum mill-bniedem.
6. Għandu jkun hemm post separati b'faċilitajiet għat-tindif, ħasil u dizinfettar tal-meżzi tat-trasport tal-bhejjem. Madankollu l-biċċerija jista' ma jkollhomx dawn il-postijiet u faċilitajiet, meta l-awtorità kompetenti tippermetti dan u jkun hemm postijiet u faċilitajiet awtorizzati fil-qrib.
7. Għandu jkollhom faċilitajiet jissakkru għall-qatla ta' animali morda jew suspetti. Dan ma jkunx meħtieġ meta l-qatla ssir fi stabbilimenti oħra awtorizzati għal dashekk mill-awtorità kompetenti, jew jekk isir wara l-perijodu normali tal-qatla.
8. Jekk id-demel jew il-kontenut ta' l-imsaren jinżamm fil-biċċerija, għandu jkun hemm żona jew imkien speċjali għal dan.
9. Għandu jkollhom faċilità mghammra sewwa li tissakkar, jew meta jinħtieġ karma għall-użu esklużiv tas-servizz veterinarju.

KAPITOLU III: HTIĠIET GĦALL-IMPJANTI TA' TQATTIGH

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw li impjanti ta' tqattigh ta' laħam ta' unġulati domestiċi

1. jinbnew b'mod tali li jevitaw il-kontaminazzjoni tal-laħam, partikolarment billi:
  - (a) jagħtu kamp għall-progress kostanti fl-operazzjonijiet;

Jew
  - (b) jassiguraw separazzjoni bejn lottijiet differenti ta' produzzjoni;
2. jkollhom kmamar għall-ħażna separata ta' laħam imballat u mikxuf, sakemm ma' jkunux maħżuna fi żminijiet differenti jew b'mod tali li l-materjal ta' l-imballaġġ u l-mod tal-ħażna ma jikkawunawx kontaminazzjoni lill-laħam;
3. ikollhom kmamar għat-tqattigh b'tagħmir li jassigura li jkunu sodisfatti il-ħtiġiet stabbiliti fil-Kapitolu V;
4. ikollhom tagħmir għall-ħasil ta' l-idejn b'vitien iddisinjati biex jipprevjenu l-firxa tal-kontaminazzjoni, biex jintuza mill-uffiċjali li jitttrattaw il-laħam mikxuf;

u
5. jkollhom faċilitajiet biex jiddizinfettaw l-ghodod filma shun b'temperatura ta' mhux inqas minn 82°C, jew sistema alternattiva b'effett ekwivalenti.

▼B

KAPITOLU IV: IĠJENE MATUL IL-QATLA

L-operaturi tan-negozju fl-ikel li joperaw il-biċċeriji fejn l-ungulati domestiċi jiġu maqtula għandhom jiżguraw għandhom jassiguraw li jkun hemm konformità mal-htiegiet li ġejjin

1. Wara l-wasla fil-biċċerija, m'għandux ikun hemm dewmien bla bżonn biex issir il-qatla ta' l-annimali. Madankollu, fejn mehtieg għall-raġunijiet ta' kura, għandu jkun hemm żmien ta' mistrieħ matul il-qatla.
2. (a) Laham minn annimali oħra barra minn dawk imsemmija fis-subparagrafi (b) u (ċ) m'għandux jinghata għall-konsum mill-bniedem jekk ikunu mietu mod iehor milli jinqatlu fil-biċċerija.
  - (b) Biss annimali hajjin destinati għall-qatla jistgħu jiddahhlu fil-bini tal-biċċerija, bl-eċċezzjoni ta:
    - (i) annimali li jkunu inqatlu b'emergenza barra mill-biċċerija skond il-Kapitaolu VI;
    - (ii) annimali maqtula fil-post tal-produzzjoni skond is-Sezzjoni III;

U

    - (iii) kaċċa selvagġa skond Sezzjoni IV, Kapitolu II.
  - (ċ) Laham minn annimali li jinqatlu f'biċċerija wara disgrazzja jista' jinghata għall-konsum mill-bniedem jekk, wara eżami, ma' jinstabx li kellu feriti oħra hlief dawk ta' l-incident.
3. L-annimali jew, fejn xieraq, kull lott ta' annimali li jintbagħtu għall-qatla għandhom jiġu identifikati sabiex l-orġini tagħhom tista' tinstab.
4. L-annimali għandhom ikunu ndaf.
5. L-operaturi tal-biċċeriji għandhom isegwu id-direzzjonijiet li jinghataw mill-veterinarju nnominat mill-awtorità kompetenti skond ir-Regolament (KE) Nr 854/2004 biex jiġi assigurat li l-eżami *ante-mortem* ta' kull animal li għandu jinqatel isir taht kondizzjonijiet xierqa.
6. Annimali miġjuba fis-sala tal-qtil għandhom jinqatlu mingħajr dewmien bla bżonn.
7. L-isturdiment, l-izvinar, is-sliħ, it-tnehhija tal-ġewwieni u tindif iehor għandu jsir mingħajr dewmien bla bżonn u b'mod li tiġi evitata l-kontaminazzjoni. Partikolarment:
  - (a) it-trakea u l-esofagu m'għandhomx jintmessu waqt l-izvinar hlief fil-każ ta' qatla skond xi drawwa reliġjuża;
  - (b) waqt it-tnehhija tal-ġlud u s-suf:
    - (i) m'għandux ikun hemm kuntatt bejn il-qoxra ta' barra tal-ġilda u l-karkassa;

u

    - (ii) l-operaturi u t-tagħmir li jiġu f'kuntatt mal-qoxra ta' barra tal-ġlud u mas-suf m'għandhomx imissu l-laham;
  - (ċ) għandhom jittiehdu miżuri biex ma jsirx tixrid tal-kontenut ta' l-imsaren matul u wara t-tnehhija tal-ġewwieni u biex jiġi assigurat li t-tnehhija tal-ġewwieni ssir kemm jista' jkun malajr wara l-isturdiment;

u

  - (d) it-tnehhija tad-driegħ m'għandiex tikkaġuna l-kontaminazzjoni tal-karkassa bil-halib jew kolostrum.

▼ M3

8. Il-karkassi u l-partijiet l-oħra tal-ġisem maħsuba għall-konsum tal-bniedem għandhom jitqaxxu kompletament, hliet fil-każ ta' l-annimali porċini, l-irjus ta' l-annimali ovini u kaprini u l-ghogġiela, il-geddum u x-xuftejn ta' l-annimali bovini u s-saqajn ta' l-annimali bovini, ovini u kaprini. L-irjus, inkluzi l-geddum u x-xuftejn, u s-saqajn għandhom jiġu ttrattati b'mod sabiex tiġi evitata l-kontaminazzjoni.

▼ B

9. Sakemm ma jkunux misluha, l-annimali porċini għandu jitnehhom il-lanzit immedjatament. Għandu jtnaqqas kemm jista' jkun ir-riskju ta' kontaminazzjoni bl-ilma tas-smit. Għal din l-operazzjoni għandhom jintużaw biss additivi approvati. L-annimali porċini għandhom jitlahilhu sewwa, wara dan, bl-ilma tax-xorb.
10. Il-karkassi ma għandux ikun fihom kontaminazzjoni fekali li tidher. Kull kontaminazzjoni li tidher għandha titneħha minghajr dewmien billi tintraqam jew mezz alternattiv b'effett ekwivalenti.
11. Il-karkassa u l-ġewwieni m'għandhomx imissu ma' l-art, mal-ħitan jew ma' strutturi tax-xogħol.
12. L-operaturi tal-biċċeriji għandhom jobdu d-direzzjonijiet ta' l-awtorità kompetenti biex jassiguraw illi l-ispezzjoni *post-mortem* ta' l-annimali kollha maqtula ssir taht kondizzjonijiet xierqa skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004.
13. Sakemm l-ispezzjoni *post-mortem* titlesta, il-partijiet ta' l-annimal maqtul soġġett għal din l-ispezzjoni iridu:
- (a) jibqgħu identifikabbli bħala li huma parti minn karkassa partikolari;
- u
- (b) jridu ma jiġux in kuntatt ma xi karkassa, ġewwieni, jew vixxri oħra, inkluzi dawk illi diġà ġew eżaminati *post-mortem*.
- Madankollu, sakemm ma jkunx hemm xi leżjoni patoloġika, il-pene jista' jiġi mormi immedjatament.
14. Iż-żewġt ikliwi għandhom jitnehhew minn ġol-fosdqa grassa tagħhom. Fil-każ ta' annimali bovini u porċini, u solipedi, il-kapsula peri-renali għandha wkoll titneħha.
15. Jekk id-demmi u ġewwieni iehor ta' diversi annimali huwa miġbur fl-istess kontenitur qabel ma jsir l-eżami *post-mortem*, il-kontenut shiħ għandu jiġi dikjarat mhux tajjeb għall-konsum mill-bniedem jekk karkassa ta' wiehed jew aktar ġiet iddikjarata mhix tajba għall-ikel mill-bniedem.
16. Wara ispezzjoni *post-mortem*:

▼ M3

- (a) it-tunsilli ta' l-annimali bovini, ta' l-annimali porċini u ta' l-annimali bi dwiefer sodi għandhom jitnehhew b'mod iġjeniku;

▼ B

- (b) partijiet dikjarati bħala mhux tajbin għall-konsum tal-bniedem għandhom jitnehhew kemm jista' jkun malajr mis-settur nadif ta' l-istabbiliment;
- (c) laham miżmum jew iddikjarat mhux tajjeb għall-konsum mill-bniedem u prodotti sekondarji li ma jittieklux m'għandhomx jiġu in kuntatt ma laham iddikjarat tajjeb għall-ikel mill-bniedem;
- u
- (d) il-vixxri u partijiet minnhom li jibqgħu fil-karkassa, hliet għall-ikliwi, għandhom jitnehhew għall-kollox kemm jista' jkun malajr, sakemm l-awtorità kompetenti ma tawtorizzax mod iehor.
17. Wara li ssir il-qatla u l-ispezzjoni *post-mortem*, il-laħam għandu jinħażen skond il-htigiet stabbiliti fil-Kapitolu VII.

▼B

18. Meta ddestinati għall-trattament ulterjuri:
- (a) l-istonkijiet għandhom jinstamtu jew jitnaddfu;
  - (b) l-imsaren għandhom jitbattlu u jitnaddfu;
- U
- (c) l-irjus u s-saqajn għandhom jiġu misluha jew mismuta jew depilati.
19. Meta l-istabbilimenti ikunu ġew approvati għal-qatla ta' speċje differenti ta' annimali jew għat-trattament ta' karkassi ta' kaċċa mrobbija u ta' kaċċa selvaġġa, għandhom jittiehdu prekawzjonijiet biex ma ssirx kontaminazzjoni reċiproka billi jiġu separati jew fiż-żmien jew fl-ispazju ta' operazzjonijiet li jsiru fuq id-diversi speċje. Faċilitajiet separati biex jintlaqgħu u jinħażnu karkassi mhux misluha ta' kaċċa mrobbija maqtula fir-razzett u għall-kaċċa selvaġġa għandhom ukoll ikunu disponibbli.
20. Jekk il-biċċerija ma jkunx fiha faċilitajiet li jissakkru riservati għall-qatla ta' annimali morda jew sospetti, il-faċilitajiet li jintużaw għal dawn l-annimali għandhom jitnaddfu, jinhaslu u jiġu diżinfettati taht sorveljanza ufficjali qabel ma terġa tibda l-qatla ta' annimali ohra.

KAPITOLU V: L-IGJENE WAQT IT-TQATTIGH U D-DISSUSSAR

L-operaturi tan-negozji fl-ikel għandhom jiżguraw illi t-tqattigh u d-dissussar tal-laħam ta' l-ungulati domestiċi isir skond il-htigiet li ġejjin.

1. Il-karkassi ta' l-ungulati domestiċi jistgħu jiġu mqattgħa fi nfas jew irbiegħ, u qatta' l-infas f'mhux inqas minn tlett qatgħat għall-bejgħ bl-ingrossa, fil-biċċeriji. It-tqattigh u d-dissussar ulterjuri għandu jsir f'impjant tat-tqattigh.
2. Ix-xogħol fuq il-laħam għandu jkun organizzat b'mod tali li tiġi evitata jew mnaqqsa l-kontaminazzjoni. Għal dan l-iskop l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw b'mod partikolari li:
  - (a) laħam destinat għall-qtuġħ jinġieħ fil-kmamar tax-xogħol progressivament kif meħtieġ;
  - (b) matul it-tqattigh, id-dissussar, it-tirqim, it-tfelli, qtuġħ f'kubi, it-tgeżwir u l-imballaġġ, il-laħam jinżamm f'temperatura ta' mhux iktar minn 3°C għall-ġewwieni u 7°C għall-laħam iehor, billi tinzamm temperatura ta' l-ambjent ta' mhux iktar minn 12 °C jew sistema alternattiva li jkollha effett ekwivalenti;

u

  - (c) meta l-bini ikun approvat għat-tqattigh ta' laħam ta' speċje differenti ta' annimali, għandhom jittiehdu prekawzjonijiet biex ma jkunx hemm kontaminazzjoni reċiproka, fejn neċessarju bis-separazzjoni ta' l-operazzjonijiet fuq l-ispeċje diversi jew fl-ispazju jew fil-hin.
3. Madankollu, il-laħam jista' jiġi dissussat u mqatta' qabel ma' jasal għat-temperatura msemmija fil-punt 2(b) skond il-Kapitolu VII, punt 3.
4. Il-laħam jista' jiġi dissussat u mqatta' qabel ma jasal għat-temperatura msemmija fil-punt 2 (b) fejn il-kamra tat-tqattigh tkun fl-istess bini tal-biċċerija. F'dan il-każ il-laħam għandu jittieħed fil-kamra tat-tqattigh jew direttament min fejn issir il-qatla jew wara li jkun għadda żmien fil-kamra tat-tkessiħ jew refrigerazzjoni. Malli jitqatta' u, jekk ikun il-każ imballat, il-laħam għandu jiġi mkessah sat-temperatura msemmija fil-punt 2 (b).

▼B

KAPITOLU VI: QUIL B'EMERĠENZA BARRA L-BIĊĊERJA

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw illi l-laħam ta' unġulati domestiċilli nqatlu b'emergenza barra mill-biċċerja ikun jista' jingħata għall-ikel mill-bniedem jekk jissodisfa l-htigiet li ġejjin.

1. Annimal li mill-bqija jkun b'saħħtu ikun sofra disgrazzja illi zammitu milli jittiehed fil-biċċerja għal raġunijiet ta' kura ta' l-annimal.
2. Veterinarju għandu jagħmel ispezzjoni *ante-morte* ta' l-annimal.
3. L-annimal maqtul u zvinat għandu jingarr sal-biċċerja iġjenikament u mingħajr dewmien bla bzonn. It-tneġġija ta' l-istonku u l-intestini, iżda l-ebda tindif iehor jista' jsir fuq il-port, taħt is-sorveljanza tal-veterinarju. Il-vixxri li jitneħħew għandhom jittieħdu ma' l-annimal maqtul fil-biċċerja u jiġu identifikati bħala ta' dak l-annimal.
4. Jekk jgħaddu iktar minn saġhtejn bejn il-qatla u l-wasla fil-biċċerja, l-annimal għandu jiġi refriġerat. Fejn il-kondizzjonijiet tal-klima hekk jippermettu, it-tkessiħ attiv mhuwiex neċessarju.
5. Dikjarazzjoni mill-operatur fin-negozju ta' l-ikel illi rabba l-annimal, li tagħti l-identità ta' l-annimal u li tindika kull prodott veterinarju jew trattamenti oħra mogħtija lill-annimal, bid-dati ta' meta' ingħataw u l-perjodu ta' sospensjoni, għandha takkumpanja l-annimal maqtul sal-biċċerja.
6. Dikjarazzjoni maħruġa mill-veterinarju li tirreġistra rizzultat positiv ta' l-ispezzjoni *ante-mortem*, id-data u l-hin, u r-raġuni tal-qatla b'emergenza, u n-natura ta' kull trattament mogħti mill-veterinarju lill-annimal, għandha takkumpanja l-annimal maqtul sal-biċċerja.
7. L-annimal maqtul għandu jkun meqjus tajjeb għall-konsum mill-bniedem wara espressjoni *post-mortem* li tkun saret fil-biċċerja skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004, inkluż kull test addizzjonali meħtieġ fil-każ ta' qatla b'emergenza.
8. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jobdu d-direzzjonijiet illi l-veterinarju uffiċjali jista' jagħti wara ispezzjoni *post-mortem* dwar l-użu li jrid isir mill-laħam.
9. L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel ma jistgħux iqieghdu fis-suq laħam ta' annimali maqtula f'emergenza jekk ma jkunx hemm fuqu timbru sanitarju speċjali li ma jistax jiġi mfixxkel jew mal-marka sanitarja msemmija fir-Regolament (Ke) Nru 854/2004 jew mal-marka ta' l-identità msemmija fl-Anness II, Sezzjoni I ta' dan ir-Regolament. Dan il-laħam ma jistax jitqieghed fis-suq hliet fi Stat Membru fejn saret il-qatla u skond il-liġi nazzjonali.

KAPITOLU VII: HAŻNA U TRASPORT

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw illi l-ħażna u t-trasport ta' laħam ta' unġulati domestiċi isir skond il-htigiet li ġejjin.

1. (a) Sakemm dispożizzjonijiet speċifiċi oħra ma jiddisponux mod iehor l-ispezzjoni *post-mortem* għandha tiġi segwita mmedjatement bit-tkessiħ fil-biċċerja biex tiġi żgurata temperatura fil-laħam kollu ta' mhux iktar minn 3°C għall-ġewwieni u 7 °C għall-laħam iehor
- (b) Waqt li jsiru l-operazzjonijiet tat-tkessiħ, għandu jkun hemm ventillazzjoni adegwata biex ma ssirx il-kondensazzjoni fuq wiċċ il-laħam.

▼B

2. Il-laħam għandu jilhaq it-temperatura msemmija fil-punt 1 u jzomm dik it-temperatura matul il-ħażna.
3. Il-laħam għandu jilhaq it-temperatura msemmija fil-punt 1 qabel ma jingarr u jzomm dik it-temperatura matul il-garr. Madankollu, it-trasport jista' jsir ukoll jekk l-awtorità kompetenti tawtorizzah biex tista' ssir il-produzzjoni ta' xi prodotti speċifiċi, sakemm:
  - (a) dan it-trasport isir skond il-ħtiġiet li l-awtorità kompetenti tkun indikat fir-rigward ta' trasport minn stabbiliment partikolari għal iehor;
  - u
  - (b) il-laħam għandu jitlaq mill-biċċerija, jew kamra tat-tqattigh fl-istess bini tal-biċċerija, immedjatament u t-trasport ma jiehux iktar minn saghtejn.
4. Laħam destinat għall-friza għandu jiġi ffrizat mingħajr dewmien bla bżonn, billi jittiehed kont meta meħtieġ ta' żmien biex il-laħam jistabbilizza qabel ma jiġi ffrizat.
5. Il-laħam espost għandu jinħażen u jingarr separatament mill-laħam ippakkjat, sakemm ma jkunx mahżun jew trasportat f'ħinijiet differenti jew b'tali mod illi l-materjal ta' l-imballaġġ u l-mod ta' ħażna u garr ma jistgħux jikkawunaw kontaminazzjoni tal-laħam.

SEZZJONI II: LAĦAM TAL-POLLAM U TAL-LAGOMORFI

KAPITOLU I: TRASPORT TA' ANNIMALI HAĦJA LEJN IL-BIĊĊERIJA

L-operaturi tan-negozji fl-ikel li jittrasportaw annimali ħajjin lejn il-biċċerija għandhom jiżguraw illi dawn il-ħtiġiet li ġejjin ikunu soddisfatti.

1. Waqt il-gbir u t-trasport l-annimali għandhom jiġu ttrattati sewwa mingħajr tbatija inutli
2. Annimali li għandhom sintomi ta' mard jew li ġejjin mill-merħliet li hu magħruf li huma kkontaminati b'agenti ta' importanza għas-saħħa pubblika jistgħu jingarru lejn il-biċċerija biss meta hu permess mill-awtorità kompetenti.
3. Gaġeġ għall-harr ta' l-annimali lejn il-biċċerija u kompartimenti, meta wzati, għandhom ikunu magħmulin minn materjal li jirreżistu l-korrozzjoni u li jistgħu jitnaddfu u jiġu dizinfettati faċilment. Immedjatament wara li jizvujtawh u, jekk meħtieġ, qabel ma jerga jintuza, it-tagħmir kollu tal-gbir u tal-konsenja ta' annimali ħajjin, għandu jinħasel u jiġi dizinfettat.

KAPITOLU II: HTIĠIET GHALL-BIĊĊERIJI

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jassiguraw illi il-kostruzzjoni, it-tifsila u t-tagħmir tal-biċċerija fejn il-pollam jew il-lagomorfi jinqatlu jissodisfaw dawn il-ħtiġiet.

1. Għandu jkollhom kamra jew spazju msaqqaf biex jintlaqgħu l-annimali u jiġu eżaminati qabel il-qatla.
2. Biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-laħam, għandu:
  - (a) jkollhom numru suffiċjenti ta' kmamar, skond l-operazzjonijiet li jridu jsiru;
  - (b) jkollhom kamra separata fejn jitneħħa l-ġewwieni u tindif ulterjuri, inkluż iż-żieda tal-hwawar mal karkassi shaħ tal-pollam, sakemm l-awtorità kompetenti ma tawtorizzax is-separazzjoni bil-hin ta' dawn l-operazzjonijiet f'biċċerija partikolari każ b'każ;

▼B

- (ċ) jiżguraw separazzjoni fl-ispazju jew fil-hin ta' dawn l-operazzjonijiet li ġejjin:
- (i) sturdiment u zvinar;
  - (ii) tintif jew slilm, jew kull smit;
- u
- (iii) spedizzjoni tal-laħam;
- (d) jkollhom istallazzjoni biex jkunx hemm kuntatt bejn il-laħam u l-art, il-hitana u t-tagħmir;
- u
- (e) ikollhom ringieli għall-qatla (fejn mhaddma) magħmula b'tali mod biex jippermettu progress kostanti tal-proċess tal-qatla u biex jiġi evitat li jkun hemm kontaminazzjoni bejn il-partijiet differenti tar-ringiela tal-qatla. Meta iktar minn ringiela waħda tal-qatla hija operata fl-istess post, għandu jkun hemm separazzjoni tar-ringieli biex ma jkunx hemm kontaminazzjoni.
3. Għandu jkollhom faċilitajiet biex jiddizinfettaw l-ghodda bil-miżmum b'temperatura ta' mhux inqas minn 82°C, jew sistema alternattiva b'effett ekwivalenti.
4. It-tagħmir għall-ħasil ta' l-idejn mill-uffiċjali inkarigati biex jittrattaw laħam espost għandu jkollhom vitien ddisinjati biex jiġi evitat li l-kontaminazzjoni tixtered.
5. Għandu jkun hemm faċilitajiet li jissakkru għall-ħażna refriġerata ta' laħam miżmum u faċilitajiet li jissakru separati għall-ħażna ta' laħam dikjarat mhux tajjeb għall-konsum mill-bniedem.
6. Għandu jkun hemm post separat b'faċilitajiet xierqa għat-tindif, ħasil u d-dizinfekzjoni ta:
- (a) it-tagħmir tat-trasport bħall-gaġeġ;
- u
- (b) mezzi tat-trasport.
- Dan il-postijiet u faċilitajiet mhumhiex obligatorji għall (b) jekk fil-qrib jeżistu postijiet u faċilitajiet uffiċjalment awtorizzati.
7. Għandu jkollhom faċilità li tissakkar adegwata jew, fejn hemm bżonn, kamra għall-użu esklussiv ta' servizz veterinarju.

KAPITOLU III: IL-HTIĠIET GĦALL-IMPJANTI TAT-TQATTIGH

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-impjanti li jittrattaw laħam tal-pollam jew tal-lagomorfi:
- (a) ikunu mibnija b'mod li tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-laħam, b'mod partikolari billi:
    - (i) jippermettu progress kostanti ta' l-operazzjonijiet;

Jew

    - (ii) jiżguraw separazzjoni bejn il-produzzjoni tal-lottijiet differenti;
  - (b) ikollhom kmamar għall-ħażna separata għall-laħam ippakkjat u dak espost, sakemm ma jkunx maħzun f'ħinijiet differenti jew b'tali mod illi il-materjal ta' l-imballaġġ u l-mod tal-ħażna ma jġibx kontaminazzjoni tal-laħam;
  - (ċ) jkollhom kmamar għat-tqattigh mghammra biex jassiguraw li jiġu sodisfatti il-ħtiġiet stabbiliti fil-Kapitolu V;

▼B

(d) ikollhom fejn tista' taħsel idejk bħall-użu ta' l-uffiċjali li jittrattaw laham espost b'viten magħmula b'mod li jzommu l-kontaminazzjoni milli tixtered;

u

(e) ikollhom faċilitajiet biex jiġu diżinfettati l-ġhodka bil-mishun b'temperatura mhux inqas minn 82°C, jew b'sistema alternattiva b'effett ekwivalenti.

2. Jekk l-operazzjonijiet li ġejjin jsiru f'impjant ta' tqattigh:

(a) it-tneħħija tal-ġewwieni tal-wizz u l-papri mrobbija għall-produzzjoni tal-*'foie gras'*, li ġew storduti, zvinati u mnittfa fir-razzett tas-simna;

Jew

(b) it-tneħħija tal-ġewwieni tal-pollam li fih l-evixxerzzjoni thalliet għall-wara,

l-operaturi tan-negozju fl-ikel għandhom jiżguraw li jkun hemm kmamar separati għall-dan l-iskop.

KAPITOLU IV: L-IĠJENE WAQT IL-QATLA

L-operaturi tan-negozju fl-ikel li joperaw biċċeriji fejn il-pollam jew il-lagomorfi huma maqtula għandhom jiżguraw illi l-htigiet li ġejjin ikunu sodisfatti.

1. (a) Laħam minn annimali barra minn dawk msemmija f'(b) ma għandux jinghata għall-konsum mill-bniedem jekk dawn mietu b'mod ieħor minflok ma ġew maqtula fil-biċċerija.

(b) Biss annimali hajjin destinati għall-qatla jistghu jiddaħlu ġewwa l-bini tal-biċċerija, bl-eċċezzjoni ta:

(i) pollam li fih l-evixxerzzjoni thalliet għall-wara, wizz u papri mrobbija għall-produzzjoni tal-*'foie gras'* u għasafar li jitqiesux bħala domertiċi iżda li jiġu mrobbija bħala annimali domestiċi, jekk maqtula fir-razzett skond il-Kapitolu VI;

(ii) kaċċa mrobbija maqtula fil-post tal-produzzjoni skond is-Sezzjoni III;

u

(iii) kaċċa selvaġġa zghira skond is-Sezzjoni IV, Kapitolu III.

2. L-operaturi tal-biċċeriji għandhom isegwu d-direzzjonijiet ta' l-awtorità kompetenti biex jiżguraw li l-ispezzjoni *ante-mortem* ssir taħt kondizzjonijiet xierqa.

3. Meta l-istabbilimenti jiġu approvati għall-qatla ta' speċi differenti ta' annimali jew għat-trattament tar-*ratites* (għasafar li ma jtirux) mrobbija u kaċċa selvaġġa zghira, ikunu jridu jittieħdu prekawzjonijiet kontra l-kontaminazzjoni reċiproka bis-separazzjoni jew fil-hin jew fl-ispazju ta' l-operazzjonijiet li jsiru fuq l-ispeċje differenti. Faċilitajiet separati fejn jintlaqgħu u jingażnu l-karkassi tar-*ratites* imrobbija maqtula fir-razzett u għall-kaċċa selvaġġa zghira iridu jkunu disponibbli.

4. Annimali li jiddaħlu fil-kamra tal-qatla għandhom ikunu maqtula mingħajr dewmien bla bżonn.

5. L-isturdament, l-izvinar, is-sliħ u t-tintif, it-tneħħija tal-ġewwieni u tindif ieħor għandu jsir mingħajr dewmien bla bżonn b'mod tali li l-kontaminazzjoni tal-laħam tiġi evitata. B'mod partikolari, miżuri għandhom jittieħdu biex jiġi evitat li jixtered il-kontenut ta' l-apparat diġestiv waqt l-evixxerzzjoni.

6. L-operaturi tal-biċċeriji jridu jsegwu d-direzzjonijiet ta' l-awtorità kompetenti biex jiżguraw li l-eżami *post-mortem* isir taħt kondizzjonijiet xierqa, u in partikolari li l-annimali maqtula jistghu jiġu eżaminati sewwa.

▼B

7. Wara eżami *post-mortem*:
- (a) il-partijiet li mhumiex tajba biex jittieklu mill-bniedem għandhom jitnehhew malajr kemm jistax jkun mis-settur nadif ta' l-istabbiliment;
  - (b) laham miżmum jew dikjarat li mhux tajjeb biex jittiekel mill-bniedem u prodotti sekondarji li ma jittieklux m'għandhomx jiġu in kuntatt ma' laham iddikjarat tajjeb għall-ikel mill-bniedem;
- u
- (c) il-ġewwieni jew partijiet mill-ġewwieni li jibqgħu fil-karkassa, barra mill-kliewi, għandhom jitnehhew għall-kollox, jekk possibli, jew mill-aktar fis possibli, hlief meta awtorizzat mod iehor mill-awtorità kompetenti.
8. Wara l-eżami u t-tnehhija tal-ġewwieni, l-animali maqtula iridu jiġu mnaddfa u mkessha f'temperatura ta' mhux iktar minn 4°C mill-aktar fis possibli, sakemm il-laħam ma jkunx maqtugħ waqt li għadu shun.
9. Meta l-karkassi isir ilhom process ta' tkessih b'immersjoni, għandu jittiehed kont ta' li ġej.
- (a) Kull prekawzzjoni għandha tittiehed biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-karkassi, billi jittiehed kont tal-parametri bħal: il-piż tal-karkassa, it-temperatura ta' l-ilma, il-volum u d-direzzjoni ta' l-ilma ġieri u l-hin tat-tkessih.
  - (b) It-tagħmir għandu jkun imbattal għall-kollox, imnaddar u dizinfettat kull darba li jkun mehtieg u mill-inqas darba kuljum.
10. Animali morda u sospetti, u animali maqtula b'applikazzjoni ta' programmi għall-qirda jew il-kontroll tal-mard, m'għandhomx jinqatlu fl-istabbiliment hlief meta hemm permess ta' l-awtorità kompetenti. F'dak il-każ il-qatla għandha ssir taħt sorveljanza uffiċjali u għandhom jittiehdu passi biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni; il-bini għandu jitnaddaf u jiġi dizinfettat qabel ma jerga' jintuża.

KAPITOLU V: IĠJENE WAQT U WARA T-TQATTIGH U D-DISSUSSAR

L-operaturi tan-negożju fl-ikel iridu jiżguraw illi t-tqattigh u d-dissussar tal-laħam tal-pollam u l-lagomorfi isir skond il-htigiet li ġejjin.

1. Ix-xogħol fuq il-laħam għandu jiġi organizzat b'tali mod li tiġi evitata jew minimizzata l-kontaminazzjoni. Għall-dan l-iskop l-operaturi fin-negożju ta' l-ikel għandhom jiżguraw b'mod partikolari illi:
- (a) l-laħam destinat għat-tqattigh jiddaħħal fil-kmamar tax-xogħol, skond kif mehtieg;
  - (b) waqt it-tqattigh, id-dissussar, it-tirqim, it-tfellig, il-qtugħ f'kubi, it-tgeżwir u l-ippakkeġġjar, it-temperatura tal-laħam għandha tinzamm mhux iktar minn 4°C permezz ta' temperature ambjentali ta' 12 °C jew sistema alternattiva li għandha effett ekwivalenti;
- u
- (c) meta l-bini huwa approvat għat-tqattigh tal-laħam ta' speċi differenti ta' l-animali, iridu jittiehdu prekawzzjonijiet biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni reċiproka, fejn mehtieg bis-separazzjoni ta' l-operazzjonijiet fuq speċi differenti, jew bl-ispazju jew bil-hin
2. Madankollu l-laħam jista' jiġi dissussat u maqtugħ ma jilhaq temperatura msemmija fil-punt 1 (b) meta l-kamra tat-tqattigh tkun fl-istess sit bħal-bini tal-bičċerija, sakemm il-laħam jiġi trasferit lejn il-kamra tat-tqattigh jew:
- (a) direttament mil-bini tal-qatla;
- jew
- (b) wara żmien ta' stennija fil-kamra tat-tkessih jew refriġerazzjoni.

▼M9

3. Appena jitqatta l-laħam u, fejn hu l-każ, jiġi ppakkettjat, dan għandu jittkessaħ għal temperatura ta' mhux iktar minn 4 °C.
4. Il-laħam irid jilħaq temperatura ta' mhux iktar minn 4 °C qabel it-trasport u jinżamm f'din it-temperatura waqt it-trasport. Madankollu, jekk l-awtorità kompetenti tawtorizza dan, il-fwied għall-produzzjoni tal-*foie gras* jista' jingarr f' temperatura ta' mhux iktar minn 4 °C, u dan kemm-il darba:
  - (a) dan it-trasport isir skont ir-rekwiziti li l-awtorità kompetenti tispesifika fir-rigward tal-garr minn stabbiliment wieħed partikolari għall-iehor; u
  - (b) li l-laħam jitlaq mill-biċċerija jew minn kamra fejn isir it-tqattigh immedjatament, u t-trasport ma jihux iktar minn sagħtejn.
5. Il-laħam li jiġi mit-tajr u mil-lagomorfi intiż għall-friza jrid jiġi iffriżat mingħajr dewmien.
6. Il-laħam espost irid jinħażen u jiġi ttrasportat separatament mil-laħam ippakkjat sakemm ma jkunx inħażen u ġie ttrasportat f'ħinijiet differenti jew b'tali mod li l-materjal tal-imballaġġ u l-mod tal-ħżin u tat-trasport ma jistgħux ikunu sorsi ta' kontaminazzjoni għal-laħam.

▼B

KAPITOLU VI: QTIL FIR-RAZZETT

L-operaturi tan-negozji fl-ikel jistgħu joqtlu l-pollam msemmi fil-Kapitolu IV, punt 1(b)(i), fir-razzett biss bl-awtorizzazzjoni ta' l-awtorità kompetenti u skond il-ħtiġiet li ġejjin.

1. L-ażjenda trid tgħaddi minn ispezzjonijiet veterinarji regolari.
2. L-operaturi tan-negozji fl-ikel iridu jinfurmaw lill-awtorità kompetenti minn qabel bid-data u l-ħin tal-qatla.
3. L-ażjenda għandu jkollha faċilitajiet biex jingabru l-għasafar biex tkun tista' ssir ispezzjoni *ante-mortem* tal-grupp.
4. L-ażjenda għandu jkollha lokali adattati għall-qatla iġjenika u trattament ulterjuri ta' l-għasafar.
5. Il-ħtiġiet ta' kura għall-annimali iridu jiġu sodisfatti.
6. L-għasafar maqtula iridu jkunu akkumpanjati, lejn il-biċċerija, b'dikja-razzjoni mill-operaturi tan-negozji ta' l-ikel li rabbew l-annimali, li tindika kull prodott veterinarju jew trattamenti oħra li ġew mogħtija lill-annimal, id-dati meta ġew somministrati u l-perjodi ta' sospensjoni, u d-data u l-ħin tal-qatla.
7. L-annimal maqtul irid jiġi akkumpanjat lejn il-biċċerija b'ċertifikat maħruġ mill-veterinarju uffiċjali jew il-veterinarju approvat skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004.
8. Fil-każ tal-pollam imrobbi għall-produzzjoni tal-*foie gras*, it-tjur li minnhom tneħħa l-ġewwieni għandhom jingarru immedjatament u, jekk meġtieħ refriġerati għall-biċċerija jew impjant tat-tqattigh. Il-ġewwieni għandu jitneħħa fi żmien erbgħa u għoxrin siegħa mill-qatla taħt is-sorveljanza ta' l-awtorità kompetenti.
9. Il-pollam illi t-tneħħija tal-ġewwieni thalliet għall-wara miksub mir-razzett jista' jinżamm sa' ħmistax –il ġurnata ta' mhux iżjed minn 4°C. Umbgħad għandu jitneħħielu l-ġewwieni fil-biċċerija jew f'impjant ta' tqattigh fl-istess Stat Membru bħar-razzett tal-produzzjoni.

▼ **M1**

KAPITOLU VII: AĠENTI GHAŻ-ŻAMMA TA' L-ILMA

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li laham tat-tjur ta' l-irziezet li kien ittrattat speċifikament biex tkun promossa ż-żamma ta' l-ilma ma jitqiegħedx fis-suq bħala laham frisk iżda bħala preparazzjonijiet ta' laham jew uzat fil-produzzjoni ta' prodotti ipproċessati.

▼ **B**

SEZZJONI III: LAHAM TA' KAĊĊA MROBBIJA

1. Id-dispożizzjonijiet tas-Sezzjoni I japplikaw għall-produzzjoni u t-tqegħid fis-suq ta' laham minn mammali tal-kaċċa taż-żewġ mrobbija (Cervidae u Suidae), skemm l-awtorità kompetenti ma tikkunsidrax li dan mhux proprju.
2. Id-dispożizzjonijiet ta' Sezzjoni II japplikaw għall-produzzjoni u t-tqegħid fis-suq ta' laham minn *ratites*. Madankollu, dawk ta' Sezzjoni I japplikaw meta l-awtorità tikkunsidrahom proprji. Faċilitajiet approprijati għandhom jkunu disponibbli, adattati għad-daqs ta' l-animali.
3. Minkejja l-punti 1 u 2, l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu joqtlu *ratites* u unġulati mrobbija msemmija fil-punt 1 fil-post ta' l-orijini bl-awtorizzazzjoni ta' l-awtorità kompetenti jekk:
  - (a) l-animali ma jistgħux jingarru, biex jiġi evitat ir-riskju għall-min jitratta magħhom u għall-kura ta' l-animali;
  - (b) il-merħla tkun giet eżaminata regolarment mill-veterinarju;
  - (ċ) sid l-animali jagħmel talba;
  - (d) l-awtorità kompetenti tkun infurmata minn qabel bid-data u l-hin tal-qatla ta' l-animali;
  - (e) l-azjenda jkollha proċeduri għall-gabra ta' l-animali biex ikun possibli li jsir ilhom eżami *ante-mortem* bħala grupp;
  - (f) l-azjenda ikollha faċilitajiet adattati għall-qatla, għall-iżvinar u, meta r-*ratites* iridu jitniffu, għat-tniff ta' l-animali;
  - (g) ikunu sodisfatti l-htigiet dwar il-kura ta' l-animali;
  - (h) l-animali maqtula u żvinati ingarru lejn il-biċċerija iġjenikament u mingħajr dewmien bla bżonn. Jekk il-garr jieġu iktar minn sagħtejn, l-animali ikunu ġew, jekk meħtieġ, refrigerati. It-tneħħija tal-ġewwieni ssir fuq il-post taħt is-sorveljanza tal-veterinarju;
  - (i) id-dikjarazzjoni mill-operatur fin-negozju ta' l-ikel li jkun rabba l-animali, li tiddikjara l-identità tagħhom, u li tindika kull prodott veterinarju jew trattament mogħti lilhom, id-data ġew somministrati u l-perjodu sospensjoni, takkumpanja l-animali maqtula sal-biċċerija;

u

- (j) matul il-garr lejn l-istabbiliment approvat, ċertifikat mahruġ u ffirmat minn veterinarju uffiċjali jew minn veterinarju approvat, li jiċċertifika li sar eżami *post-mortem* b'riżultat favorevoli, li l-qatla u l-iżvinar saru sewwa u d-data u l-hin tal-qatla, jakkumpanja l-animali maqtula.

▼ **M10**

- 3a. Permezz ta' deroga mill-punt 3(j), l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza li l-attestazzjoni tal-qatla u l-iżvinar korretti u tad-data u l-hin tat-tbiċċir ikunu inkluzi biss fil-dikjarazzjoni mill-operatur tan-negozju tal-ikel imsemmi fil-punt 3(i), sakemm:
  - (a) l-azjenda tkun tinsab fi Stat Membru jew reġjun, kif definit fl-Artikolu 2(2) (p) tad-Direttiva 64/432/KEE li ma jkunx taħt restrizzjonijiet tas-saħħa skont il-liġi tal-Unjoni jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali,

▼ M10

- (b) L-operatur ikun wera l-livell xieraq ta' kompetenza għall-qatla tal-annimali mingħajr ma jikkawża lill-annimali l-ebda uġiġh, dwejjja jew sofferenza li tista' tiġi evitata skont l-Artikolu 7 (2) tar-Regolament (KE) Nru 1099/2009 u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 12 ta' dak ir-Regolament.

▼ B

4. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu anke joqtlu l-bizonti fir-razzett skond il-punt 3 f'ċirkostanzi eċċezzjonali.

SEZZJONI IV: LAHAM TAL-KAĊĊA SELVAĠĠA

KAPITOLU I: TAHRIĠ TAL-KAĊĊATURI FIS-SAHHA U L-IĠJENE

1. Persuni li jmorru għall-kaċċa ta' annimali selvaġġi bl-iskop li titpoġġa fis-suq biex tittiekel mill-bniedem għandu jkollhom għarfien biżżejjed tal-patoloġija tal-kaċċa selvaġġa, u tal-produzzjoni u t-trattament tal-kaċċa selvaġġa u l-laħam tal-kaċċa selvaġġa wara l-kaċċa, biex jagħmlu eżami inizjali tal-kaċċa selvaġġa dak il-ħin stess.
  2. Madankollu huwa biżżejjed jekk minn ta' l-inqas persuna wahda mill-grupp tal-kaċċaturi ikollha l-għarfien imsemmi fil-punt 1. Referenzi f'din is-Sezzjoni għall-'persuna mharrġa' huma referenzi għall-dik il-persuna.
  3. Il-persuna mharrġa tista' tkun ukoll il-gwardjan tal-kaċċa jew il-*manager* tal-kaċċa jekk hi jew hu huma parti mill-grupp tal-kaċċa jew qegħdin fil-*vicin* ta' fejn il-kaċċa qed issir. Fil-każ ta' l-aħħar, il-kaċċatur irid jippreżenta l-kaċċa selvaġġa lill-gwardjan tal-kaċċa jew il-*manager* tal-kaċċa u jinfurmahom b'xi imġieba anormali osservata qabel il-qatla.
  4. It-tahriġ għandu jingħata b'mod illi jissodisfa lill-awtorità kompetenti halli l-kaċċaturi ikunu jistgħu isiru persuni imharrġa. Għandu jkopri minn ta' l-inqas dawn is-suġġetti li ġejjin:
    - (a) l-anatomija, l-fisjoloġija u l-imġieba normal tal-kaċċa selvaġġa;
    - (b) l-imġieba anormali u l-bidliet patoloġiċi fil-kaċċa selvaġġa minhabba f'mard, kontaminazzjoni ambjentali jew fatturi oħra li jistgħu jaffettwaw is-saħħa tal-bniedem wara l-konsum;
    - (ċ) ir-regoli ta' l-iġjene u t-teknika xierqa għat-trattament, il-ġarr, it-tneħħija tal-ġewwieni, eċċ. ta' annimali tal-kaċċa selvaġġa wara l-qatla;

u

  - (d) dispożizzjonijiet leġislattivi u amministrattivi dwar is-saħħa ta' l-annimali u pubblika u l-kondizzjonijiet ta' l-iġjene dwar it-tpoġġija fis-suq tal-kaċċa selvaġġa.
5. L-awtorità kompetenti għandha tinkoraġġixxi lill-organizzazzjonijiet tal-kaċċaturi biex jipprovdu dan it-tahriġ.

KAPITOLU II: TRATTAMENT TA' KAĊĊA SELVAĠĠA KBIRA

1. Wara l-qatla, l-istonkijiet u l-intestini tal-kaċċa selvaġġa kbira, għandhom jitneħħew mill-aktar fis possibli u, fejn meħtieġ, jiġu svinati
2. Il-persuna mharrġa trid tagħmel eżami tal-ġisem, u ta' kull ġewwieni mneħħi, biex tidentifika xi karatteristiċi li jistgħu jindikaw illi l-laħam fiħ xi riskju għas-saħħa. L-eżami jrid isir mill-aktar fis possibli wara l-qatla.
3. Il-laħam tal-kaċċa selvaġġa kbira jista' jitpoġġa fuq is-suq biss jekk il-karkassa tingħarr lejn stabbiliment li jitratta l-kaċċa mill-aktar fis possible wara l-eżami msemmi fil-punt 2. Il-karkassa trid tkun akkumpanjata mill-ġewwieni kif speċifikat fil-punt 4. Il-ġewwieni jrid jibqa' identifikabbli bħala li huwa parti minn animal partikolari.

▼ **M10**

4. (a) Jekk l-ebda karatteristika anormali ma nstabet waqt l-eżami msemmi fil-punt 2, l-ebda mgiba anormali ma giet osservata qabel il-qatla, u ma hemm l-ebda suspett ta' kontaminazzjoni ambjentali, il-persuna mharrġa, mal-karkassa trid twahhal dikjarazzjoni nnumerata li tiddikjara dan. Din id-dikjarazzjoni trid tindika wkoll id-data, il-hin u l-post tal-qatla.

M'hemmx għalfejn li d-dikjarazzjoni titwahhal mal-karkassa u tista' tkopri aktar minn karkassa waħda, sakemm kull karkassa tkun identifika b'mod xieraq u d-dikjarazzjoni ikollha indikazzjoni tan-numru ta' identifikazzjoni ta' kull karkassa koperta minnha, mad-data, il-hin u l-post tal-qatla korrispondenti. Il-karkassi kollha tal-animali koperti minn dikjarazzjoni waħda jistgħu jintbagħtu biss lil stabbiliment wiehed li jimmaniġja l-kaċċa.

F'dan il-każ, ir-ras u l-vixxri m'hemmx għalfejn jakkumpanjaw il-karkassa, ġewwa l-istabbiliment li jimmaniġja l-kaċċa, hlief fil-każ ta' speċi suxxettibli għat-Trikinozi (animali porċini, solipedi u oħrajn), li l-irjus (hlief għan-nejbiet) u d-dijaframma tagħhom iridu jakkumpanjaw il-karkassa.

Madankollu, l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza li l-irjus ta' animali suxxettibli għall-infestazzjoni tat-*Trichinella* jintbagħtu lil impjant tekniku għall-produzzjoni ta' trofej tal-kaċċa, li jkun ġie approvat skont l-Artikolu 18 tar-Regolament (KE) Nru 1774/2002. L-impjant tekniku għandu jkun indikat fid-dikjarazzjoni tal-persuna mharrġa. Għandha tintbagħat kopja tad-dikjarazzjoni lill-impjant tekniku. Meta r-riżultati tal-eżami tat-*Trichinella* tal-karkassa jkunu pożittivi, l-awtorità kompetenti għandha twettaq kontrolli uffċjali sabiex tivverifika l-immaniġjar xieraq tar-ras fl-impjant tekniku.

Madankollu l-kaċċaturi jridu jissodisfaw kull rekwiżit addizzjonali impost fl-Istat Membru fejn issir il-kaċċa, b'mod partikolari għall-permess tas-sorveljanza ta' ċerti residwi u sustanzi skont id-Direttiva 96/23/KE.

▼ **B**

- (b) F'ċirkostanzi oħra, ir-ras (hlief għat-*tusks*, il-qarn imsaġġar u l-qarn) u l-ġewwieni kollu hlief għall-istonku u l-intestini jridu jakkumpanjaw il-karkassa. Il-persuna li għamlet l-eżamijiet trid tinforma lill-awtorità kompetenti bil-karatteristiċi anormali, mgieba anoramli jew suspett ta' kontaminazzjoni ambjentali illi bihom hu jew hi ma setgħux jagħmlu dikjarazzjoni skond (a);
- (c) Jekk m'hemm l-ebda persuna mharrġa disponibbli biex tagħmel l-eżami msemmi fil-punt 2 f'każ partikolari, ir-ras (hlief għat-*tusks*, qarn imsaġġar u qarn) u l-ġewwieni kollu hlief għall-istonku u l-intestini jridu jakkumpanjaw il-karkassa.
5. It-tkessih irid jibda f'perjodu ta' zmien raġjonevoli wara l-qatla u jilhaq temperatura fil-laħam kollu ta' mhux iktar minn 7°C. Fejn il-kondizzjonijiet tal-klima hekk jippermettu, it-tkessih attiv mhuwiex meħtieġ.
6. Waqt il-ġarr lejn l-istabbiliment li jittratta l-kaċċa, it-tagħbija fuq xulxin tal-karkassi għandha tiġi evitata.
7. Kaċċa selvaġġa kbira kkunsinnata lill-stabbiliment li jittratta l-kaċċa trid tiġi pprezentata lill-awtorità kompetenti għall-ispezzjoni.
8. Barra minn hekk, kaċċa selvaġġa kbira mhux misluha tista' tiġi misluha u mpogġija fuq is-saq biss jekk:
- (a) qabel is-sliħ, tkun maħżuna u ttrattata separatament minn ikel ieħor u mhux iffriżata;
- u
- (b) wara s-sliħ, tiġi sottoposta għall-ispezzjoni finali skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004.

▼B

9. Ir-regoli msemmija fis-Sezzjoni I, Kapitolu V, japplikaw għat-tqattigh u d-dissussar ta' kaċċa selvaġġa kbira.

KAPITOLU III: IT-TRATTAMENT TA' KAĊĊA ŻĠHIRA SELVAĠĠA

1. Il-persuna mharrġa trid tagħmel eżami biex tidentifika xi karatteristiċi li jistgħu jindikaw illi l-laħam jista' jkun ta' riskju għas-saħħa. L-eżami irid isir mill-aktar fis possibli wara l-qatla.
2. Jekk karatteristiċi anormali jinstabu waqt l-eżami, mgħieba anormali għet osservata qabel il-qatla, jew kontaminazzjoni ambjentali hija sospetta, il-persuna imharrġa trid tinforma lill-awtorità kompetenti.
3. Laħam tal-kaċċa selvaġġa żġhira jista' jitpoġġa fis-suq biss jekk il-karkassa hija ttrasportata lejn stabbiliment li jittratta l-kaċċa mill-aktar fis possibli wara l-eżami msemmi fil-punt 1.
4. It-tkessiħ irid jibda f'perjodu ta' zmien raġonevoli mill-qatla u jilhaq temperatura fil-laħam kollu ta' mhux iktar minn 4°C. Fejn il-kondizzjonijiet tal-klima hekk jippermettu, it-tkessiħ attiv mhuwiex meħtieġ.
5. It-tneħħija tal-gewwieni trid isir, jew tintemm, mingħajr dewmien bla bżonn mal-wasla fl-istabbiliment li jitratta l-kaċċa sakemm l-awtorità kompetenti ma tippermettix mod ieħor.
6. Kaċċa selvaġġa żġhira kkunsinnata lill-istabbiliment li jitratta l-kaċċa trid tiġi ppreżentata lill-awtorità kompetenti għall-ispezzjoni.
7. Ir-regoli msemmija fis-Sezzjoni II, Kapitolu V, japplikaw għat-tqattigh u d-dissussar ta' kaċċa selvaġġa żġhira.

SEZZJONI V: LAĦAM IKKAPULJAT, PREPARAZZJONIJET TAL-LAĦAM U LAĦAM ISSEPARAT MEKKANIKAMENT (LSM)**KAPITOLU I: HTIĠIET GĦALL-ISTABBILIMENTI TAL-PRODUZZJONI**

L-operaturi tan-negozji fl-ikel li joperaw stabbilimenti li jipproduċu l-laħam ikkapuljat, preparazzjonijiet tal-laħam jew LSM iridu jiżguraw illi huma:

1. mibnija biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-laħam u l-prodotti, b'mod partikolari billi:
  - (a) iħallu l-progress kostanti ta' l-operazzjonijiet;

Jew
  - (b) jiżguraw separazzjoni bejn il-lottijiet prodotti differenti;
2. ikollhom kmamar għall-ħażna separata ta' laħam ippakkjat u ta' laħam u prodotti esposti, sakemm ma jkunux maħżuna f'ħinijiet differenti jew b'mod tali li l-materjal ta' l-imbagg u l-mod tal-ħażna ma jikkawunawx kontaminazzjoni lill-laħam
3. ikollhom kmamar mgħammra biex jiżguraw illi l-ħtiġiet tat-temperatura msemmija fil-Kapitolu III jkunu sodisfatti;
4. ikollhom tagħmir għall-ħasil ta' l-idejn użat mill-impjegati li jittrattaw laħam espost u prodotti bil-vitien iddisinjati biex jiġi evitat it-tixrid tal-kontaminazzjoni;

u
5. ikollhom faċilitajiet biex jiddisinfettaw l-għoddod bil-mishun li għandu temperatura ta' mhux inqas minn 82°C, jew sistema alternattiva li għandha effett ekwivalenti.

▼B

KAPITOLU II: HTIĠIET GHALL-MATERJA PRIMA

Operaturi tan-negozji fl-ikel li jipproduċu laham ikkapuljat, preparazzjonijiet tal-laħam jew LSM jridu jiżguraw illi l-materja prima wżata tissodisfa l-htigiet li ġejjin.

1. Il-materja prima wżata biex jiġi ppreparat il-laħam ikkapuljat trid tissodisfa l-htigiet li ġejjin.
  - (a) Trid tikkonforma mal-htigiet għall-laħam frisk;
  - (b) Trid tittiehed mill-muskoli skeletali, inklużi tessuti grassusi aderenti;
  - (ċ) Ma tridx tittiehed minn:
    - (i) fdalijiet tat-tqattigh u fdalijiet tat-tirqim (ħlief għall-qatgħat shah tal-muskoli);
    - (ii) LSM;
    - (iii) laħam li fiħ il-frammenti ta' l-ghadam jew il-ġilda;

Jew
    - (iv) laħam mir-ras bl-eċċezzjoni tal-*massters*, il-parti mhux muskoluża tal-*linea alba*, fiż-żona tal-karpu u tat-tarsu, tilqit ta' l-ghadam u l-muskoli tad-dijaframma (sakemm ma tnehhiex il-membrana li tnixxi s-serum)
2. Il-materja prima li ġejja tista' tiġi utilizzata għall-preparazzjonijiet tal-laħam:
  - (a) laħam frisk;
  - (b) laħam li jissodisfa l-htigiet tal-punt 1;

u
  - (ċ) jekk huwa evidenti li l-preparazzjonijiet tal-laħam mhumiex destinati biex jiġu kkonsumati qabel ma jghaddu minn trattament bis-shana.
    - (i) il-laħam meħud mill-ikkapuljar jew l-ifframmentar tal-laħam li jissodisfa l-htigiet tal-punt 1 minbarra l-punt 1(ċ)(i);

u
    - (ii) LSM li jissodisfa l-htigiet tal-Kapitolu III, punt 3(d).
3. Il-materja prima wżata biex jiġi prodott il-LSM trid tissodisfa l-htigiet li ġejjin.
  - (a) Trid tikkonforma mal-htigiet għall-laħam frisk;
  - (b) Il-materjal li ġej ma jistax jiġi wżat għall-produzzjoni tal-LSM:
    - (i) għall-pollam, is-saqajn, il-ġilda ta' l-ghonq u r-ras;

u
    - (ii) għall-annimali oħra, l-ghadam tar-ras, is-saqajn, id-dnub, il-wirk, il-qasba tas-sieq, l-gharqub, l-ispalla u ir-radju u l-ulna.

KAPITOLU III: IĠJENE MATUL U WARA L-PRODUZZJONI

L-operaturi tan-negozji fl-ikel li jipproduċu l-laħam ikkapuljat, preparazzjonijiet tal-laħam jew LSM li l-htigiet li ġejjin ikunu sodisfatti.

1. Ix-xogħol fuq il-laħam għandu jiġi organizzat b'tali mod li tiġi evitata jew mnaqqsa l-kontaminazzjoni. Għall-dan l-iskop, l-operaturi tan-negozji fl-ikel iridu jiżguraw b'mod partikolari illi l-laħam użat ikun:
  - (a) b'temperatura ta' mhux iktar mill-4°C għall-pollam, 3 °C għall-ġewwieni u 7 °C għal laħam iehor;

u
  - (b) jingiebb fil-kamra fejn jiġi ppreparat skond meta jkun meħtieġ.

▼B

2. Dawn il-htigiet japplikaw għall-preparazzjoni ta' l-ikkapuljat u ta' preparazzjonijiet.
- (a) Sakemm l-awtorità kompetenti ma' tawtorizzax dissussar immedjatament qabel l-ikkapuljar, laham ffrizat jew kongelat użat għall-preparazzjoni ta' laham ikkapuljat u ta' ppreparazzjonijiet ta' laham għandu jiġi ddisussat qabel il-friza. Għandu jinhażen biss għall-żmien limitat.
- (b) Meta ppreparat minn laham imkessaħ, l-ikkapuljat għandu jiġi ppreparat:
- (i) fil-każ tal-pollam, mhux iktar minn tlett ijiem wara l-qatla tagħhom;
- (ii) fil-każ ta' annimali oħra barra tjur, mhux iktar minn sitt ijiem wara l-qatla tagħhom;
- jew
- (iii) mhux iktar minn 15 –il ġurnata wara il-qatla ta' l-annimali fil-każ ta' ċanga u vitella iddisussata ippakkjata bil-vakum.
- (ċ) Dlonk wara l-produzzjoni, il-ikkapuljat u l-preparazzjonijiet tal-laħam għandhom jiġu mqartsa jew ippakkjati u jkunu:
- (i) imkessaħ sa temperatura interna ta' mhux iktar minn 2 °C għall-ikkapuljat u 4 °C għall-preparazzjonijiet tal-laħam;
- Jew
- (ii) iffriżati sa temperatura interna ta' mhux iktar minn -18 °C.
- Dawn il-kondizzjonijiet dwar it-temperatura għandhom jinżammu matul il-ħażna u l-ġarr.
3. Il-htigiet li ġejjin japplikaw għall-produzzjoni u l-użu tal-prodotti tal-LSM b'teknika li ma tiddilx l-istruttura ta' l-għadam użati fil-produzzjoni ta' LSM u li għandu kontenut ta' kalċju li mhux sostanzjalment għola minn dak ta' l-ikkapuljat.
- (a) Il-materja prima għad-dissussar minn biċċerija fuq il-post m'għandhiex tkun ilha iktar minn sebat ijiem; f'każijiet oħra, il-materja prima għad-dissussar m'għandhiex tkun ilha iktar minn hamest ijiem. Madankollu, karkassi tal-pollam m'għandhomx ikunu ilhom iktar minn tlett ijiem.
- (b) Separazzjoni mekkanika trid issir immedjatament wara d-dissussar.
- (ċ) Jekk ma jintużax immedjatament wara li jinkiseb, l-LSM għandu jiġi mqartas jew ippakkjat u mbaġħad imkessaħ sa temperatura ta' mhux iktar minn 2 °C jew iffriżat sa temperatura ta' mhux iktar minn -18 °C. Dawn il-htigiet dwar it-temperatura għandhom jibqgħu jinżammu matul il-ħażna u l-ġarr.
- (d) Jekk operator fin-negozju ta' l-ikel ikun għamel analiżi li minnha rriżulta li l-LSM jissodisfa l-kriterji mikrobiologiċi għall-ikkapuljat addottati skond ir-Regolament (KE) Nru 852/2004 jista' jiġi wżat fi preparazzjonijiet tal-laħam li jkun evidenti li għandu jiġi kkunsmat wara li jghaddi minn nar u fi prodotti tal-laħam.
- (e) L-LSM li ma jirriżultax li jissodisfa l-kriterji msemmija f(d) jista' jintuża biss biex jinħadmu prodotti tal-laħam li jiġu trattati bin-nar fi stabbilimenti approvati skond dan ir-Regolament.

▼B

4. Il-htigiet li ġejjin japplikaw għall-produzzjoni u l-użu ta' l-LSM bl-użu ta' teknika barra minn dawk msemmija fil-punt 3.
  - (a) Materja prima għad-dissussar minn biċċerija fuq il-post m'għandhiex tkun ilha iktar minn sebat ijiem; f'kazijiet oħra, il-materja prima għad-dissussar ma tridx tkun ilha iktar minn hamest ijiem. Madankollu, karkassi tal-pollam m'għandhomx ikunu ilhom iktar minn tlett ijiem.
  - (b) Jekk is-separazzjoni mekkanika ma ssirx immedjatament wara d-dissussar l-għadam bil-laħam miegħu għandu jinħażen u jingarr f'temperatura ta' mhux iktar minn 2 °C jew, jekk iffriżat, f'temperaturi ta' mhux iktar minn -18 °C.
  - (c) Għadam bil-laħam miegħu miksub minn karkassi ffrizati m'għandhomx jergħu jiġu ffrizati.
  - (d) Jekk ma' jintużawx sa siegħa minn mindu jinkiseb, l-LSM għandu jiġi mkessah immedjatament sa temperatura ta' mhux iktar minn 2 °C.
  - (e) Jekk, wara t-tkessih, l-LSM ma jkunx ipproċessat fi żmien 24 siegħa, għandu jiġi ffrizati fi żmien 12 –il siegħa mill-produzzjoni u jilhaq temperatura interna ta' mhux iktar minn -18 °C fi żmien sitt siegħat.
  - (f) L-LSM iffriżat għandu jiġi mgeżwer jew ippakkjat qabel il-ħażna jew it-trasport, m'għandux jinħażen għall-iktar minn tlett xhur u għandu jinżamm f'temperatura ta' mhux iktar minn -18 °C matul il-ħażna u t-trasport.
  - (g) L-LSM jista' jintuża biss biex jinħadmu prodotti tal-laħam li jiġu trattati bis-shana fi stabbilimenti approvati skond dan ir-Regolament.
5. L-ikkapuljat, il-preparazzjonijiet tal-laħam u l-LSM m'għandhomx jiġu ffrizati mill-ġdid wara li jkunu nħallu.

KAPITOLU IV: TIKETTJAR

1. B'zieda mal-htigiet tad-Direttiva 200/13/KE (1), l-operaturi fin-negozji ta' l-ikel għandhom jiżguraw li jiġu sodisfatti l-htigiet ta' punt 2 jekk, u sal punt li, ir-regoli nazzjonali fl-Istat Membru li fit-territorju tiegħu l-prodott jitqiegħed fis-suq hekk jirrikjedu.
2. Pakketti destinati għall-konsumatur finali li fihom laħam ikkapuljat mill-pollam jew mis-solipedi jew preparazzjonijiet tal-laħam li fihom l-LSM għandu jkollhom fuqhom avviz li juri li proddoti bħal dawn għandhom jiġu msajra qabel jittieklu.

SEZZJONI VI: PRODOTTI TAL-LAĦAM

1. L-operaturi tan-negozji fl-ikel iridu jiżguraw illi dawn li ġejjin ma jintużawx fil-preparazzjoni ta' prodotti mill-laħam:
  - (a) organi ġenitali ta' annimali kemm femminili u kemm maskili, hlief testikoli;
  - (b) organi urinarji, hlief il-kliewi u l-vexxika;
  - (c) il-kartilagħni tal-laringi, tat-trakea u tal-bronki *extra-lobuli*;
  - (d) l-għajnejn u tebqiet il-għajnejn;
  - (e) il-*meatus* għas-smiġħ minn barra;
  - (f) it-tessut tal-qarn;

u

  - (g) fil-pollam, ir-ras - hlief l-għalla u l-widnejn, il-gangali - l-esofagu, il-hawsla, l-intestini u l-organi ġenitali.

▼ B

2. Il-laħam kollu, inkluż il-laħam ikkapuljat u l-preparazzjonijiet tal-laħam, utilizzati għall-produzzjoni tal-prodotti tal-laħam irid jissodisfa l-htigiet għall-laħam frisk. Madankollu, il-laħam ikkapuljat u l-preparazzjonijiet tal-laħam utilizzati biex jipproduċu l-prodotti tal-laħam m'hemmx għalfajn jissodisfaw htigiet ohra speċifiċi tas-Sezzjoni V.

SEZZJONI VII: MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

▼ M9

1. Din it-Taqsima tapplika għal molluski bivalvi hajjin. Bl-eċċezzjoni tad-dispożizzjonijiet dwar il-purifikazzjoni, din id-Direttiva tapplika wkoll għall-ekinodermi, it-tunikati hajjin u l-gastropodi marini hajjin. Id-dispożizzjonijiet dwar il-klassifikazzjoni taż-żoni tal-produzzjoni stabbiliti fil-Kapitolu II tal-parti A ta' dik it-Taqsima ma japplikawx għal gastropodi marini li mhumiex organiżmi filtraturi.

▼ B

2. Il-Kapitolu I sa VIII japplikaw għall-animali miġbura minn arji ta' produzzjoni li l-awtorità kompetenti kklassifikat skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004. Il-Kapitolu IX japplika għall-*pectinidae* miġbura barra minn dawk l-arji.
3. Il-Kapitolu V, VI, VIII u IX, u l-punt 3 tal-Kapitolu VII, japplikaw għal-bejgħ bl-innut.
4. Il-htigiet ta' din is-Sezzjoni jissupplimentaw dawk stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 852/2004:
  - (a) Fil-każ ta' operazzjonijiet li jsriu qabel ma l-molluski bivalvi hajjin jaslu fiċ-ċentru ta' spedizzjoni jew tisfija, jissupplimentaw il-htigiet ta' l-Anness I għall-dak ir-Regolament.
  - (b) Fil-każ ta' operazzjonijiet ohra, jissupplimentaw il-htigiet ta' l-Anness II għall-dak ir-Regolament.

KAPITOLU I: HTIGIET ĠENERALI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ TA' MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

1. Il-molluski bivalvi hajjin m'għandhomx jitqieghdu fis-suq għall-bejgħ bl-innut jekk ma jgħaddux minn ċentru ta' spedizzjoni, fejn għandha issir lhom marka ta' identifikazzjoni skond il-Kapitolu VII.
2. L-operaturi tan-negozji fl-ikel jistgħu jaċċettaw lottijiet ta' molluski bivalvi hajjin biss jekk il-htigiet ta' dokumentazzjoni msemmija fil-punti 3 sa 7 ikunu sodisfatti.
3. Meta operatur fin-negozju ta' l-ikel jittrasporta lott ta' molluski bivalvi hajjin minn stabbiliment għall-iehor, sakemm u inkluża l-wasla tal-lott f'ċentru ta' spedizzjoni jew stabbiliment ta' l-iproċessar, dokument ta' reġistrazzjoni għandu jakkompanja lill-lott.
4. Id-dokument ta' reġistrazzjoni għandu jkun f'wahda mill-ilsna uffċjali mill-inqas ta' l-Istat Membru fejn ikun l-istabbiliment li qieghed jirċivieħ u għandu jkun fih mill-inqas l-informazzjoni indikata hawn taht.
  - (a) Fil-każ ta' lott ta' molluski bivalvi hajjin mibgħuta minn arja ta' produzzjoni, id-dokument ta' reġistrazzjoni għandu jkun fih mill-inqas l-informazzjoni li ġejja:
    - (i) l-identità u l-indirizz ta min ikun għabar;
    - (ii) id-data tal-għabra;
    - (iii) fejn tkun l-arja ta' produzzjoni li tiġi deskritta b'dettalji preċiżi daqs kemm ikun possibli jew b'numru ta' kodiċi;
    - (iv) l-*istatus* sanitarju ta' l-arja ta' produzzjoni;
    - (v) l-ispeċje tal-molluski u l-kwantità;

u

  - (vi) id-destinazzjoni tal-lott.

▼B

(b) Fil-każ ta' lott ta' molluski bivalvi hajjin mibgħuta minn arja ta' ripo-sizzjoni, d-dokument ta' reġistrazzjoni għandu jkun fih l-informazzjoni msemmija fl-(a) u l-informazzjoni li ġejja:

(i) il-post fejn qegħda l-arja ta' ripo-sizzjoni;

u

(ii) kemm damet ir-ripo-sizzjoni.

(ċ) Fil-każ ta' lott ta' molluski bivalvi hajjin mibgħuta minn centru ta' tisfija, id-dokument ta' reġistrazzjoni għandu jkun fih mill-inqas l-informazzjoni msemmija fl-(a) u l-informazzjoni li ġejja:

(i) l-indirizz taċ-ċentru tat-tisfija;

(ii) kemm damet it-tisfija;

u

(iii) id-dati li fihom il-lott gie mdahħal u nħareġ miċ-ċentru tat-tisfija.

5. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jibgħatu lottijiet ta' molluski bivalvi hajjin għandhom jimlew is-sezzjonijiet rilevanti tad-dokument ta' reġis-trazzjoni biex ikunu jistgħu jinqraw faċilment u ma jistgħux jinbidlu. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jirċievu iridu jittimbraw id-dokument bid-data meta jirċievu l-lott jew jirreġistraw id-data ta' l-irċevuta b'mod iehor.

6. L-operaturi tan-negozju fl-ikel għandhom jzommu kopja tad-dokument tar-reġistrazzjoni għall-kull lott mibgħut u riċevut għal mill-inqas tnax –il xahar wara li jkun intbagħat jew irċevut (jew għall-perjodu itwal kif tista' tispeċifika l-awtorità kompetenti).

7. Madankollu, jekk:

(a) l-impjegati li jiġbru l-molluski bivalvi hajjin joperaw ukoll iċ-ċentru ta' spedizzjoni, iċ-ċentru tat-tisfija, l-arja ta' ripo-sizzjoni jew stabbiliment ta' l-i-proċessar li jirċievi l-molluski bivalvi hajjin;

u

(b) awtorità kompetenti unika tikkontrolla lill-istabbilimenti in kwistjoni,

Dokumenti ta' reġistrazzjoni mhumiex meħtieġa jekk l-awtorità kompetenti hekk tippermetti.

KAPITOLU II: HTIĠIET TA' IĠJENE GHALL-PRODUZZJONI U L-ĠBIR TA' MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

A. HTIĠIET GHALL-ARJI TA' PRODUZZJONI

1. Dawk li jiġbru l-molluski bivalvi hajjin ma jistgħux jagħmlu dan minn arji ta' produzzjoni b' posizzjonijiet u limiti fissi li l-awtorità kompetenti tkun ikklassifikat – meta xieraq, b'koperazzjoni ma' l-operaturi tan-negozji fl-ikel – bhala klassi A, B jew Ċ skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004.

2. L-operaturi tan-negozju fl-ikel jistgħu jpoġġu fis-suq molluski bivalvi hajjin miġbura minn arji ta' produzzjoni ta' klassi A għall-konsum dirett mill-bniedem biss jekk dawn jissodisfaw il-htigiet tal-Kapitolu V.

3. L-operaturi tan-negozju fl-ikel jistgħu jpoġġu fis-suq molluski bivalvi hajjin miġbura minn arji ta' produzzjoni ta' klassi B għall-konsum mill-bniedem biss wara trattament f'ċentru tat-tisfija jew wara r-ripo-sizzjoni.

▼B

4. L-operaturi tan-negozju fl-ikel jistgħu jpoġġu fis-suq molluski bivalvi haġġin miġbura minn arġi ta' produzzjoni ta' klassi C għall-konsum mill-bniedem biss wara r-riposizzjoni għall-żmien twil skond il-Parti C ta' dan il-Kapitolu.
5. Wara t-tisfija u r-riposizzjoni, il-molluski bivalvi haġġin minn arġi ta' produzzjoni ta' klassi B jew C jridu jissodisfaw il-htigiet kollha tal-Kapitolu V. Madankollu, il-molluski bivalvi haġġin minn arġi bħal dawn li ma ġewx sottoposti għat-tisfija jew ir-riposizzjoni jistgħu jintbghatu fi stabbiliment għall-iproċessar, fejn iridu jgħaddu minn trattament biex jiġu eliminati l-mikro-organizmi patoġeniċi (fejn xieraq, wara t-tnehhija tar-ramel, tajn u hama fl-istess stabbiliment jew stabbiliment ieħor). Il-metodi permessi tat-trattament huma:
  - (a) sterilizzazzjoni f'kontenituri ssiġillati ermetikament;

u
  - (b) trattament bis-shana jinvolvi:
    - (i) immersjoni fl-ilma jagħli għall-perjodu mehtieg biex tgħolha t-temperatura interna tal-laħam tal-molluski għal mhux inqas minn 90°C u ż-żamma ta' din it-temperatura minima għall-perjodu ta' mhux inqas minn 90 sekonda;
    - (ii) tisjir għall-tlett jew hames minuti fi spazju magħluq fejn it-temperatura hija bejn 120 u 160 °C u l-pressjoni hija bejn 2 u 5 kg/cm², segwit mit-tnehhija tal-qoxra u l-iffriżar tal-laħam għat-temperatura tal-qalba ta' -20 °C;

u
    - (iii) tisjir bil-fwar taht pressjoni fi spazju magħluq li jissodisfa l-htigiet li għandhom x'jaqsmu mal-hinijiet tat-tisjir u t-temperatura interna tal-polpa tal-molluski msemmija taht (i). Trid tiġi wzata metodoloġija validata. Il-proċeduri bbażati fuq il-prinċipji ta' l-HACCP għandhom ikunu definiti biex tiġi iwwerifikata id-distribuzzjoni uniformi tas-shana.
6. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel ma għandhomx ikabbru molluski bivalvi haġġin fi u ma għandhomx jiġbruhom minn arġi li l-awtorità kompetenti ma tkunx ikklassifikat, jew li ma jkunux adatti minhabba raġunijiet sanitarji. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jagħtu każ ta' l-informazzjoni kollha rilevanti dwar jekk l-arġi jkunux adatti għall-produzzjoni jew għall-ġabra, inkluża l-informazzjoni li jiksbu huma mill-kontrolli tagħhom u mill-awtorità kompetenti. Għandhom jużaw din l-Infomazzjoni, b'mod speċjali l-informazzjoni dwar il-kondizzjonijiet ta' l-ambjent u t-temp, biex jintgħazel it-trattament adattat għall-lottijiet miġbura.

B. HTIĠIET GHALL-ĠBIR U T-TRATTAMENT WARA L-ĠBIR

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jiġbru molluski bivalvi haġġin, jew li jittrattawhom immedjatament wara l-ġabra, għandhom jassiguraw illi l-htigiet li ġejjin ikunu soddisfatti.

1. It-teknika użata fil-ġbir u fit-trattament ta' wara ma għandhiex tikkaġuna kontaminazzjoni addizzjonali jew hsara eċċessiva lill-qxur jew il-polpa tal-molluski bivalvi haġġin, jew tibdil sostanzjali li jolqot il-mod li jkunu adatti għat-trattament bit-tisfija, proċessar jew ripo-sizzjoni. B'mod partikolari l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jeġtieġu:
  - (a) li jiproteġu l-molluski bivalvi haġġin milli jitgħaffġu, jinbarxu jew jitheżżu;
  - (b) li ma jesponux lill-molluski bivalvi haġġin għall-estremi fit-temperaturi;

▼B

(c) li ma jergġhux jnizzlu lill-molluski bivalvi hajjin f'ilma li jista' jikkaġuna kontaminazzjoni addizzjonali;

u

(d) li jużaw biss l-arji ikklassifikati A mill-awtorità kompetenti jekk qed iwettqu l-kondizzjonament f'siti naturali.

2. Il-mezzi tat-trasport għandu jkollhom skol adegwat, tagħmir li jiżgura l-aħjar kondizzjonijiet possibbli biex il-molluski jibqgħu jgħixu u protezzjoni effiċjenti mill-kontaminazzjoni.

C. HTIĠIET GHAR-RIPOSIZZJONI TA' MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jirposizzjonaw molluski bivalvi hajjin għandhom jiżguraw illi l-htiġiet li ġejjin jiġu soddisfatti.

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu jużaw għar-riposizzjoni dawk l-arji biss li l-awtorità kompetenti tkun approvat għalhekk. Bagi, arbli jew mezzi oħra fissi għandhom jidentifikaw b'mod ċar il-limiti tas-siti. Għandu jkun hemm distanza minima bejn is-siti tar-riposizzjoni, kif ukoll bejn siti ta' riposizzjoni u dawk ta' trobbija, biex jiġi minimizzat kull riskju ta' tixrid ta' kontaminazzjoni.

2. Il-kondizzjonijiet għar-riposizzjoni għandhom jipprovdu l-aħjar kondizzjonijiet għat-tisfija. B'mod partikolari l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom:

(a) jużaw teknika ta' trattament ta' molluski bivalvi hajjin destinati għar-riposizzjoni li tippermetti li jista' jerga' jinbeda l-proċess ta' tmigh mill-filtri wara li jtnizzlu f'ilmijiet naturali:

(b) jirriposizzjonaw il-molluski bivalvi hajjin f'densità li tippermetti t-tisfija;

(c) inizzlu l-molluski bivalvi hajjin fl-ilma baħar fl-arja ta' riposizzjoni għall-perjodu xieraq, determinat skond it-temperatura ta' l-ilma, liema perjodu irid ikun ta' mhux inqas minn xahrejn sakemm l-awtorità kompetenti ma taqbilx ma perjodu iqsar fuq il-bażi ta' l-analiżi tar-riskju magħmula mill-operatur fin-negozju ta' l-ikel;

u

(d) għandhom jiżguraw separazzjoni biżżejjed tas-siti farja ta' riposizzjoni biex il-lottijiet ma jithalltux; is-sistema 'kollox ġewwa, kollox barra' għandha tintuża sabiex, lott ġdid ma jiddaħhalx qabel mal-lott shih ta' qabel ma jiġi mneħhi.

3. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jamministraw arji ta' riposizzjoni għandhom iżommu reġistri permanenti ta' l-orijini tal-molluski bivalvi hajjin, tal-perjodi ta' riposizzjoni, ta' l-arji ta' riposizzjoni wżati u fejn ikun sejjer il-lott war air-riposizzjoni, biex jistgħu jiġu eżaminati mill-awtorità kompetenti.

KAPITOLU III: HTIĠIET GHALL-ISPEDIZZJONI U ĊENTRI TAT-TISFIJA

1. Il-pożizzjoni ta' bini fl-art m'għandux ikun suġġett għall-ghargħar bil-moviment ordinarju tal-baħar jew minn ilmijiet minn arji madwar.

2. It-tankijiet u l-kontenituri tal-hażna ta' l-ilma għandhom jissodisfaw il-htiġiet li ġejjin:

(a) L-uċuħ interni għandhom ikunu lixxi, li jdumu, impermeabbli u faċli biex jtnaddfu.

▼B

- (b) Għandhom ikunu mibnija b'mod li jippermetti l-iskol ta' l-ilma kollu.
  - (ċ) Id-dhul ta' l-ilma jrid ikun f'post li jevita l-kontaminazzjoni tal-provvista ta' l-ilma.
3. Addizzjonalment, fiċ-ċentri tat-tisfija, it-tankijiet tat-tisfija għandhom jkunu tajba għall-volum u t-tip ta' prodotti li jiġu msoffija.

KAPITOLU IV: IL-HTIĠIET TA' L-IĠJENE GHALL-ĊENTRI TAT-TISFIJA U SPEDIZZJONI

A. IL-HTIĠIET GĦAĊ-ĊENTRI TAT-TISFIJA

L-operaturi tan-negozju fl-ikel li jsaffu l-molluski bivalvi hajjin għandhom jiżguraw konformità mal-htigiet li ġejjin.

1. Qabel ma tibda t-tisfija, il-molluski bivalvi hajjin għandhom jiġu mnaddfa mit-tajn u fdalijiet akkumulati billi jintuza ilma nadif.
2. L-operazzjoni tas-sistema tat-tisfija trid tippermetti li l-molluski bivalvi hajjin jistgħu jergħu jibdew b'mod rapidu u jkomplu l-attività li jiġu mitmugħa mill-filtru, biex tiġi eliminata l-kontaminazzjoni tad-dranaġġ, biex ma jkunx hemm kontaminazzjoni mill-ġdid u biex jkunu jistgħu jibqgħu hajjin f'kondizzjoni xierqa wara t-tisfija biex jitqartsu, jinhażnu u jingarru qabel ma jitpoġġew fis-suq.
3. Il-kwantità ta' molluski bivalvi hajjin li jridu jiġu msoffija ma tistax teċċedi l-kapaċità taċ-ċentri tat-tisfija. Il-molluski bivalvi hajjin għandhom jiġu msoffija kontinwament għall-perjodu suffiċjenti biex ikun hemm konformità ma' l-*istandards* tas-saħħa tal-Kapitolu V u l-kriterja mikrobiologiċi adottati skond ir-Regolament (KE) Nru 852/2004.
4. Meta t-tank tat-tisfija jkun fih diversi lottijiet ta' molluski bivalvi hajjin, dawn iridu jkunu mill-istess speċje u t-tul taż-żmien tat-trattament għandu jkun ibbazat fuq il-hin mehtieg mill-lott li għandu bżonn l-itwal żmien ta' tisfija.
5. Il-kontenituri fejn jitqiegħdu l-molluski bivalvi hajjin fis-sistemi tat-tisfija għandhom ikunu mibnija b'mod li jkun jista' jgħaddi l-ilma tal-baħar nadif minnhom. Il-fond tas-saffi tal-molluski ma għandux ixeċkel il-ftuġ tal-qoxra waqt it-tisfija.
6. L-ebda krustaċeji, hut jew speċji marini oħra ma jistgħu jinzammu f'tank tat-tisfija fejn il-molluski bivalvi hajjin qed jiġu msoffija.
7. Kull pakkett li fih il-molluski bivalvi hajjin imsoffija mibgħut lejn ċentru ta' spedizzjoni irid ikollu tabella li tiċċertifika li l-molluski kollha ġew msoffija.

B. HTIĠIET GĦAĊ-ĊENTRI TA' SPEDIZZJONI

L-operaturi tan-negozji fl-ikel li joperaw ċentri ta' spedizzjoni għandhom jiżguraw li jissodisfaw il-htigiet li ġejjin.

1. It-trattament tal-molluski bivalvi hajjin, b'mod partikolari l-irfinitura, il-kalibrazzjoni, it-tqartis u l-ippakkeġġjar, ma' għandux jikkaġuna kontaminazzjoni lill-prodott jew jaffetwa l-vijabilità tal-molluski.
2. Qabel l-ispedizzjoni, il-qxur tal-molluski bivalvi hajjin għandhom jinhaslu sew bl-ilma nadif.

▼B

3. Il-molluski bivalvi hajjin iridu jiġu minn:
  - (a) arja ta' produzzjoni ta' klassi A;
  - (b) arja ta' riposizzjoni;
  - (c) centru tat-tisfija;
  - Jew
  - (d) centru iehor ta' spedizzjoni.
4. Il-htigiet msemmija fil-punti 1 u 2 japplikaw ukoll għaċ-ċentri ta' spedizzjoni abbord il-vapuri tas-sajd. Il-molluski trattati f'ċentri bħal dawn iridu jiġu minn arja ta' produzzjoni ta' klassi A jew minn arja ta' riposizzjoni.

KAPITOLU V: L-ISTANDARDS TAS-SAHHA GHALL-MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

Barra milli jiżguraw konformità mal-kriterja mikrobiologiċi adottati skond ir-Regolament (KE) Nru 852/2004, l-operaturi tan-negozji fl-ikel jridu jiżguraw illi l-molluski bivalvi hajjin mpoġġija fuq is-suq biex jittiekl mill-bniedem jissodisfaw l-*standards* ipprovduti f'dan il-Kapitolu.

1. Għandu jkollhom karatteristiċi organolettici tipici ta' prodott frisk u vitali, inklużi qxur nodfa, jirrispondu adegwatament għall-perkussjoni u jkollhom ammonti normali ta' likwidu intervalvulari.
2. M'għandux ikollhom biotossini marini fi kwantitajiet totali (mkejja fil-gisem shih jew xi parti li tista' tittiekel separatament) illi jeċċedu l-limiti li ġejjin:
  - (a) PSP (*paralytic shellfish poison*), 800 mikrogramma kull kilogramma;
  - (b) ASP (*amnesic shellfish poison*), 20 milligramma ta' aċidu *domoic* kull kilogramma;
  - (c) għall-aċidu okadajku, dinofisistossini u pektenotossini flimkien, 160 mikrogrammi ta' ekwivalenti ta' aċidu okadajku kull kilogramma;
  - (d) għall-jessotossini, 1 milligramma ta' ekwivalenti ta' jessotossini kull kilogramma;
  - u
  - (e) għall-ażaspiraciċi, 160 mikrogramma ta' ekwivalenti ta' azaspiraciċi kull kilogramma.

KAPITOLU VI: IT-TQARTIS U L-IPPAKKEĠĠJAR TA' MOLLUSKI BIVALVI HAJJIN

1. Il-gajdri għandhom jiġu mqartsa jew ippakkjati bil-parti konkava tal-qoxra l-isfel.

▼M9

2. Il-pakketti kollha ta' molluski bivalvi hajjin li johorġu miċ-ċentri ta' dispaċċ jew li huma destinati għal centru ta' dispaċċ iehor iridu jkunu magħluqin. Il-pakketti ta' molluski bivalvi hajjin, intizi għal bejgħ bl-imnut dirett, għandhom jibqgħu magħluqin sakemm jiġu pprezentati għall-bejgħ lill-konsumatur finali.

▼B

KAPITOLU VII: MARKI TA' IDENTIFIKAZZJONI U TIKKETTJAR

1. It-tabella, inkluza l-marka ta' identifikazzjoni, trid tkun impermeabbli.

▼ B

2. Barra mill-htigiet ġenerali għall-marki ta' identifikazzjoni msemmija fl-Anness II, Sezzjoni I, l-informazzjoni li ġejja trid tkun preżenti fuq it-tabella:

(a) l-ispeċje tal-molluski bivalvi (isem komuni u isem xjentifiku);

u

(b) id-data ta' l-ippakkjar, li tinkludi minn ta' l-inqas il-ġurnata u x-xahar.

B'deroga mid-Direttiva 2000/13/KE, it-terminu minimu tal-konservazzjoni jista' jiġi sostitwit bil-frażi 'dawn l-animali jridu jkunu hajjin meta jinbigħu'.

3. Il-bejjiegh bl-innut irid iżomm it-tabella mwahhla ma' l-imballaġġ tal-molluski bivalvi hajjin li ma humiex f'pakketti individwali tad-daqs għall-konsum għal mill-inqas 60 ġurnata wara li l-kontenut jiġi sfuż.

KAPITOLU VIII: HTIĠIET OHRA

1. L-operaturi tan-negozju fl-ikel li jaħznu u jgornu molluski bivalvi hajjin għandhom jiżguraw illi dawn jinżammu f'temperatura li ma tippergudikax is-sigurtà ta' l-ikel jew il-vijabilità tagħhom.
2. Il-molluski bivalvi hajjin m'għandhomx jitniżzlu mill-ġdid fl-ilma, jew jitbexxu wara li huma ġew ippakkjati għall-bejgħ bl-innut u telqu miċ-ċentru ta' spedizzjoni.

▼ M9

KAPITOLU IX: REKWIZITI SPECIFICI GĦALL-PECTINIDAE U L-GASTROPODI MARINI LI MHUMIEX ORGANIŻMI FILTRATORI KKULTIVATI BARRA MIŻ-ŻONI TA' PRODUZZJONI KKLASSIFIKATI

L-operaturi tan-negozju tal-ikel li jikkultivaw il-pectinidae u l-gastropodi marini, li mhumiex organiżmi filtraturi, barra miż-żoni ta' produzzjoni kklassifikati jew li jimmaniġġjaw dawn il-pectinidae u/jew gastropodi marini bħal dawn għandhom jikkonformaw mar-rekwiziti li ġejjin:

1. Il-pectinidae u l-gastropodi marini, li mhumiex organiżmi filtraturi, ma jistgħux jitqiegħdu fis-suq sakemm ma jkunux ġew ikkultivati u mmaniġġjati skont il-Kapitolu II, il-Parti B, u jissodisfaw l-istandards stipulati fil-Kapitolu V, kif sostnut minn sistema ta' awtottestjar.
2. Barra minn hekk, fejn id-dejta minn programmi ta' monitoraġġ ufficjali tippermetti lill-awtorità kompetenti li tikklassifika l-postijiet tas-sajd — fejn hu l-każ, b'kooperazzjoni mal-operaturi tan-negozju tal-ikel — id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu II, il-Parti A, japplikaw b'analoġija għall-pectinidae
3. Il-pectinidae u l-gastropodi marini, li mhumiex organiżmi filtraturi, ma jistgħux jitqiegħdu fis-suq għall-konsum mill-bniedem sakemm mhux permezz ta' post għall-irkant tal-hut, ta' ċentru ta' dispaċċ jew stabbiliment ta' pproċessar. Meta jimmaniġġjaw il-pectinidae u/jew gastropodi marini bħal dawn, l-operaturi tan-negozju tal-ikel li joperaw dawn l-istabbilimenti jridu jinformaw l-awtorità kompetenti u, fir-rigward taċ-ċentri ta' dispaċċ, iridu jikkonformaw mar-rekwiziti rilevanti tal-Kapitoli III u IV.
4. L-operaturi tan-negozju tal-ikel li jimmaniġġjaw il-pectinidae u gastropodi marini hajjin, li mhumiex organiżmi filtraturi, iridu jikkonformaw:
  - (a) mar-rekwiziti dokumentarji tal-Kapitolu I, il-punti 3 sa 7, fejn japplika. F'dan il-każ, id-dokument ta' reġistrazzjoni jrid jindika b'mod ċar il-post fiż-żona fejn jiġu kkultivati l-pectinidae u/jew gastropodi marini hajjin; jew
  - (b) mar-rekwiziti tal-Kapitolu VI, il-punt 2 li jikkonċerna l-gheluq tal-pakketti kollha tal-pectinidae hajjin u l-gastropodi marini hajjin mibgħuta għall-bejgħ bl-innut u l-Kapitolu VII li jikkonċerna l-immerkar u l-ittikkettjar ta' identifikazzjoni.

▼ B

SEZZJONI VIII: PRODOTTI TAS-SAJD

▼ M9

1. Din it-Taqsima ma tapplikax għall-molluski bivalvi, l-ekinodermi, it-tunikati u l-gastropodi marini jekk ikunu għadhom hajjin meta jitqiegħdu fis-suq. Bl-eċċezzjoni tal-Kapitoli I u II, din tapplika għal dawn l-animalli meta ma jitqiegħdux fis-suq hajjin, f'liema każ iridu jkunu nkisbu skont it-Taqsima VII.

Din tapplika għal prodotti tas-sajd mhux proċessati u li ma twaqqgħe-tilhomx il-friza u għal prodotti tas-sajd friski li jkunu zdidulhom addittivi tal-ikel skont il-legiżlazzjoni tal-Unjoni xierqa.

▼ M6

2. Il-Kapitolu III, Parti A, Ċ u D, il-Kapitolu IV, Parti A u I-Kapitolu V huma rilevanti għall-bejgħ bl-imnut.

▼ B

3. Il-htigiet ta' din is-Sezzjoni jissupplimentaw dawk ipprovduti fir-Regolament (KE) Nru 852/2004:

(a) Fil-każ ta' stabbilimenti, inklużi vapuri, imqabbdin fi produzzjoni primarja u operazzjonijiet konnessi jissupplimentaw il-htigiet ta' l-Anness I ta' dak ir-Regolament

(b) Fil-każ ta' stabbilimenti ohra, inklużi vapuri, jissupplimentaw il-htigiet ta' l-Anness II ta' dak ir-Regolament

▼ M6

(c) Fil-każ tal-provvista tal-ilma, dawn jizdiedu mar-rekwiziti tal-Anness II, Kapitolu VII ta' dak ir-Regolament; ilma tal-baħar nadif jista' jintuza għat-trattament u t-tindif tal-prodotti tal-hut, il-produzzjoni tas-silġ tintuza sabiex jitkesshu prodotti tal-hut u għat-tkessih rapidu tal-krustaċji u molluski wara t-tisjir tagħhom.

▼ M5

Bhala deroga mill-punt (a), il-punt 7 tal-Parti A ta' l-Anness I tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 jista' ma japplikax għall-operaturi involuti fis-sajd mal-kosta fuq skala żgħira fi hdan it-tifsira ta' l-Artikolu 26(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 ⁽¹⁾, u li jwettqu l-attivitajiet tagħhom għal perjodi qosra ta' anqas minn 24 siegħa.

▼ B

4. Dwar il-prodotti tas-sajd:

(a) il-produzzjoni primarja tkopri it-trobbija, is-sajd u l-ġbir ta' prodotti tas-sajd hajjin bl-iskop illi jitpoġġew fis-suq;

u

(b) operazzjonijiet konnessi jkopru dawn l-operazzjonijiet li ġejjin, jekk magħmula abbord il-vapuri tas-sajd: il-qtil, l-izvinar, il-qtugh tar-ras, it-tindif tal-ġewwieni, it-tnehhija tal-pinen, refriġerazzjoni u t-tqartis; jinkludu wkoll:

1. it-trasport u l-ħażna ta' prodotti tas-sajd li n-natura tagħhom ma ġietx mibdula b'mod sostanzjali, inklużi prodotti tas-sajd hajjin, ġo l-istabbilimenti ta' l-akwakultura fuq l-art;

u

2. il-ġarr ta' prodotti tas-sajd li n-natura tagħhom ma ġietx mibdula sostanzjalment, inklużi prodotti tas-sajd hajjin, mill-post tal-produzzjoni lejn l-ewwel stabbiliment tad-destinazzjoni.

⁽¹⁾ ĠU L 223, 15.8.2006, p. 1.

▼B**KAPITOLU I: HTIĠIET GHALL-VAPURI**

L-operaturi tan-negozju fl-ikel iridu jiżguraw illi:

1. il-bastimenti wżati biex jingabru prodotti tas-sajd mill-ambjent naturali tagħhom, jew biex jitrattawhom jew jipproċessawhom wara l-ġabra, jissodisfaw il-htigiet strutturali u tat-tagħmir stabbiliti fil-Parti I;
- u
2. operazzjonijiet magħmula abbord il-vapuri għandhom isiru skond ir-regoli pprovduti fil-Parti II.

I. HTIĠIET STRUTTURALI U TAT-TAGHMIR**A. Htiġiet għall-bastimenti kollha**

1. Il-bastimenti għandhom ikunu ddisinjati u mibnija biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni lill-prodotti bl-ilma tas-sentina, dranaġġ, duħħan, karburant, żejt, grass jew sustanzi oħra ta' hsara.
2. L-uċuħ li jmissu magħhom il-prodotti tas-sajd għandhom ikunu magħmula minn materjal li huwa rezistenti għall-korrużjoni, li huwa lixx u faċli biex jitnaddaf. Il-kisi ta' l-uċuħ għandu jkun solidu u mhux tossiku.
3. It-tagħmir u l-materjal użat għax-xogħol fuq prodotti tas-sajd għandhom ikunu rezistenti għall-korrużjoni li faċilment jitnaddfu u jiġu dizinfettati.
4. Meta l-bastimenti għandhom dhul ta' ilma li jintuza għall-prodotti tas-sajd, id-dhul għandu jkun f'post li jevita l-kontaminazzjoni tal-provvista ta' l-ilma.

B. Htiġiet għall-bastimenti ddisinjati u mghammra biex jippreservaw prodotti tas-sajd friski għall-iktar minn 24 siegħa

1. Bastimenti ddisinjati u mghammra biex jippreservaw prodotti tas-sajd għall-iktar minn 24 siegħa għandhom jkollhom stivi, tankijiet jew kontenituri għall-hażna ta' prodotti tas-sajd fit-temperaturi stabbiliti fil-Kapitolu VII.
2. L-istivi għandhom ikunu separati mill-kumpartimenti tal-magni u mill-kumditajiet riservati għall-ekwipaġġ b'taqsimiet suffiċjenti biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni ta' prodotti tas-sajd maħżuna. L-istivi u l-kontenituri użati għall-hażna ta' prodotti tas-sajd għandhom jiżguraw il-preservazzjoni ta' dawn taht kondizzjonijiet sodisfaċenti ta' iġjene u, meta meħtieġ, jiżguraw illi l-ilma li jinħall ma jibqgħax f'kuntatt mal-prodotti.
3. Fil-bastimenti mghammra għat-tkessih ta' prodotti tas-sajd fl-ilma baħar iffriskat u nadif, it-tankijiet għandu jkun fihom sistema li tiżgura temperatura uniformi fit-tankijiet shaħ. Dawn is-sistemi jridu jilhqqu rata ta' tkessih li tiżgura illi t-tahlita ta' hut u ilma baħar nadif tilhaq mhux iktar minn 3°C sitt siegħat wara t-tagħbija u mhux iktar minn 0°C wara 16 –il siegħa u jippermettu l-monitoraġġ u, meta meħtieġ, ir-registrazzjoni tat-temperaturi.

C. Htiġiet għall-bastimenti tal-friza

Bastimenti tal-friza għandhom:

1. ikollhom tagħmir li jiffriza b'kapacità suffiċjenti biex ibaxxi t-temperatura malajr sabiex tintlaħaq temperatura fil-qalba ta' mhux iktar minn -18°C;

▼B

2. ikollhom tagħmir ta' reġistrazzjoni b'kapiċità suffiċjenti biex iżommu l-prodotti tas-sajd fl-istiva tal-ħażna f'temperatura ta' mhux iktar minn 18°C. L-istivi tal-ħażna għandhom ikunu mghammra b'sistema ta' reġistrazzjoni tat-temperatura f'post fejn tkun tista' tinqara faċilment. Fejn jinqara s-sensur tat-temperatura għandu jkun f'post fejn it-temperatura fl-istiva tkun l-għola;

u

3. jissodisfaw il-htigiet għall-bastimenti ddisinjati u mghammra biex jippreservaw prodotti tas-sajd għall-iktar minn 24 siegħa stabbiliti fil-Parti B, punt 2.

D. Htigiet għall-bastimenti ta' manifattura

1. Bastimenti ta' manifattura għandu mill-inqas ikollhom:
  - (a) arja għaliha fejn jintlaqgħu l-prodotti tas-sajd abbord, ddisinjata biex kull qabda tista' tiġi separata waħda wara l-oħra. Din l-arja għandha tkun faċli biex titnaddaf u ddisinjata biex tipproteġi l-prodotti mix-xemx jew l-elementi u minn kwalnukwe għajn ta' kontaminazzjoni;
  - (b) sistema iġjenika għall-garr tal-prodotti tas-sajd mill-arja fejn tintlaqa' l-qabda għall-arja tax-xogħol;
  - (ċ) arji tax-xogħol li huma kbar biżżejjed għall-preparazzjoni iġjenika u l-ipproċessar tal-prodotti tas-sajd, faċli biex jitnaddfu u jiġu diżinfettati u ddisinjati u rranġati b'tali mod biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-prodotti;
  - (d) arji tal-ħażna tal-prodotti lesti li jkunu kbar biżżejjed u ddisinjati b'mod li jkun faċli biex jitnaddfu. Jekk abbord ikun hemm unità li titratte l-iskart, għandha tiġi riservata stiva separata għall-ħażna ta' dan l-iskart;
  - (e) post għall-ħażna ta' materjali ta' l-ippakkjar li huwa separat mill-arji tal-preparazzjoni u proċessar tal-prodott;
  - (f) tagħmir speċjali għar-rimi ta' l-iskart jew prodotti tas-sajd li m'humiex tajba biex jittiekle mill-bniedem, direttament fil-baħar jew, fejn iċ-ċirkostanzi hekk jirrikjedu, f'tank li ma tghaddix minnu l-arja, riservat għal dan l-iskop. Jekk l-iskart huwa maħzun u proċessat abbord biex ikun iġjenizzat, għandhom jiġu allokati arji separati għall-dan l-iskop.
  - (g) dahla għall-ilma imqiegħda f'post b'mod li tiġi evitata l-kontaminazzjoni tal-provvista ta' l-ilma;

u

  - (h) tagħmir għall-ħasil ta' l-idejn għall-użu ta' l-impjegati meta dawn jittrattaw prodotti tas-sajd esposti, b'vitien ddisinjati b'mod li tiġi evitata l-kontaminazzjoni.
2. Madankollu, il-bastimenti ta' manifattura fejn abbord jiġu msajjra, mkessha jew imqartsa l-krustacei u l-molluski m'hemm għalfejn jissodisfaw il-htigiet tal-punt 1 jekk l-ebda forma oħra ta' trattament jew iproċessar ma ssiru abbord bastimenti bhal dawn.
3. Bastimenti ta' manifattura illi jiffrizaw il-prodotti tas-sajd għandu jkollhom tagħmir li jissodisfa l-htigiet għall-bastimenti tal-friza kif stabbilit fil-Parti C, punti 1 u 2.

II. HTIĠIET GHALL-IGJENE

1. Meta qed jintużaw, il-partijiet tal-bastimenti jew tal-kontenituri riservati għall-ħażna tal-prodotti tas-sajd għandhom jinżammu nodfa u fi stat tajjeb ta' manutenzjoni. B'mod partikolari, dawn m'għandhomx jiġu kkontaminati bil-karburant jew l-ilma tas-sentina.

▼B

2. Mill-iktar fis possibli wara li jittellgħu abbord, il-prodotti tas-sajd għandhom ikunu protetti mill-kontaminazzjoni u mill-effetti tax-xemx jew xi fonti oħra ta' shana. ► **M6** ————— ◀
3. Il-prodotti tas-sajd għandhom jiġu trattati u maħżuna b'mod li ma ssirilhomx ħsara. Dawk li jittrattawhom jistgħu jużaw strumenti bil-ponta biex iċaqalqu l-hut kbir jew hut li jista' jweggagħhom, sakemm il-laħam tal-prodotti ma ssirlux ħsara.
4. Prodotti tas-sajd barra minn dawk li jinżammu ħajjin għandhom jikkesshu malajr kemm jista' jkun wara t-tagħbija. Madankollu, fejn it-kessih mhuwiex possibli, l-prodotti tas-sajd għandhom jiġu trattati malajr kemm jista' jkun.

▼M6

-
6. Fejn il-hut jinqatagħlu rasu u/jew jitnaddaf abbord, dawn l-operazzjonijiet għandhom isiru iġenikament kemm jista' jkun malajr wara l-qabda, u l-prodotti għandhom jinhaslu immedjatament u sewwa. F'dak il-kaz, il-vixxi u partijiet li jistgħu jkunu ta' periklu għas-saħħa pubblika għandhom jitnehhew kemm jista' jkun malajr u jinżammu apparti mill-prodotti intizi għall-konsum mill-bniedem. Fwied u bajd tal-hut intizi għall-konsum mill-bniedem għandhom jinżammu fis-silġ, f'temperatura qrib dik tas-silġ qed idub, jew jiġu ffrizati.

▼B

7. Meta jiġi prattikat l-iffriżar ta' hut shiħ fis-salmura biex jiġi ppakkjat fil-laned, għandha tintlaħaq temperatura ta' mhux iktar minn -9°C għall-prodott. Is-salmura m'għandiex iġġib kontaminazzjoni għall-hut.

KAPITOLU II: HTIĠIET WAQT U WARA L-IŻBARK

1. L-operaturi tan-negozju fl-ikel responsabbli mill-hatt u l-iżbark tal-prodotti tas-sajd għandhom:
  - (a) jiżguraw illi t-tagħmir tal-hatt u l-iżbark li jiġi f'kuntatt mal-prodotti tas-sajd ikun mibni b'materjal li huwa faċli biex jitnaddaf u jiġi diżinfettat u miżmum fi stat tajjeb ta' manutenzjoni u ndafa;

u
  - (b) jevitaw kontaminazzjoni ta' prodotti tas-sajd matul il-hatt u l-iżbark, b'mod partikolari billi:
    - (i) iwettqu l-operazzjonijiet tal-hatt u ta' l-iżbark malajr;
    - (ii) iquieghdu, mingħajr dewmien, il-prodotti tas-sajd famjbent protett fit-temperatura speċifikata fil-Kapitolu VII;

u
    - (iii) ma jużawx tagħmir u prattici illi jagħmel ħsara bla bżonn lill-partijiet li jittieklu tal-prodotti tas-sajd.
2. L-operaturi tan-negozju fl-ikel responsabbli għas-swieq tal-bejgħ bl-irkant jew bl-ingrossa jew partijiet minnhom fejn ikunu mnabbra l-pordotti tas-sajd għall-bejgħ għandhom jiżguraw illi l-htiġiet li ġejjin ikunu sodisfatti.
  - (a) (i) Għandu jkun hemm faċilitajiet li jissakkru għall-ħażna refriġerata għall-prodotti tas-sajd miżmuma u faċilitajiet li jissakkru separati għall-ħażna ta' prodotti tas-sajd dikjarati bħala li mhux tajbin għall-konsum mill-bniedem.
  - (ii) Jekk l-awtorità kompetenti tehtieg dan, għandu jkun hemm faċilità li tissakkar mġammra b'mod adegwat jew, fejn hemm bżonn, karma għall-użu esklużiv ta' l-awtorità kompetenti.

▼B

- (b) Waqt li jkunu esposti jew maħżuna l-prodotti tas-sajd:
- (i) il-bini m'għandux jintuża għall-skopijiet oħra;
  - (ii) vetturi li jarmu d-duhħan ta' l-ispurgar li aktarx jgħarraq il-kwalità tal-prodotti tas-sajd m'għandhomx jithallew jidhlu fil-bini;
  - (iii) persuni li għandhom aċċess għall-bini m'għandhomx idahhlu magħhom animali oħra;
- u
- (iv) il-bini għandu jkun imdawwal sewwa biex jiġu ffaċilitati il-kontrolli uffiċjali.
3. Meta ma kienu possibbli li jitkesshu abbord, il-prodotti tas-sajd friski, barra minn dawk li jinżammu haġġin, għandhom jiġu mkessha kemm jista' jkun malajr wara l-izbark u jinħażnu f'temperatura li toqrob lejn dik tas-silġ qed jinħall.
4. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jikkoperaw ma' l-awtoritajiet kompetenti rilevanti biex jkunu jistgħu jwettqu l-kontrolli uffiċjali skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004, b'mod partikolari dwar il-proċeduri ta' notifika għall-izbark ta' prodotti tas-sajd li l-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat Membru li l-bandiera tiegħu l-bastiment ikun qieghed jtella' jew l-awtorità kompetenti ta' l-Istat Membru fejn il-prodotti tas-sajd jiġu zbarkati jistgħu jikkonsidraw neċessarji.

KAPITOLU III: HTIĠIET GĦALL-ISTABILIMENTI, INKLUŻI BASTIMENTI, LI JITRATTAW PRODOTTI TAS-SAJD

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi il-htigiet li ġejjin, meta rilevanti, ikunu sodisfatti mill-istabilimenti li jitrattaw prodotti tas-sajd.

A. HTIĠIET GĦALL-PRODOTTI TAS-SAJD FRISKI

1. Meta prodotti mkessha mhux ipakkjati ma jiġux distribwiti, mibgħuta, preparati jew ipproċessati immedjatament wara li jaslu fl-istabiliment fuq l-art, għandhom jinħażnu fis-silġ ffaċilitajiet għalihom. Għandu jiżdied is-silġ kull darba li jkun hemm bżonn. Prodotti tas-sajd friski ppakkjati għandhom jitkesshu sa temperatura li toqrob dik tas-silġ qed jinħall.

▼M6

2. Operazzjonijiet bħall-qtuġh tal-irjus tal-hut u tneħhija tal-garġi għandhom isiru iġenikament. Meta t-tneħhija tal-garġi tkun possibbli mill-aspett tekniku u kummerċjali, dan għandu jsir malajr kemm jista' jkun wara li l-prodotti jkunu maqbuda jew innizzla l-art. Il-prodotti għandhom jinħaslu sewwa immedjatament wara dawn l-operazzjonijiet.

▼B

3. Operazzjonijiet bħall-iffiletter u t-qtattigh għandhom isiru b'mod li jiġi evitat kemm li ssir il-kontaminazzjoni kemm li l-fletti u jew il-biċċiet mfella jithassru. Fletti u biċċiet imfella m'għandhomx jithallew fuq l-imwejjed tax-xogħol iktar milli hemm bżonn biex jiġu ppreparati. Il-fletti u l-biċċiet imfella għandhom ikunu mqartsa u, meta meħtieġ, ippakkjati u għandhom jiġu mkessha malajr kemm jista' jkun wara li jiġu ppreparati.
4. Il-kontenituri wżati għall-ispedizzjoni jew għall-ħażna ta' prodotti tas-sajd friski ppreparati mhux ipakkjati maħżuna fis-silġ għandhom ikunu tat-tip li jiżgura illi l-ilma li jinħall ma jibqgħax f'kuntatt mal-prodotti.
5. Prodotti tas-sajd friski shaħ jew innadfa jistgħu jingarru u jinħażnu filma mkessha abbord il-bastimenti. Jistgħu wkoll jibqgħu jingarru filma imkessha wara l-izbark, u jingarru minn stabbilimenti ta' akwa-kultura, sakemm jaslu fl-ewwel stabbiliment fuq l-art li jkun iwettaq attività barra dik tal-garr u tal-ghażla.

▼B**B. HTIĠIET GHALL-PRODOTTI FFRIŻATI**

Stabbilimenti fuq l-art illi jiffriżaw il-prodotti tas-sajd għandu jkunu mgħammra b'mod li jissodisfa l-htigiet stabbiliti għall-bastimenti tal-friza f'Sezzjoni VIII, Kapitolu I, parti I, Ċ, punti 1 u 2.

C. HTIĠIET GHALL-PRODOTTI TAS-SAJD SEPARATI MEKKANIKAMENT

L-operaturi fin-negożju ta' l-ikel li jimmanifatturaw prodotti tas-sajd separati mekkanikament għandhom jiżguraw li jiġu sodisfatti l-htigiet li ġejjin.

1. Il-materja prima wżata trid tissodisfa dawn il-htigiet li ġejjin.
  - (a) Biss il-hut shih u l-għadam wara l-iffillettjar jista' jiġi wżat biex għall-produzzjoni ta' prodotti tas-sajd separati mekkanikament;
  - (b) Il-materja prima trid tkun hielsa mill-interni.
2. Il-proċess ta' manifattura irid jissodisfa l-htigiet li ġejjin:
  - (a) Is-separazzjoni mekkanika trid issir mingħajr dewmien bla bżonn wara l-iffillettjar.
  - (b) Jekk hut shih huwa wżat, dawn għandhom ikunu mnaddfa u maħsula minn qabel.
  - (c) Wara l-produzzjoni, il-prodotti tas-sajd separati mekkanikament iridu jiġu ffrizati mill-aktar fis possibli jew inkorporata fi prodott iddestinat għall-iffriżar jew trattament ta' stabilizzazzjoni.

▼M11**D. HTIĠIET DWAR IL-PARASSITI**

1. Operaturi fin-negożju tal-ikel li jqiegħdu fis-suq il-prodotti tas-sajd li ġejjin li jiġu minn hut tal-ġewnaħ jew molluski ċefalopodi:
  - (a) prodotti tal-hut maħsuba biex jiġu kkunsmati nejjin, jew
  - (b) marinati, melhin jew kwalunkwe prodott iehor tas-sajd li hu ttrattat, jekk it-trattament mhux biżżejjed biex joqtol parassiti vijabbli,

għandhom jiżguraw li l-materja prima jew il-prodott finali jgħaddu minn trattament ta' ffrizar sabiex joqtol parassiti vijabbli li jistgħu jkunu ta' riskju għas-saħħa tal-konsumatur.
2. Għal parassiti hlief trematodes it-trattament ta' ffrizar għandu jikkonsisti f'temperatura li titbaxxa fil-partijiet kollha tal-prodott għal tal-inqas:
  - (a) – 20 °C għal mhux inqas minn 24 siegħa, jew
  - (b) – 35 °C għal mhux inqas minn 15-il siegħa.
3. Operaturi tan-negożju tal-ikel ma għandhomx iwettqu t-trattament ta' ffrizar stabbilit fil-punt 1 għall-prodotti tas-sajd:
  - (a) li għaddew, jew għandhom il-hsieb li jgħaddu minn trattament ta' tishin qabel il-konsum, li joqtol il-parassiti vijabbli. Fil-każ tal-parassiti hlief it-trematodes, il-prodott jissahħan għal temperatura interna ta' 60 °C jew aktar għal tal-inqas minuta;
  - (b) li ġew ipprizervati bhala prodotti ffrizati tas-sajd għal perjodu twil biżżejjed biex joqtol parassiti vijabbli;

▼ **M11**

- (c) minn qabdiet bla kontroll, sakemm:
- (i) ikun hemm dejta epidemjoloġika disponibbli li tindika li z-zoni tas-sajd tal-orġini mhijiex ta' periklu għas-saħħa minhabba fil-preżenza ta' parassiti, u
  - (ii) l-awtorità kompetenti tawtorizza dan;
- (d) li ġejjin minn trobbija tal-hut, imkabbrin minn embrijuni u ġew mitmuha esklussivament dieta li ma tistax tinkludi parassiti vijabbli li jippreżentaw periklu għas-saħħa, u jikkonformaw ma' wahda mir-rekwiżiti li ġejjin:
- (i) tkabbru esklussivament f'ambjent li hu hieles minn parassiti vijabbli, jew
  - (ii) l-operatur tan-negozju tal-ikel jivverifika permezz ta' proċeduri, approvati mill-awtorità kompetenti, li l-prodotti tas-sajd ma jirrappreżentawx periklu għas-saħħa fir-rigward tal-preżenza ta' parassiti vijabbli.
4. (a) Meta jitqiegħdu fis-suq, hliet meta jiġu fornuti lill-konsumatur finali, il-prodotti tas-sajd imsemmija fil-punt 1 għandhom ikunu akkumpanjati minn dokument mahruġ mill-operatur tan-negozju tal-ikel li jwettaw it-trattament ta' ffrizar, li jistqarr it-tip ta' trattament ta' ffrizae li għaddew minnu l-prodotti.
- (b) Qabel jitqiegħdu fis-suq prodotti tas-sajd imsemmija fil-punti 3(c) u (d) li ma għaddewx minn trattament ta' ffrizar jew li mhumiex mahsuba li jgħaddu minn trattament li joqtol il-parassiti vijabbli li huwa ta' periklu għas-saħħa, qabel jiġu kkunsmati, l-operatur tan-negozju tal-ikel għandu jiżgura li l-prodotti tas-sajd li joriġinaw minn zoni tas-sajd jew minn trobbija tal-hut li tikkonforma mal-kundizzjonijiet speċifiċi msemmija f'wahda minn dawk il-punti. Din id-dispożizzjoni tista' tiġi sodisfata minn tagħrif fid-dokument kummerċjali jew minn kwalunkwe tagħrif iehor li jakkumpanja l-prodotti tas-sajd.

▼ **M6**

KAPITOLU IV: REKWIZITI GĦAL ĊERTI PRODOTTI TAL-HUT IPPROĊESSAT

L-operaturi fin-negozju tal-ikel għandhom jassiguraw konformità mar-rekwiżiti li ġejjin fi stabbilimenti li jittrattaw ċerti prodotti tal-hut ipproċessat.

A. REKWIZITI GĦAT-TISJIR TAL-KRUSTAĊJI U TAL-MOLLUSKI

1. It-tisjir għandu jkun segwit bi tberrid rapidu. Jekk ma jintuza ebda metodu ta' prezervazzjoni, it-tberrid għandu jkompli sakemm it-temperatura li tavvicina dik tas-silġ idub tkun milhuqa.
2. Il-hruġ mill-qoxra jew hruġ mill-fosdqa għandu jsir iġjenikament, b'tali mod li tiġi evitata il-kontaminazzjoni tal-prodott. Fejn dawn l-operazzjonijiet isiru bl-idejn, il-haddiema għandhom jagħtu kas sew li jaħslu idejhom.
3. Wara il-hruġ mill-qoxra jew hruġ mill-fosdqa, prodotti misjura jridu jkunu ffrizati kemm jista' jkun malajr għat-temperatura stipulata fil-Kapitolu VII.

B. REKWIZITI GĦAŻ-ŻEJT TAL-HUT INTIŻ GĦALL-KONSUM MILL-BNIEDEM

1. Materja prima uzata fil-preparazzjoni ta' żejt tal-hut għall-konsum mill-bniedem għanda:
  - (a) tkun provenjenti minn stabbilimenti, inkluż bastimenti, reġistrati jew approvati skont ir-Regolament (KE) Nru 852/2004 jew skont dan ir-Regolament;

▼ **M6**

- (b) tkun derivattiv ta' prodotti tal-ħut li huma addattati għall-konsum mill-bniedem u li huma konformi mad-dispożizzjonijiet stipulati f'din it-Taqsima;
- (c) tkun ittrasportata u maħzuna f'kundizzjonijiet igjenici;
- (d) tkun imberdda kemm jista' jkun malajr u miżmuma fit-temperaturi stipulati fil-Kapitolu VII.

Permezz ta' deroga minn punt 1 (d), l-operaturi fin-negozju tal-ikel jistgħu joqogħdu lura milli jberdu l-prodotti tal-ħut meta prodotti tal-ħut shaħ jintużaw direttament fil-produzzjoni ta' żejt tal-ħut għall-konsum mill-bniedem, u l-materja prima tkun ipproċessata fi żmien 36 siegħa wara t-tagħbija, sakemm il-kriterji ta' freskezza ikunu milhuqa u l-valur tan-nitroġenu bażiku totalment volatili (TVB-N) tal-prodotti tal-ħut mhux ipproċessati ma jaqbiżx il-limiti stipulati fil-punt 1 tal-Kapitolu I tat-Taqsima II tal-Anness II tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2074/2005 ⁽¹⁾.

2. Il-proċess ta' produzzjoni għaż-żejt tal-ħut irid jiżgura illi l-materja prima kollha intiża għall-produzzjoni ta' żejt tal-ħut mhux ipproċessat tkun suġġetta għal trattament li jinkludi, fejn rilevanti, proċeduri ta' tishin, ippressar, separazzjoni, ċentrifugazzjoni, raffinament, ipproċessar u purifikazzjoni qabel jitqiegħed fis-suq għall-konsumatur finali.
3. Sakemm il-materja prima u l-proċess ta' produzzjoni jkunu konformi mar-rekwiżiti applikabbli għaż-żejt tal-ħut intiż għall-konsum mill-bniedem, operatur fin-negozju tal-ikel jista' jipproduċi u jaħżen kemm żejt tal-ħut għall-konsum mill-bniedem u kemm żejt tal-ħut u ikel magħmul mill-ħut mhux intiż għall-konsum mill-bniedem fl-istess stabbiliment.
4. Sakemm legiżlazzjoni Komunitarja speċifika tkun definita operaturi fin-negozju tal-ikel għandhom jassiguraw konformità mar-regoli nazzjonali għaż-żejt tal-ħut li jitqiegħed fis-suq għall-konsumatur finali.

▼ **B**KAPITOLU V: *STANDARD* SANITARJI GHALL-PRODOTTI TAS-SAJD

Barra milli jiżguraw li l-kriterji mikrobjoloġiċi adottati skond ir-Regolament (KE) nru 852/2004 jiġu sodisfatti, l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw skond in-natura tal-prodott u l-ispeċje, li l-prodotti tas-sajd imqegħda fis-suq għall-konsum mill-bniedem jilhqqu l-*standards* stabbiliti f'dan il-Kapitolu. ► **M6** Ir-rekwiżiti ta' Partijiet B u D mhumiex applikabbli għal prodotti tal-ħut shaħ li jintużaw direttament għall-preparazzjoni ta' żejt tal-ħut intiż għall-konsum mill-bniedem. ◀

- A. KARATTERISTIĊI ORGANOLETTIĊI TA' PRODOTTI TAS-SAJD
L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jaqgħmlu eżami organolettiku ta' prodotti tas-sajd. B'mod partikolari dan dan l-eżami għandu jiżgura li l-prodotti tas-sajd jissodisfaw il-kriterji ta' kemm il-prodott ikun frisk.
- B. L-ISTAMINA
L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw il-limiti dwar l-istamina ma jinqabżux.
- C. IT-TOTAL TA' NITROĠENU VOLATILI
Prodotti tas-sajd li ma humiex ipproċessati ma għandhomx jitqiegħdu fis-suq jekk l-eżamijiet kimiċi juru li l-limiti dwar it-TVBN jew it-TMAN inqabżu.
- D. D.II-PARASSITI
L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-prodotti tas-sajd isirihom eżami viswali biex jinstabu l-parassiti li jidhru qabel ma jitqiegħdu fis-suq. Ma għandhomx iqiegħdu fis-suq għall-konsum tal-bniedem prodotti tas-sajd li jidher ċar li fihom il-parassiti.

⁽¹⁾ ĠU L 338, 22.12.2005, p. 27.

▼B

E. TOSSINI TA' HSARA GHAS-SAHHA TAL-BNIEDEM

▼M6

1. Prodotti tal-hut derivati minn hut li huwa velenuż tal-familji mnizzla hawn taht m'ghandomx jitqiegħdu fis-suq: *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae*, u *Canthigasteridae*,

Prodotti tal-hut friskipp, ppreparati, frizati u pprocessati li huma tal-familja *Gempylidae*, u b'mod partikolari *Ruvettus pretiosus* u *Lepidocybium flavobrunneum* jistghu jitqiegħdu fis-suq biss fil-format mkebbeb/ippakkjat u jridu jkunu mmarkati sewwa sabiex jipprovdu informazzjoni lill-konsumatur dwar metodi ta' preparazzjoni/tisjir u r-riskji relatati mal-preżenza ta' sustanzi fir-rigward ta' effetti gastrointestinali negattivi.

L-isem xjentifiku tal-prodotti tal-hut għandu jakkompanja l-isem komuni fuq it-tikketta.

▼B

2. Prodotti tas-sajd li jkun fihom bijotossini bħalma huma ċ-ċigwatossini u t-tossini li jmewwtu l-muskoli, ma għandhomx jitqiegħdu is-suq. Madankollu prodotti tas-sajd derivati minn molluski bivalvi, mill-ekinodermi, mit-tunikati u mill-gastropodi marini jistghu jitqiegħdu fis-suq jekk dawn ikunu tkabbru skond is-Sezzjoni VII u jkunu jikkonfermaw ma l-istandards stabbiliti fil-Kapitolu V punt 2 ta' dik is-sezzjoni.

KAPITOLU VI: TQARTIS U PAKKJAR TA' PRODOTTI TAS-SAJD

1. Id-dugh li fih jinżammu l-prodotti fis-silġ għandu jkun resistenti għall-ilma u jkun jżgura li l-ilma li jinħall mis-silġ ma jibqax f'kuntatt mal-prodotti.
2. Blokki ta' prodotti kongelati abbord għandhom ikunu mqartsa sewwa qabel ma jiġu zbankati.
3. Meta l-prodotti tas-sajd jitqartsu abbord bastimenti tas-sajd, l-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li l-materjal li jintuza:
  - (a) ma jkunx fonti ta' kontaminazzjoni;
  - (b) jinħażen b'mod li ma jiġix espost għall-periklu ta' kontaminazzjoni;
  - (ċ) meta intiż għar-rijużu mill-ġdid, ikun faċli biex jitnaddaf, u jekk meħtieġ, biex jiġi jiġi dizinfettat.

KAPITOLU VII: HAŻNA TA' PRODOTTI TAS-SAJD.

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jaħznu prodotti tas-sajd għandhom jiżguraw li l-htigiet li ġejjin ikunu sodisfatti.

1. Prodotti tas-sajd friski, prodotti tas-sajd li ma ġewx ipprocessati iżda nħallu mis-silġ, u prodotti msajra u mkessha ta' krustaċej, għandhom jinżammu f'temperatura li toqrob lejn dik tas-silġ qiegħed jinhall.

▼M9

2. Il-prodotti tas-sajd iffriżati għandhom jinżammu f'temperatura ta' mhux iktar minn $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ fil-partijiet kollha tal-prodott; madankollu, hut shiħ inizjalment iffriżat fis-salmura intiż għall-manifattura tal-ikel fil-landa jista' jinżamm f'temperatura ta' mhux iktar minn $-9\text{ }^{\circ}\text{C}$.

▼B

3. Prodotti tas-sajd miżmuma hajjin għandhom jinżammu f'temperatura li ma teffettwa hażin la s-sigurtà bħala ikel jew il-vitalità tagħhom.

KAPITOLU VIII: IL-ĠARR TAL-PRODOTTI

L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel li jgħorru prodotti tas-sajd għandhom jiżguraw li l-htigiet li ġejjin ikun sodisfatti.

1. Matul it-trasport il-prodotti tas-sajd għandhom jinżammu fit-temperatura meħtieġa. B'mod partikolari:
  - (a) il-prodotti tas-sajd friski, prodotti tas-sajd li ma ġewx ipprocessati iżda nħallu mis-silġ, u prodotti msajra u mkessha ta' krustaċej u molluski għandhom jinżammu f'temperatura li toqrob dik ta' silġ qiegħed idub;

▼M9

- (b) il-prodotti tas-sajd iffriżati, bl-eċċezzjoni ta' hut shih inizjalment iffriżat fis-salmura intiż għall-manifattura tal-ikel fil-landa, waqt it-trasport għandu jinżamm f'temperatura kostanti ta' mhux iktar minn $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ fil-partijiet kollha tal-prodott, bil-possibbiltà ta' flussi 'l fuq, fil-qosor, ta' mhux iktar minn $3\text{ }^{\circ}\text{C}$.

▼B

2. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel jistgħu ma jikkonformawx mal-punt 1(b) meta l-prodotti tas-sajd iffriżati jingarru minn imħażen tal-friza lejn stabilimnt approvat biex jinħallu malli jaslu għall-iskop tal-preparazzjoni u/jew ta' l-ipproċessar, jekk il-vjaġġ ikun qasir u l-awtorità kompetenti tawtorizza dan.
3. Jekk il-prodotti tas-sajd jinżammu fis-silġ, l-ilma li jinħall ma għandux jiħalla f'kontatt mal-prodotti.
4. Il-prodotti tas-sajd li jitqegħdu fis-suq għandhom jingarru b'mod li ma jeffettwa hazin la s-sigurtà ta' l-ikel għas-saħħa u lanqas il-vitalità tagħhom.

▼M3

TAQSIMA IX: HALIB MHUX TRATTAT, KOLOSTRU, PRODOTTI LI GEJJIN MILL-HALIB U PRODOTTI LI FIHOM IL-KOLOSTRU

Għall-fini ta' din it-Taqsima:

1. "Il-Kolostru" ifisser il-fluwidu li jōhroġ mill-glandoli tal-halib ta' l-annimali li jipproduċu l-halib sa minn 3 sa 5t ijiem wara t-twelid, li għandu ammont kbir ta' anti-korpi u minerali u li jiġi qabel il-produzzjoni ta' halib mhux trattat.
2. "Prodotti li fihom il-kolostru" ifisser il-prodotti pproċessati li jirriżultaw mill-ipproċessar tal-kolostru jew minn ipproċessar ulterjuri ta' tali prodotti pproċessati.

KAPITOLU I: HALIB MHUX TRATTAT U KOLOSTRU –
PRODUZZJONI PRIMARJA

L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel li jipproduċu jew, kif xieraq, jiġbru l-halib mhux trattat u l-kolostru għandhom jiżguraw konformità mar-rekwiziti stipulati f'dan il-Kapitolu.

I. REKWIZITI TAS-SAHĤA GHALL-HALIB MHUX TRATTAT U L-
PRODUZZJONI TAL-KOLOSTRU

1. Il-halib mhux trattat u l-kolostru għandhom jiġu mill-annimali:
  - (a) ma jurux sintomi ta' mard infettat li jittiehed mill-bnedmin permezz tal-halib u l-kolostru;
  - (b) huma fi stat ġenerali tas-saħħa tajjeb, ma juru l-ebda sinjal ta' mard li jista' jwassal għal kontaminazzjoni tal-halib u l-kolostru u, b'mod partikolari, ma jsofrux minn infezzjoni ta' l-apparat ġenitali b'nixxieġha tal-materja, enterite b'dijarea u deni, jew infjammazzjoni rikonoxxuta tal-glandola mammarja;
  - (c) li m'għandhom l-ebda ġerħa tal-glandola mammarja li tista' taffettwa l-halib u l-kolostru;
  - (d) li ma nżdidux sostanzi jew prodotti mhux awtorizzati magħhom u li ma kinux suġġetti għal trattament illegali fi hdan it-tifsira tad-Direttiva 96/23/KE;

▼ M3

- (e) li fil-każ tagħhom, fejn ġew miżjuda prodotti jew sustanzi awtorizzati, il-perjodi ta' sospensjoni tat-trattament preskritt għal dawn il-prodotti jew sustanzi ġew irrispettati.
2. (a) B'mod partikolari, għal dak li għandu x'jaqsam mal-bruċelloxi, il-halib mhux trattat u l-kolostru għandu jiġi minn:
- (i) baqar jew bufli ta' merhla li, fi hdan it-tifsira tad-Direttiva 64/423/KEE ⁽¹⁾, m'għandhomx jew m'għandhomx uffiċjalment il-bruċelloxi;
- (ii) nagħaġ jew mogħoż li huma ta' kumpanija li m'għandhiex jew m'għandhiex uffiċjalment il-bruċelloxi fi hdan it-tifsira tad-Direttiva 91/68/KEE ⁽²⁾; jew
- (iii) l-annimali tas-sess femminil ta' speċi oħra li jagħmlu parti, għal speċi suxxetibbli għall-bruċelloxi, minn merhla ċċekkjata regolarment għal dik il-marda taħt pjan ta' kontroll li l-awtorità kompetenti approvat.
- (b) Għal dak li għandu x'jaqsam mat-tuberkolosi, il-halib mhux trattat u l-kolostru għandu jiġi minn:
- (i) baqar jew bufli ta' merhla li, fi hdan it-tifsira tad-Direttiva 64/423/KEE, m'għandhomx jew m'għandhomx uffiċjalment it-tuberkolosi; jew
- (ii) l-annimali tas-sess femminil ta' speċi oħra li jagħmlu parti, għal speċi suxxetibbli għall-bruċelloxi, minn merhla ċċekkjata regolarment għal dik il-marda taħt pjan ta' kontroll li l-awtorità kompetenti approvat.
- (c) Jekk il-mogħoż jinżammu flimkien mal-baqar, tali mogħoż għandhom jiġu ċċekkjati u ttestjati għat-tuberkolosi.
3. Madankollu, il-halib mhux trattat minn annimali li ma jissodisfawx il-htigijiet tal-punt 2 jista' jintuża bl-awtorizzazzjoni ta' l-awtorità kompetenti.
- (a) fil-każ ta' baqar jew bufli li ma jurux reazzjoni pożittiva għat-testijiet tat-tuberkolosi jew il-bruċelloxi, la kwalunkwe sintomi ta' dawn il-mard, wara li għaddew minn trattament tas-shana b'mod li juru reazzjoni negattiva għat-test ta' l-*alkaline phosphatase*;
- (b) fil-każ ta' nagħaġ jew mogħoż li ma jurux reazzjoni pożittiva għat-testijiet tal-bruċelloxi, jew li ntlaqqu kontra l-bruċelloxi bhala parti ta' programm approvat ta' qirda, u li ma juru l-ebda sintomu ta' dik il-marda, jew:
- (i) għall-produzzjoni ta' ġobon b'perjodu ta' maturazzjoni ta' mill-inqas xahrejn; jew
- (ii) wara li għaddew minn trattament tas-shana biex juru reazzjoni negattiva għat-test *alkaline phosphatase*; u
- (c) fil-każ ta' annimali tas-sess femminil ta' speċi oħra li ma jurux reazzjoni pożittiva għat-testijiet tat-tuberkolosi jew il-bruċelloxi, u lanqas ma juru l-ebda sintomi ta' dan il-mard, iżda li jagħmlu parti minn merhla fejn instabu t-tuberkolosi u l-bruċelloxi wara t-testijiet imsemmija fil-punti 2(a)(iii) jew 2(b)(ii), jekk ittrattati biex jiżguraw is-sigurtà tagħha;

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 64/432/KEE tas-26 ta' Ġunju 1964 dwar il-problemi tas-sahha ta' l-annimali li jaffettwaw il-kummerċ intra-Komunitarju fl-annimali bovini jew il-hniezer (ĠU L 121, 29.7.1964, p. 1977/64). Id-Direttiva kif emendata l-ahhar mir-Regolament (KE) Nru 21/2004 (ĠU L 5, 9.1.2004, p. 8).

⁽²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 91/68/KEE tat-28 ta' Jannar 1991 dwar il-kondizzjonijiet tas-sahha ta' l-annimali li jiggvernaw il-kummerċ intra-Komunitarju ta' l-annimali ovini u kaprini (ĠU L 46, 19.2.1991, p. 19). Id-Direttiva kif emendata l-ahhar bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/932/KE (ĠU L 340, 23.12.2005, p. 68).

▼ **M3**

4. Il-halib mhux trattat u l-kolostru minn kwalunkwe animal li ma jikkonformax mal-htigijiet xierqa tal-punti 1 sa 3 – b'mod partikolari, kwalunkwe animal li individwalment juri reazzjoni pozittiva ghat-testijiet profilattici ghal dak li ghandu x'jaqsam mat-tuberkolosi jew il-brucellosi kif stipulat fid-Direttiva 64/432/KEE u d-Direttiva 91/68/KEE – m'ghandhomx jintuzaw ghall-konsum mill-bniedem.
5. L-izolament ta' l-annimali li huma infettati, jew huma suspettati li huma infettati, b'kwalunkwe marda msemmija fil-punti 1 jew 2 ghandu jkun effettiv biex jiġi evitat kwalunkwe effett mhux favorevoli fuq il-halib u l-kolostru ta' annimali oħrajn.

II. IĠJENE TAL-KUMPAĊIJI LI JIPPRODUĊU L-HALIB U L-KOLOSTRU

A. Htigijiet ghall-bini u t-tagħmir

1. It-tagħmir li jaħleb l-annimali u l-bini fejn il-halib u l-kolostru huma miżmuma, ittrattati jew imkesshin ghandu jinsab u jinbena sabiex jiġi llimitat ir-riskju ta' kontaminazzjoni tal-halib u l-kolostru.
2. Il-bini għall-ħażna tal-halib u l-kolostru ghandu jithares kontra l-ġrieden u l-annimali l-oħra li jagħmlu l-ħsara, ikollu separazzjoni xierqa mill-bini fejn jinzammu l-annimali u, fejn mehtieg jissodisfa l-htigijiet stipulati fil-Parti B, ikollu tagħmir ta' tkessih xieraq.
3. L-uċuħ tat-tagħmir li huma maħsuba biex jiġu f'kuntatt mal-halib u l-kolostru (għodda, kontejners, tankijiet, eċċ maħsuba biex jaħilbu l-annimali, jiġbru jew iġorru) ghandhom jtnadddu faċilment u, fejn mehtieg jiġu ddizinfettati faċilment u jinzammu f'kondizzjonijiet stabbli. Dan jehtieg l-użu ta' materjali lixxi, li jinhaslu u li mhumiex tossici.
4. Wara l-użu, tali wċuħ ghandhom jinhaslu u, fejn mehtieg, jiġu ddizinfettati. Wara kull vjaġġ, jew wara kull serje ta' vjaġġi meta l-perjodu ta' żmien bejn it-tagħbija u l-hatt li jmiss ikun qasir, iżda fil-każijiet kollha mill-inqas darba kuljum, il-kontejners u t-tankijiet użati għat-trasport tal-halib u l-kolostru ghandhom jtnadddu u jiġu ddizinfettati b'mod xieraq qabel l-użu mill-ġdid.

B. L-iġjene tul it-tahlib, il-ġabra u t-trasport

1. It-tahlib ghandu jitwettaq b'mod iġjeniku, u b'mod partikolari ghandu jiġi żgurat:
  - (a) li, qabel ma' jinhaleb l-annimal, l-irjus tal-bzieżel, il-glandola mammarja u l-partijiet li jmissu magħha jkunu nodfa;
  - (b) li l-halib u l-kolostru minn kull annimali jiġi ċċekkjat għal anomalitajiet organolettiċi jew fiziko-kimiċi mill-hallieb jew metodu li jikseb riżultati simili u li l-halib u l-kolostru li juru tali anomalitajiet ma jintuzawx għall-konsum tal-bniedem;
  - (c) li l-halib u l-kolostru minn annimali li juru sinjali kliniċi ta' mard tal-glandoli mammarji ma jintuzawx għall-konsum tal-bniedem hlief skond l-istruzzjonijiet ta' veterinarju;
  - (d) l-identifikazzjoni ta' l-annimali li għaddejnin minn trattament mediku li ghandu tendenza li jgħaddi residwi lill-halib u lill-kolostru, u li dak il-halib u kolostru miksub minn tali annimali qabel tmiem il-perjodu ta' sospensjoni ta' trattament preskritt ma jintuzawx għall-konsum tal-bniedem; u

▼ M3

- (e) li farmaċewtiċi diżinfettanti f'forma ta' bott li fih jixxarrbu l-bzieżel u sprays jintużaw biss wara awtorizzazzjoni jew reġistrazzjoni skond il-proċeduri stipulati fid-Direttiva 98/8/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 1998 dwar it-tqeghid fis-suq tal-prodotti bijoċidali⁽¹⁾
  - (f) li l-kolostru jinħaleb separatament u ma jithallatx flimkien mal-ħalib mhux trattat.
2. Malli jsir it-taħlib, il-ħalib u l-kolostru għandhom jinżammu f'post nadif iddisinjat u mghammar biex tiġi evitata l-kontaminazzjoni.
    - (a) Il-ħalib għandu jtkessah minnufih għal mhux aktar minn 8 °C fil-każ ta' ġabra li ssir kuljum, jew mhux aktar minn 6 °C jekk il-ġabra ma ssirx kuljum;
    - (b) Il-kolostru għandu jinżamm separatament u jtkessah minnufih għal mhux aktar minn 8 °C fil-każ ta' ġabra li ssir kuljum, jew mhux aktar minn 6 °C jekk il-ġabra ma ssirx kuljum, jew iffrizat.
  3. Tul it-trasport, il-katina ta' tkessiġ għandha tinżamm u, mal-wasla fl-istabbiliment tad-destinazzjoni, it-temperatura tal-ħalib u l-kolostru m'għandhiex tkun aktar minn 10 °C.
  4. L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel m'għandhomx bżonn jikkonformaw mal-htigijiet tat-temperatura stipulati fil-punti 2 u 3 jekk il-ħalib jissodisfa l-kriterji pprovduti fil-Parti III u jew:
    - (a) il-ħalib hu pproċessat fi żmien jumejn mit-taħlib; jew
    - (b) tinhtieġ temperatura oghla minħabba raġunijiet teknoloġiċi marbuta mal-produzzjoni ta' ċerti prodotti mill-ħalib u l-awtorità kompetenti tawtorizza hekk.

C. Iġjene tal-persunal

1. Il-persuni li jahilbu u/jew li jkollhom kuntatt dirett mal-ħalib mhux trattat u l-kolostru għandhom jilbsu hwejjeġ nodfa adegwati.
2. Il-persuni li jahilbu għandhom iżommu livell għoli ta' ndafa personali. Faċilitajiet xierqa għandhom ikunu disponibbli hdejn il-post tat-taħlib biex jippermettu lill-persuni li jahilbu u li jkollhom kuntatt dirett mal-ħalib mhux trattat u l-kolostru li jaħslu idejhom.

III. KRITERJI GHALL-ĦALIB MHUX TRATTAT U L-KOLOSTRU

1. (a) Il-kriterji li ġejjin għall-ħalib mhux trattat japplikaw sakemm jitwaqqfu l-istandards fil-kuntest ta' leġiżlazzjoni aktar speċifika dwar il-kwalità tal-ħalib u l-prodotti mill-ħalib.
  - (b) Il-kriterji nazzjonali għall-kolostru, għal dak li għandu x'jaqsam ma' l-ammont ta' mikrobi, l-ammont taċ-ċelloli somatiċi jew residwi ta' l-anti-korpi, japplikaw sakemm titwaqqaf il-leġiżlazzjoni Komunitarja speċifika.
2. Numru rappreżentattiv tal-kampjuni tal-ħalib mhux trattat u l-kolostru miġbura mill-kumpaniji li jagħmlu l-ħalib meħudha permezz ta' kampjuni każwali għandhom jiġu ċċekkjati għall-konformità mal-punti 3 u 4 fil-każ ta' ħalib mhux trattat u mal-preżenza ta' kriterji nazzjonali msemmija fil-punt 1(b) fil-każ tal-kolostru. Il-verifiki għandhom jitwettqu minn, jew f'isem:
  - (a) l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel li jipproduċu l-ħalib;

⁽¹⁾ ĠU L 123, 24.4.1998, p. 1. Direttiva kif l-aħhar emendata bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/50/KE (ĠU L 142, 30.5.2006, p. 6).

▼ M3

- (b) l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel li jiġbru jew jipproċessaw il-halib;
- (c) grupp ta' operaturi tan-negozju ta' l-ikel; jew
- (d) fil-kuntest ta' skema ta' kontroll nazzjonali jew reġjonali.
3. (a) L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel għandhom jibdew proċeduri biex jiżguraw li l-halib mhux trattat jissodisfa l-kriterji li jmiss:

- (i) għall-halib mhux trattat tal-baqar:

Ammont ta' mikrobi f'30 °C (kull ml)	≤ 100 000 (*)
Ammont ta' ċelloli somatiċi (kull ml)	≤ 400 000 (**)

(*) Medja ġeometrika mobbli matul perjodu ta' xahrejn, b'mill-inqas żewġ kampjuni kull xahar.

(**) Medja ġeometrika mobbli matul perjodu ta' tliet xhur, b'mill-inqas kampjun kull xahar, sakemm l-awtorità kompetenti tispicifika metodu ieħor biex iqis il-varjazzjonijiet ta' l-istaġun fil-livelli ta' produzzjoni.

- (ii) għall-halib mhux trattat minn speċi oħra:

Ammont ta' mikrobi f'30 °C (kull ml)	≤ 1 500 000 (*)
--------------------------------------	-----------------

(*) Medja ġeometrika mobbli matul perjodu ta' xahrejn, b'mill-inqas żewġ kampjuni kull xahar.

- (b) Madankollu, jekk il-halib mhux trattat minn speċi għajr il-baqar hu maħsub għall-produzzjoni ta' prodotti magħmula mill-halib mhux trattat permezz ta' proċess li ma jinvolvi trattament ta' sħana, l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel għandhom jiehdu l-passi biex jiżguraw li l-halib mhux trattat jissodisfa l-kriterji li jmiss.

Ammont ta' mikrobi f'30 °C (kull ml)	≤ 500 000 (*)
--------------------------------------	---------------

(*) Medja ġeometrika mobbli matul perjodu ta' xahrejn, b'mill-inqas żewġ kampjuni kull xahar.

4. Mingħajr hsara għad-Direttiva 96/23/KE, l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel għandhom jibdew proċeduri biex jiżguraw li l-halib mhux trattat ma jitqiegħedx fis-suq jekk:

- (a) ikun fih fdalijiet antibijotiċi f'kwantità li, għal dak li għandu x'jaqsam ma' kwalunkwe waħda mis-sustanzi msemmija fl-Annessi I u III tar-Regolament (KEE) Nru 2377/90 ⁽¹⁾, taqbez il-livelli awtorizzati skond ir-Regolament; jew
- (b) l-ammont totali tal-fdalijiet ta' sustanzi antibijotiċi jaqbez kwalunkwe valur massimu permess.

5. Meta l-halib mhux trattat jonqos milli jikkonforma mal-punt 3 jew 4, l-operatur tan-negozju ta' l-ikel għandu jinforma lill-awtorità kompetenti u jieħu l-miżuri biex jirranġa l-qagħda.

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2377/90 tas-26 ta' Ġunju 1990 li jistabbilixxi proċedura Komunitarja sabiex jiġu stabbiliti l-limiti massimi tal-fdalijiet tal-prodotti mediċinali veterinarji fl-oġġetti ta' l-ikel ta' oriġini mill-annimali (GU L 224, 18.8.1990, p. 1). Regolament kif emendat l-aħħar mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1231/2006 (GU L 225, 17.8.2006, p. 3).

▼ **M3****KAPITOLU II: REKWIZITI LI JIKKONĊERNAW PRODOTTI MILL-HALIB U PRODOTTI LI FIHOM IL-KOLOSTRU****I. REKWIZITI TAT-TEMPERATURA**

1. L-operaturi tan-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li, ma' l-approvazzjoni fi stabbiliment ta' pproċessar,

(a) il-ħalib jitkessaħ minnufih għal mhux aktar minn 6 °C;

(b) il-kolostru jitkessaħ minnufih għal mhux aktar minn 6 °C jew jinżamm iffriżat;

u jinżamm f'dik it-temperatura sakemm jiġi pproċessat.

2. Madankollu, l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel jistgħu jzommu l-ħalib u l-kolostru f' temperatura oġġla jekk:

(a) il-proċess jibda mill-ewwel wara t-tahlib, jew fi żmien 4 sigħat mill-approvazzjoni fl-istabbiliment ta' l-iproċessar; jew

(b) l-awtorità kompetenti tawtorizza temperatura oġġla minhabba raġunijiet teknoloġiċi li jikkonċernaw il-produttur ta' ċerti prodotti mill-ħalib jew li fihom il-kolostru.

II. REKWIZITI GHAT-TRATTAMENT TAS-SHANA

1. Meta l-ħalib mhux trattat, il-prodotti magħmulin mill-ħalib jew li fihom il-kolostru jgħaddu minn trattament ta' shana, l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel jiżguraw li dan jissodisfa r-rekwiziti stipulati fil-Kapitolu XI ta' l-Anness II tar-Regolament (KE) Nru 852/2004. B'mod partikolari, għandhom jiżguraw, meta jużaw il-proċessi li ġejjin, li għandhom jikkonformaw ma' l-ispeċifikazzjonijiet imsemmija:

(a) Il-pasturizzazzjoni tinkiseb b'trattament li jinvolvi:

(i) temperatura għolja għal żmien qasir (ta' mill-inqas 72 °C għal 15-il sekonda);

(ii) temperatura baxxa għal żmien twil (ta' mill-inqas 63 °C għal 30 minuta); jew

(iii) kwalunkwe għaqda ta' kondizzjonijiet ta' hin-temperatura biex jinkiseb l-effett ekwivalenti,

b'mod li l-prodotti juru, fejn meħtieġ, reazzjoni negattiva għat-test *alkaline phosphatase* minnufih wara tali trattament.

(b) Trattament ta' Temperatura Għolja Hafna (UHT) jinkiseb b'trattament:

(i) li jinvolvi nixxiegha kontinwa ta' shana b'temperatura għolja għal żmien qasir (mhux inqas minn 135 °C flimkien ma' żmien ta' żamma) b'mod li ma jkunx hemm mikroorganizmi

▼ **M3**

vjabbli jew spori kapaċi li jikbru f'prodott trattat meta miżmum f'kontejner minghajr settiku maghluq f'temperatura ta' l-arja, u

- (ii) bizzejjed biex jiżgura li l-prodotti jibqgħu stabbli mikrobijoloġikament wara inkubazzjoni ta' 15-il gurnata f'kontejners maghluqa għal aktar minn 7t ijiem f'55 °C f'kontejners maghluqa jew wara kwalunkwe metodu ieħor li juri li t-trattament ta' shana xieraq ġie implimentat.

2. Wara kunsiderazzjoni ta' jekk il-halib mhux trattat jew il-kolostru għandux jiġi suġġett għal trattament ta' shana jew le, l-operaturi tan-negozju ta' l-ikel għandhom:

- (a) jikkunsidraw il-proċeduri żviluppatti skond il-prinċipji HACCP skond ir-Regolament (KE) Nru 852/2004; u
- (b) jikkonformaw ma' kwalunkwe htigijiet li l-awtorità kompetenti tista' timponi għal dak li għandu x'jaqsam ma' l-approvazzjoni ta' l-istabiliment jew iwettqu verifiki skond ir-Regolament (KE) Nru 854/2004.

III. KRITERJI GHALL-HALIB MHUX TRATTAT TAL-BAQAR

▼ **M6**

1. Operaturi fin-negozju tal-ikel li jimmanifatturaw prodotti mill-halib għandhom jibdeu proċeduri sabiex jassiguraw illi, immedjatament qabel jiġi ttrattat bis-shana u jekk il-perjodu aċċettabli kif stipulat fil-proċeduri bbażati fuq l-HACCP huwa maqbuż:

- (a) halib mhux ittrattat tal-baqar użat għat-thejjija tal-prodotti mill-halib ikollu plate count fi 30 °C ta' inqas minn 300 000 għal kull ml; u
- (b) halib tal-baqar ittrattat bis-shana użat għat-thejjija tal-prodotti mill-halib ikollu plate count fi 30 °C ta' inqas minn 100 000 għal kull ml.

▼ **M3**

2. Meta l-halib mhux trattat jonqos milli jikkonforma mal-kriterji stipulati fil-paragrafu 1, l-operatur tan-negozju ta' l-ikel għandu javża lill-awtorità kompetenti u jieħu l-miżuri biex jirringa l-qagħda.

KAPITOLU III: TGEŻWIR U IMBALLAĠĠ:

Is-sigġillar tal-pakketti tal-konsumatur għandu jitwettaq malli jimtela l-istabiliment fejn l-aħħar trattament tas-shana tal-prodotti likwidi mill-halib u prodotti li fihom il-kolostru, jitwettaq permezz ta' tagħmir tas-sigġillar li jipprevjeni l-kontaminazzjoni. Is-sistema ta' sigġillar għandha tiġi ddisinjata b'mod li, wara l-ftuħ, il-prova tal-ftuħ tagħha tibqa' ċara u faċli li tiġi ċċekkjata.

KAPITOLU IV: TIKKETTJAR

1. Barra mill-htigijiet tad-Direttiva 2000/13/KE, hliet fil-kazijiet stipulati fl-Artikolu 13(4) u (5) ta' dik id-Direttiva, it-tikketti għandhom juru b'mod ċar:
- (a) fil-każ ta' halib mhux trattat maħsub għal konsum dirett mill-bniedem, il-kliem "halib mhux trattat";
- (b) fil-każ ta' prodotti magħmula minn halib mhux trattat, il-proċess ta' produzzjoni li ma jinkludix trattament tas-shana jew kwalunkwe trattament fiżiku jew kimiku, il-kliem "magħmul minn halib mhux trattat";
- (c) fil-każ tal-kolostru, il-kelma "kolostru";
- (d) fil-każ tal-prodotti magħmula mill-kolostru, il-kliem "magħmula mill-kolostru".
2. Il-htigijiet tal-paragrafu 1 japplikaw għall-prodotti maħsuba għall-kummerċ ta' bejgħ bl-immut. It-terminu "tikketjar" jinkludi kwalunkwe imballaġġ, dokument, avviż, tikketta, ċurkett jew kullar li jinsab ma' jew jirreferi għal tali prodotti.

▼M3

KAPITOLU V: MARKI TA' IDENTIFIKAZZJONI

Bhala deroga mill-htigijiet ta' l-Anness II, Taqsima I:

1. minflok tindika n-numru ta' approvazzjoni ta' l-istabbiliment, il-marka ta' identifikazzjoni tista' tinkludi referenza fejn fuq it-tgeżwir jew l-imballaġġ ikun indikat in-numru ta' approvazzjoni ta' l-istabbiliment;
2. fil-każ tal-fliexken li jergġhu jintuzaw, il-marka ta' identifikazzjoni tindika biss l-inizjali tal-pajjiż kunsinnatarju u n-numru ta' approvazzjoni ta' l-istabbiliment.

▼B

SEZZJONI X: BAJD U PRODOTTI MILL-BAJD

KAPITOLU I: BAJD

1. Fil-bini tal-produttur u sakemm isir il-bejgħ lill-konsumatur il-bajd għandu jinżamm nadif, xott, hieles mill-intiena barranija, protett mit-theżżiż u barra mix-xemx diretta.

▼M6

2. Il-bajd għandu jkun maħzun u trasportat sal-bejgħ lill-konsumatur finali f'temperatura, preferibbilment kostanti, li hija l-aktar addatta sabiex tassigura il-konservazzjoni ottimali tal-karatteristiċi ta' igijene tagħhom, sakemm l-awtorità kompetenti timponi rekwiżiti ta' temperatura nazzjonali għall-faċilitajiet tal-ħażna tal-bajd u għall-vetturi li jittrasportaw il-bajd bejn dawn il-faċilitajiet tal-ħażna.

▼B

3. Il-bajd għandu jiġi mogħti lill-konsumatur flimitu massimu ta' żmien ta' 21 jum minn mindu nbiedu.

KAPITOLU II: PRODOTTI MILL-BAJD

I. HTIĠIET GHALL-ISTABBILIMENTI

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw li l-istabbilimenti għall-manifattura tal-prodotti tal-bajd ikunu mibnija, mfassla u mgħammra b'mod li jiżgura li l-operazzjonijiet li ġejjin jinżammu separati:

1. il-ħasil, it-tnixxif u d-dizinfettar tal-bajd maħmuġ,
  2. il-fsiq tal-bajd, il-ġbir tal-kontenut u t-tneħħija tal-qxur u l-membrani;
- u
3. operazzjonijiet oħra barra minn dawk imsemmija fil-punti 1 u 2.

II. II IL-MATERJA PRIMA GHALL-MANIFATTURA TA' PRODOTTI TAL-BAJD

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-materja prima li tintza għall-manifattura ta' prodotti mill-bajd jissodisfaw il-htigiet li ġejjin:

▼M6

1. Il-qxur tal-bajd użat fil-manifattura ta' prodotti mill-bajd irid ikun żviluppat sewwa u ma jkollux ksur. Madanakollu, bajd miksur jista' jintuza fil-manifattura ta' likwidu tal-bajd jew prodotti mill-bajd jekk l-istabbiliment tal-produzzjoni jew iċ-ċentru tal-ippakkjar iwassalhom direttament lil stabbiliment approvat għall-manifattura tal-likwidu tal-bajd jew stabbiliment tal-ipproċessar, fejn iridu jkunu miksur kemm jista' jkun malajr.

▼B

2. Il-bajd likwidu li jinkiseb fi stabbiliment approvat għal dak l-iskop jista' jintuza bhala materja prima. Il-bajd likwidu għandu jinkiseb skond il-htigiet tal-punti 1,2,3,4 u 7 tal-Parti III.

▼B

III. HTIĠIET IĠJENIĊI SPEĊJALI GHALL-MANIFATTURA TA' PRODOTTI MILL-BAJD

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-operazzjonijiet kollha jsiru b'mod li jevitaw kull kontaminazzjoni matul il-produzzjoni, it-trattament u l-ħażna ta' prodotti tal-bajd, b'mod partikolari billi jiżguraw li l-ħtiġiet li ġejjin ikun soddisfatti.

1. Il-bajd ma għandux jinfesaq jekk ma jkunx nadif u xott.
2. Il-bajd għandu jinfesaq b'mod li jnaqqas il-kontaminazzjoni, b'mod partikolari billi jkun hemm separazzjoni adegwata minn operazzjonijiet ohra. Il-bajd maqsum għandu jiġi pproċessat kemm jista' jkun malajr.
3. Il-bajd li ma jkunx tat-tiġieġ, tad-dunjani u tal-fargħuni, għandu jiġi ittrattat u pproċessat separatament. It-tagħmir kollu għandu jiġi mnaddaf u dizinfettat qabel ma jerga' jibda l-ipproċessar tal-bajd tat-tiġieġ, tad-dunjani u tal-fargħuni.
4. Il-kontenut tal-bajd ma għandux jiġi miksub biċ-ċentrifugazzjoni jew tgħaffiġ tal-bajd, u ċ-ċentrifugazzjoni ma għandhiex tintuża biex jinkiseb l-abjad minn qxur vojta għall-konsum mill-bniedem.

▼M1

5. Wara l-fsiq, kull partiċella tal-bajda likwida għandha tgħaddi mill-ipproċessar malajr kemm jista' jkun biex ikunu eliminati l-perikli mikrobijoloġiċi jew biex jitnaqqsu sa livell aċċettabbli. Partita li ma tkunx giet ipproċessata biżżejjed tista' terġa' tiġi pproċessata immedjatement jekk dan l-ipproċessar jirrendiha tajba għall-konsum mill-bniedem. Meta partita tinsab li mhix tajba għall-konsum mill-bniedem, għandha tkun znaturata biex jiġi żgurat li ma tintużax għall-konsum mill-bniedem.

▼B

6. Ma jkunx meħtieġ li jiġi pproċessat l-abjad tal-bajd destinat għall-manifattura ta' albumina mnixxa jew ikkristallizzata, li jkun irid isirilha wara, trattament bis-shana,
7. Jekk l-ipproċessar ma jsirx immedjatement wara l-fsiq, il-bajda likwida għandha tiġi maħżuna, jew iffriżata jew f'temperatura ta' mhux aktar minn 4°C. Iż-żmien tal-ħażna qabel l-ipproċessar f'temperatura ta' 4 ° C ma għandux ikun iktar minn 48 siegħa. Madankollu dawn il-ħtiġiet ma għandhomx japplikaw għall-prodotti jekk isirillhom il-proċess tat-tneħhija taz-zokkor immedjatement.
8. Il-prodotti li ma ġewx stabilizzati biex jinżammu fit-temperatura tal-kamra għandhom jiġu mkessha sa mhux iktar minn 4°C. Il-prodotti għall-frizza għandhom jiġu ffrizzati immedjatement.

IV. L-ISPEĊIFIKAZZJONIJIET DWAR L-ANALIŻI

1. Il-konċentrazzjoni ta' 3-OH-aċidu butiriku ma għandhiex taqbeż 10 mg/kg fis-sustanza mnixxa tal-prodott mill-bajd bla modifikazzjoni.
2. Il-kontenut ta' aċidu lattiku fil-materja prima wżata għall-manifattura ta' prodotti tal-bajd ma għandux jaqbeż 1 g/kg tas-sustanza mnixxa. Madankollu għall-prodotti iffermentati, dan għandu jkun il-valur irreg-istrat qabel ma jibda l-proċess tal-fermentazzjoni.
3. Il-kwantita' ta' fdal mill-qxur, minn membrane u minn partikoli ohra fil-prodott tal-bajd ipproċessat ma għandux jaqbeż 100 mg/kg tal-prodott tal-bajd.

▼B

V. TIKKETTAR U IMMARRAR GHALL-IDENTIFIKAZZJONI

1. Flimkien mal-htigijiet ġenerali għall-identifikazzjoni stabbiliti fl-Anness II Sezzjoni I, il-konsenji ta' prodotti mill-bajd destinati mhux għall-bejgħ bl-innut, iżda biex jintużaw bħala ingredjent fil-manifattura ta' prodott ieħor, għandu jkollhom tikketta li tindika t-temperatura li fiha għandhom jinżammu l-prodotti mill-bajd u l-perijodu li fih, b'hekk, ikun ikkonservat.

▼M1

2. Fil-każ ta' bajd likwidi, it-tikketta msemmija fil-punt 1 għandu jkun fiha wkoll il-kliem: "bajda likwida mhux pastorizzata — għandha tiġi trattata fil-post tad-destinazzjoni" u għandha tindika wkoll id-data u s-siegha tal-fsiq.

▼B

SEZZJONI XI: KOXOX TAŻ-ŻRINGĠIJET U BEBBUX

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jippreparaw koxox taż-żringġijiet jew bebbux għall-konsum tal-bniedem għandhom jiżguraw illi l-htigiet li ġejjin ikun sodisfatti.

1. Iż-żringġijiet u l-bebbux għandhom jinqatlu fi stabbiliment mibni, imfassal u mghammar apposta.
2. Stabbiliment li fih jiġu ppreparati l-koxox taż-żringġijiet għandu jkun fih kamra għall-ħażna u l-ħasil taż-żringġijiet ħajja, u għall-qtil u l-iżvinar tagħhom. Din il-kamra għandha tkun fizikament separati mill-kamra tal-preparazzjoni.
3. Żringġijiet u bebbux li jmutu mod ieħor u ma jkunux inqatlu fl-istabbiliment, ma għandhomx jiġu ppreparati għall-konsum tal-bniedem.
4. Iż-żringġijiet u l-bebbux għandhom jgħaddu minn eżami organolettiku li jsir billi jittieħdu l-kampjuni. Jekk dak l-eżami juri li jistgħu jkunu perikolużi, ma għandhomx jintużaw għall-konsum mill-bniedem,
5. Immedjatament wara l-preparazzjoni, il-koxox taż-żringġijiet għandhom jinħaslu sewwa bl-ilma tax-xorb u immedjatament jitkesshu sa temperatura li toqrob lejn dik ta' silġ qiegħed idub, iffriżati jew ipproċessati.
6. Wara l-qtil l-epato-pancreas tal-bebbux għandha jekk tista' tkun perikoluża titneħħa u ma tintużax għall-konsum tal-bniedem

SEZZJONI XII: XAHAM TA' L-ANIMALI IMDEWWEB U QRIEQĊ

KAPITOLU I: HTIĠIET APPLIKABBLI GHALL-ISTABILIMENTI LI JIĠBRU JEW JIPPROĊESSAW IL-MATERJA PRIMA.

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-istabbilimenti li jiġbru jew jipproċessaw il-materja prima għall-produzzjoni ta' xaham ta' l-animali mdewweb jissodisfaw il-htigiet li ġejjin.

1. Iċ-ċentri għall-ġbir tal-materja prima u t-trasport ulterjuri sa l-istabbilimenti ta' l-ipproċessar għandhom ikunu mghammra b'faċilitajiet għall-ħażna tal-materja prima f'temperatura ta' mhux iktar minn 7 ° C.
2. Kull stabbiliment tal-ipproċessar għandu jkollu:
  - (a) faċilitajiet għall-friza;
  - (b) kamra għall-ispedizzjoni hlief fil-każ ta' stabbiliment li jispedixxi l-grass ta' l-animali mdewweb biss fit-tankijiet;
  - u
  - (ċ) meta jkun il-każ, tagħmir adatt għall-preparazzjoni ta' prodotti ta' xaham ta' animali mdewweb imhallat ma ikel ieħor u/jew hwawar.
3. Madankollu l-faċilitajiet ta' friza taht punti 1 u 2(a) ma jkunux meħtieġa jekk l-arranġament għall-provvista ta' materja prima jiżguraw illi ma tiġi qatt maħżuna jew trasportata mingħajr refriġerazzjoni attiva hlief kif previst fil-Kapitolu II punt 1(d)

KAPITOLU II: HTIĠIET IĠJENIĠI FIL-PREPARAZZJONI TA' XAHAM TA' L-ANIMALI IMDEWWEB U TA' QRIEQEĊ.

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jippreparaw xaham ta' l-animali mdewweb u qrieqeċ għandhom jżguraw li l-htiġiet li ġejjin ikun sodisfatti.

1. Il-materja prima għandha tkun:
  - (a) ġejja minn animali li nqatlu f'biċċerija, u li nstabu tajbin għall-konsum mill-bniedem wara kontrolli *ante-mortem* u *post-mortem*;
  - (b) li tikkonsisti f'tessuti adipusi jew għadam, hielsa mid-demm u impuritajiet fi grad eċċessiv;
  - (ċ) ġejja minn stabbilimenti registrati jew approvati skond ir-Regolament (KE) nru 852/2003 jew skond dan ir-Regolament;

u

  - (d) iŋgarret u nħażnet sakemm iddewbet f'kondizzjonijiet iġjenici u f'temperatura interna ta' mhux iktar minn 7 ° C. Madankollu l-materja prima jistgħu jinħażnu u jingarru minghajr refrigrazzjoni attiva jekk jiddewbu fi żmien tmax il-siegha wara l-ġurnata meta nkisbu.
2. Ma jistgħux jintużaw solventi meta jiddewweb ix-xaham.
3. Meta l-grass għall-irfinar jilhaq l-*standards* stabbiliti fil-punt 4, il-grass imdewweb ta' l-animali ppreparat skond il-punti 1 u 2 jista' jiġi raffinat fl-istess stabbiliment jew fi stabbiliment ieħor bl-iskop li tiġgi mtejbba l-kwalità fiziko-kimika tiegħu.
4. Il-grass imdewweb ta' l-animali, skond it-tip, għandu jissodisfa l-*standards* li ġejjin;

	Ruminanti			Animali porċini			Grass ta animali oħra	
	Xaham ta' dam li jittiekel		Xaham ta' dam għall-irfinar	Grass li jittiekel		Sonza u xaham ieħor għall-irfinar	Li jittiekel	Ieħor
	Ġus tal- <i>prima</i> ⁽¹⁾	Ieħor		Sonza ⁽²⁾	Ieħor			
Massimu FFA (m/m % aċidu olejku)	0,75	1,25	3,00	0,75	1,25	2,00	1,25	3,00
Massimu ta' perossidu	4 meq/kg	4 meq/kg	6 meq/kg	4 meq/kg	4 meq/kg	6 meq/kg	4meq/kg	10 meq/kg
Total ta' impuritajiet insolubbli	Massimu ta' 0,15			Massimu ta' 0,5				
Riħa, toġhma, kulur	Normali							

⁽¹⁾ grass ta' l-animali imdewweb minn grass tal-qalb, tal-borqom, tal-kliewi u tal-mindil ta' animali bovini u ta' xaham mill-kmamar tat-tqattigh.

⁽²⁾ grass imdewweb mit-tessuti adipusi ta' animali porċini

5. Il-qrieqeċ destinati għall-konsum mill-bniedem għandhom jinħażnu skond il-htiġiet dwar it-temperatura li ġejjin:
  - (a) Meta l-qrieqeċ jiddewbu f'temperatura ta' mhux iktar minn 70 ° C, għandhom jinħażnu:
    - (i) f'temperatura ta' mhux iktar minn 7°C għal mhux iktar minn ergħa u għoxrin siegha;

jew

    - (ii) f'temperatura ta' mhux iktar minn -18 ° C

▼B

(b) meta l-qrieqec jiddewbu f'temperatura ta' 70 ° C u jkollhom kontenut umdu ta 10 % (m/m) jew iktar għandhom jinħażnu:

(i) f'temperatura ta' mhux iktar minn 7° C għal mhux iktar minn tmienja u erbghin siegħa jew fi proporzjoni hin/temperatura li jagħti l-istess garanzija;

jew

(ii) f'temperatura ta' mhux iktar minn-18°C.

(c) Meta l-qrieqec jiddewbu f'temperatura ta' iktar minn 70° C u jkollhom kontenut umdu ta' inqas minn 10 %(m/m) ma hemmx htigiet specifiċi.

SEZZJONI XIII: STONKIJET, VEXXIKI U INTESTINI ITTRATTATI.

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jittrataw stonkijiet, vexxiki u intestine għandhom jiżguraw illi l-htigiet li ġejjin ikun sodisfatti:

1. L-intestini, il-vexxiki u l-istonkijiet ta' l-animali jistgħu jitqegħdu fis-suq biss jekk:

(a) ikunu ġejjin minn animali li nqatlu f'biċċerija u li nstabu tajbin għall-konsum mill-bniedem wara eżamijiet *ante-mortem* u *post-mortem*

(b) ikunu mmejlha, msahħna jew immnixfa;

u

(c) wara t-trattament imsemmi f'(b), ikunu ttiehdu miżuri effikaċi kontra l-kontaminazzjoni mill-ġdid.

2. Stonkijiet, vexxiki u intestine li ma jistgħu jinżammu f'temperatura ta' l-ambjent għandhom jinħażnu mkessha bl-użu ta' faċilitajiet apposta sakemm jiġu mibgħutin. B'mod partikolari, il-prodotti li ma jiġux immellha jew immnixfa għandhom jinżammu f'temperatura ta' mhux aktar minn 3° C.

SEZZJONI XIV: ĠELATINA

1. L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jimmanifatturaw il-ġelatina għandhom jiżguraw illi l-htigiet ta' din is-sezzjoni jkunu sodisfatti

2. Għall-iskopijiet ta' din is-sezzjoni "l-ikkunzar" ifisser it-twebbis tal-ġlud, bl-użu ta' aġenti ta' l-ikkunzar mill-hxejjex, melh tal-kromju u sustanzi oħra bħall-melħ ta' l-aluminju, melh tal-hadid, melh tas-siliċju, aldejdi u kinoni, jew aġenti oħra sintetiċi tat-twebbis.

KAPITOLU I: HTIĠIET GĦALL-MATERJA PRIMA

1. Għall-produzzjoni tal-ġelatina li tintuża fl-ikel, għandha tintuża l-materja prima li ġejja:

▼M9

(a) l-għadam, apparti minn materjali ta' riskju speċifiku kif imfisser fl-Artikolu 3(1)(g) tar-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;

▼B

(b) ġlud ta'animali ruminanti mrobbija;

(c) ġlud tal-majjali;

(d) ġlud tal-pollam;

(e) tendini u għeruq;

(f) ġlud tal-kaċċa selvaġġa;

u

(g) ġlud u għadam tal-hut.

⁽¹⁾ ĠU L 147, 31.5.2001, P. 1.

▼B

2. L-użu ta' ġlud huwa projbit jekk għaddew minn xi proċess ta' l-ikkunzar, kemm jekk kompli u kemm jekk le.
3. Il-materja prima elenkata fil-punt 1 (a) sa (e) għandha tkun ġejja minn annimali li nqatlu f'biċċerija u li l-karkassi tagħhom li huma tajbin għall-konsum tal-bniedem wara eżamijiet *ante-mortem* u *post mortem* jew fil-każ ta' ġlud minn kaċċa selvaġġa li nstabat tajba għall-konsum mill-bniedem.
4. Il-materja prima għandha tkun ġejja minn stabbilimenti registrati jew approvati skond ir-Regolament (KE) nru 852/2004 jew skond dan ir-Regolament.
5. Iċ-ċentri tal-ġbir u l-kunzeriji jistgħu wkoll jissupplixxu materja prima għall-produzzjoni ta' ġelatina għall-konsum mill-bniedem jekk l-awtorità kompetenti tawtorizzahom b'mod speċifiku għal dan l-iskop u jissodisfaw il-htigiet li ġejjin:
  - (a) Għandu jkollhom imħażen bil-paviment iebes u hitan lixxi li jkun faċli li tmaddaf u tiddisinfetta, u fejn approprijat mghammra b'facilitajiet għall-friza.
  - (b) L-imħażen għandhom jinżammu fi stat sodisfaċenti ta' ndafa u manutenzjoni biex ma jkunux huma għajn ta' kontaminazzjoni għall-materja prima.
  - (ċ) Jekk il-materja prima li ma tkunx konformi ma dan il-Kptolu tinħażen u/jew tiġi ipproċessata f'dan il-bini, għandha tinżamm segregata minn ma materja prima li tkun konformi ma dan il-Kapitolu matul il-perijodu kollu li tintlaqa', tinħażen, tiġi ipproċessata u tiġi spedita.

KAPITOLU II: ĠARR U HAŻNA TA' MATERJA PRIMA.

1. Flok il-marka ta' identifikazzjoni msemmija fl-Anness II. Sezżjoni I, dokument li jindika l-istabbiliment li minnu toriġina u li jkun fih l-informazzjoni indakata fl-Appendiċi ma dan l-Anness għandu jakkompanja l-materja prima matul it-trasport, meta titwassal sa ċentru ta' ġbir jew kunzerija u meta konsenjat lill-istabbiliment li jimmanifattura l-ġelatina.
2. Il-materja prima għandha tingarr u tinħażen imkessha jew iffrizata, sakemm ma tiġix ipproċessata fi żmien erbgha u għoxrin siegħa minn meta nbaġhtet. Madankollu l-għadam sgrassat u mnixxef jew l-osseina, il-ġlud immellha, imnixxfa u mitfugħa fil-ġir, u ġlud ittrattati bl-alkali jew aċidu, jistgħu jinġarru u jinħażnu f'temperatura ambjentali.

▼M5

KAPITOLU III: REKWIZITI GHALL-MANIFATTURA TAL-ĠELATINA

1. Fil-proċess ta' produzzjoni tal-ġelatina jrid jiġi zgurat li:
  - (a) l-għadam kollu tar-ruminanti li ġej minn annimali li twieldu, trabbew jew inqatlu f'pajjiżi jew reġjuni b'riskju ta' BSE kkontrollat jew mhux determinat skond il-leġislażżjoni tal-Komunità jiġi soġġett għal proċess li fih ikun zgurat li l-materjal kollu ta' l-għadam jitfarrak fin fin u jitneħhielhu x-xaham bil-mishun u jiġi ttrattat bl-ispirtu tal-melħ miżjud bl-ilma (ta' koncentrazzjoni minima ta' 4 % u pH < 1,5) fuq perjodu ta' mhux anqas minn jumejn. Wara dan it-trattament għandu jkun hemm jew:
    - trattament alkalini ta' soluzzjoni ta' ġir saturat (pH > 12,5) għal perjodu ta' mhux anqas minn 20 jum bi trattament ta' shana ta' mhux anqas minn 138 °C għal mhux anqas minn erba' sekondi, jew
    - trattament bl-aċidu (pH < 3,5) għal mhux anqas minn 10 sigħat bi trattament ta' shana ta' mhux anqas minn 138 °C għal ta' l-inqas erba' sekondi, jew
    - proċess ta' shana u pressjoni għal mhux anqas minn 20 minuta bi fwawar saturat b'temperatura ta' 133 °C u pressjoni ta' aktar minn 3 bar, jew
    - kull proċess ekwivalenti approvat;

▼M5

- (b) kull materja prima ohra għandha tkun soġġetta għal trattament bl-aċidu jew bl-alkali, imbagħad titlahah għal darba tnejn. Il-pH irid jiġi aġġustat sussegwentement. Il-ġelatina għandha tiġi estratta billi tissahħan darba jew aktar drabi wara xulxin, imbagħad tissaffa permezz ta' filtrazzjoni u trattament bis-shana.
- (2) Operatur fin-negozju ta' l-ikel jista' jipproduċi u jahżen kemm ġelatina maħsuba għall-konsum mill-bniedem kif ukoll ġelatina mhux maħsuba għall-konsum mill-bniedem fl-istess stabbiliment sakemm il-materja prima u l-proċess ta' produzzjoni jkunu konformi mar-rekwiżiti li japplikaw għall-ġelatina maħsuba għall-konsum mill-bniedem.

KAPITOLU IV: REKWIŻITI GĦAL PRODOTTI LESTI GĦAS-SUQ

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel iridu jiżguraw li l-ġelatina tkun konformi mal-limiti ta' residwi stabbiliti fl-iskeda li ġejja:

Residwu	Limiti
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO ₂ (Pharmacopoeia Ewropea 2005)	50 ppm
H ₂ O ₂ (Pharmacopoeia Ewropea 2005)	10 ppm

KAPITOLU V: IT-TIKKETTI

It-tgeżwir u l-ippakkjar li jkun fih il-ġelatina, fuqu jrid jkollu l-kliem “ġelatina adatta għall-konsum mill-bniedem” u trid tidher id-data ta' skadenza minima.

▼B**SEZZJONI XV: KOLLAĠNI**

- L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel li jimmanufatturaw il-kollaġni għandhom jiżguraw li l-htigiet ta' din is-sezzjoni jkunu sodisfatti.
- Għall-iskop ta' din is-sezzjoni “l-ikkunzar” ifisser it-twebbis tal-ġlud bl-użu ta' aġenti veġetali ta' l-ikkunzar, mluħ tal-kromju, jew sustanzi ohra bħall-imluħ ta' l-aluminju, mluħ tal-hadid, imluġ tas-siliċju, aldejdi u kinuni jew sustanzi ohra sintetiċi li jwebbsu.

KAPITOLU I: HTIĠIET GĦALL-MATERJA PRIMA**▼M9**

- Għall-produzzjoni tal-kollaġen intiż għall-użu fl-ikel tista' tintuża din il-materja prima:
  - l-ghadam, apparti minn materjal ta' riskju speċifiku kif imfisser fl-Artikolu 3(1)(g) tar-Regolament (KE) Nru 999/2001;
  - il-ġlud ħoxnin u ġlud oħrajn ta' annimali ruminanti domestiċi;
  - il-ġlud tal-ħnieżer;
  - il-ġlud tat-tjur;

▼M9

- (e) l-għerq u l-muskoli;
- (f) il-ġlud hoxxin u ġlud oħra tat-tajr selvaġġ; u
- (g) il-ġlud u l-ġhadam tal-hut.

▼B

2. L-użu ta' ġlud li għaddew mill-ikkunzar huwa projbit kemm dan il-proċess intemm u kemm jekk le.
3. Il-materja prima elenkata fil-punt 1(a) sa (d) għandha tkun ġeġja minn annimali li nqatlu f'biċċerija u li l-karkassi tagħhom instabu tajba għall-konsum mill-bniedem wara eżamijiet *ante-mortem* u *post-mortem*, jew fil-każ ta' ġlud ta' kaċċa selvaġġa li nstabet tajba għall-konsum tal-bniedem.
4. Il-materja prima għandha tkun ġeġja minn stabbilimenti rreġistrati jew approvati skond ir-Regolament (KE) nru 852/2004 jew skond dan ir-Regolament.
5. Iċ-ċentri tal-ġbir u l-kunzeriji jistgħu wkoll jissupplixxu materja prima għall-produzzjoni tal-kollaġni għall-konsum tal-bniedem jekk l-awtorità kompetenti tawtorizzahom b'mod speċifiku għal dan l-iskop u jissodisfaw il-htigiet li ġejjin:
  - (a) Għandu jkollhom imħażen bil-paviment iebes u hitan lixxi li jkun faċli li tnaddaf u tiddisinfetta u li fejn approprijat ikollhom faċilitajiet għall-friza;
  - (b) L-imħażen għandhom jinżammu fi stat sodisfaċenti ta' ndafa u manutenzjoni, sabiex ma jkunux għajn ta' kontaminazzjoni għall-materja prima.
  - (ċ) Jekk materja prima li ma tkunx konformi ma dan il-kapitolu tinħażen u/jew tiġi ipproċessata f'dan il-bini, għandha tiġi segregata mill-materja prima li tkun konformi ma dan il-kapitolu matul il-perjodu kollu li tintlaqa', tinħażen, tiġi pproċessata u tiġi spedita.

KAPITOLU II: IT-TRASPORT U L-HAŻNA TAL-MATERJA PRIMA.

1. Flok il-marka ta' identifikazzjoni msemmija fl-Anness II. Sezzjoni I, dokument li jindika l-istabbiliment li minnu toriġina u li jkun fih l-informazzjoni indakata fl-Appendiċi ma dan l-Anness għandu jakkompanja l-materja prima matul it-trasport, meta titwassal sa ċentru ta' ġbir jew kunzerija u meta konsenjat lill-istabbiliment li jimmanifattura l-ġelatina.
2. Il-materja prima għandha tingarr u tinħażen imkessha jew iffrizata, sakemm ma tiġix ipproċessata fi żmien erbgha u għoxrin siegħa minn meta ntbagħtet. Madankollu l-ġhadam sgrassat u mnixxef jew l-osseina, il-ġlud immellha, imnixxfa u mitfugħa fil-ġir, u ġlud ittrattati bl-alkali jew aċidu, jistgħu jingarru u jinħażnu f'temperatura ambjentali.

KAPITOLU III: HTIĠIET GHALL-MANIFATTURA TAL-KOLLAĠNI

▼M9

1. Il-proċess ta' produzzjoni tal-kollaġen irid jiżgura li:
  - (a) l-ġhadam kollu tar-ruminanti li ġej minn annimali li twieldu, trabbew jew inqatlu f'pajjiżi jew reġjuni b'riskju ta' BSE kkontrollat jew mhux determinat skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 999/2001 jiġi suġġett għal proċess li fih ikun żgurat li l-materjal kollu tal-ġhadam jitfarrak fin fin u jitneħhielu x-xaham bil-mishun u jiġi ttrattat bl-aċtu idrokloriku (ta' konċentrazzjoni minima ta' 4 % u pH < 1,5) fuq perjodu ta' mhux anqas minn jumejn; dan it-trattament irid ikun segwit b'aġġustament tal-pH permezz tal-aċtu jew alkali segwit bi tlahliha waħda jew iktar, filtrazzjoni u estrużjoni, jew permezz ta' proċess ekwivalenti approvat;

▼M9

- (b) il-materja prima apparti dik imsemmija fil-punt (a) trid tkun suġġetta għal trattament li jinvolvi l-ħasil, l-aġġustament tal-pH bl-użu tal-aċtu jew alkali, segwit bi tlaħliħa waħda jew iktar, filtrazzjoni u estrużjoni, jew permezz ta' proċess ekwivalenti approvat; l-istadju tal-estrużjoni ma jistax jitwettag tul il-produzzjoni ta' kollageni b'numru baxx ta' molekoli minn materja prima li ma tkunx ġejja minn animali ruminanti.

▼B

2. Wara li jkunu għaddew mill-proċess imsemmi fil-punt 1, il-kollaġni jista' jgħaddi wkoll minn proċess ta' tmiixif.

▼M5

3. Operatur fin-negozju ta' l-ikel jista' jipproduċi u jaħžen kemm kollaġini maħsuba għall-konsum mill-bniedem kif ukoll kollaġini mhux maħsuba għall-konsum mill-bniedem fl-istess stabbiliment sakemm il-materja prima u l-proċess ta' produzzjoni jkunu konformi mar-rekwiziti li japplikaw għall-kollaġini maħsuba għall-konsum mill-bniedem.

▼B

KAPITOLU IV: HTIĠIET GĦALL-PRODOTTI LESTI.

L-operaturi fin-negozju ta' l-ikel għandhom jiżguraw illi l-kollaġni jissodisfa l-limiti tar-residwi li jidhru fit-tabella li ġejja:

Residwu	Limitu
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO ₂ (Reith Williams)	50 ppm
H ₂ O ₂ (European Pharmacopoeia 1986 (V2O ₂))	10 ppm

KAPITOLU V: TIKKETTAR

It-tqartis u l-imballaġġ tal-kollaġni għandu jkollu fuqu l-kliem "kollaġni għall-konsum tal-bniedem" u jindika d-data meta ġie ippreparat.

▼ **M5***Appendiċi għall-ANNEX III***DOKUMENT MUDELL LI JRID JINTHEMEŻ MA' MATERJA PRIMA
DDESTINATA GHALL-PRODUZZJONI TA' ĠELATINA JEW
KOLLAĠINI MAHSUBA GHALL-KONSUM MILL-BNIEDEM**

In-numru tad-dokument kummerċjali: .....

I. Identifikazzjoni ta' materja prima

Natura tal-materja prima: .....

L-ispeċi ta' l-animall: .....

Tip ta' imballaġġ: .....

Numru ta' pakketti: .....

Piż nett (kg): .....

II. Oriġini tal-materja prima

It-tip, l-isem, l-indirizz u n-numru ta' awtorizzazzjoni speċjali/ta' approvazzjoni/ta' reġistrazzjoni ta' l-istabbiliment ta' oriġini:

.....

Isem u indirizz ta' min jagħmel il-konsenja ⁽¹⁾: .....**III. Destinazzjoni tal-materja prima**

It-tip, l-isem, l-indirizz u n-numru ta' awtorizzazzjoni speċjali/ta' approvazzjoni/ta' reġistrazzjoni ta' l-istabbiliment ta' produzzjoni ta' destinazzjoni

.....

Isem u indirizz ta' min jirċievi l-konsenja ⁽²⁾: .....**IV. Il-Mezz ta' trasport: .....**

Magħmul fi ....., fi .....

(Firma ta' l-operatur ta' l-istabbiliment ta' oriġini jew tar-rappreżentanti ta' l-istabbiliment)⁽¹⁾ Jekk ikun differenti biss mill-istabbiliment ta' oriġini.⁽²⁾ Jekk ikun differenti biss mill-istabbiliment ta' destinazzjoni.